19 AĞUSTOS 1980 SALI 10 TL.

Halkın Gazetesi

Demokrat

ölümünün 65. yılında
TEVFİK FİKRET
6. sayfada

HALKI TEHDİT ETMİŞTİ!..

Ali Elverdi'nin sözleri tepkiyle karşılandı

AP GEMLİK İLÇE KONGRESİNDE KONUŞAN ALİ ELVERDİ "SOKAKTAKİ KEDİLERİ KUDURMUŞ KÖPEKLER YİYECEKTİR" DEDİ

İZMİR CHP MİLLETVEKİLİ SÜLEYMAN GENÇ

"ENDONEZYA KATLİAMI HAZIRLIĞI YAPILIYOR"

- "Orta yerde kesin suç vardır. Bu durumda Cumhuriyet Başsavcılığına, Cumhuriyet Savcılıklarına ve sıkıyönetim sorumlularına görev düşmektedir"
- Hukuk çevreleri Elverdi'nin Gemlik AP İlçe Kongresindeki konuşmasının Siyasi Partiler Kanununun 100, 101 ve Türk Ceza Kanununun 159. maddesine muhalefet suçu oluşturduğunu, bu nedenle Cumhuriyet Başsavcılığının soruşturmaya başlaması gerektiğini bildirdiler

HABERİ 7. SAYFADA

HABERİN İÇİNDEN

SİZ KİM OLUYORSUNUZ BAY ELVERDİ?

AP Bursa Milletvekili Emekli Tuğgeneral Ali Elverdi, Gemlik AP İlçe Kongresi'nde yaptığı konuşmada, değiştirilen sıkıyönetim komutanları için "çürük yumurta" deyimini kullandıktan sonra, açmış ağzını yummuş gözünü tehdit savurmuş aklı sıra! "Anarşik olaylar kitlesel hale gelirse tek tek yakalamayız, hepsine basarız kurşunu. Bizim tanklarımız, toplarımız, fantomlarımız var. Ortalık karıştığı zaman elimize silahı alır, komünistleri yok ederiz" demiş.

12 Mart döneminde bütün Türkiye halkının ve bütün dünyanın yakından tanıma fırsatı bulduğu Ali Elverdi, halka kurşun sıkan, ilerici ve demokrat kişileri katleden, kendilerinden olmayan, kendilerine hizmet etmeyen herkese kudurmuşcasına saldıran gözü dönmüş faşistlerin düzenledikleri saldırıları sırasında ölmeleri halinde şehit olacaklarını söylüyor.

İpekçi'nin katili Ağca, geçenlerde cezaevinden kaçırılan Balgat katliamcıları, Armağan ve Pehlivanoğlu, dört gün önce Adana'da bir jandarma karakol komutan yardımcısını öldüren faşist ve daha birçok cani öldürüldükleri zaman Elverdiye göre şehit olacaklarmış!...Böyle olunca devletin, şehitleri ve şehitlik mertebesine ulaşacak kişileri koruyup, kollaması gerekir Elverdi, sözlerini bitirirken de "Ordumuz ülkeyi kurtaracak partinin AP olduğuna inanmıştır" demiş.

* * *

Bu tehditleri savuran Türkeş olsaydı, herkes "o zaten faşisttir, ancak böyle şeyler söyler ve yapar" derdi.

Ama karşınızdaki bir AP milletvekilidir ve emekli bir generaldir.

Besbelli ki Ali Elverdi, Demirel'in ve bazı çevrelerin hislerine tercuman olmaktadır. Bazı sıkıyönetim komutanlarını solcuları kökten kesip kurşuna dizmedikleri, onları yakalayıp mahkemeye çıkartmakla yetindikleri ve bu arada, iyice deşifre olmuş faşist canileri de yakalattırdıkları için çürük yumurtaya benzeten Elverdi'ye ne ad takılacak?

"Ortalık karıştığı zaman elimize silahı alır, komünistleri yok ederiz" diye haykırıyor! Sanki ellerinden silah hiç düşmüş gibi.

Bilinen bir gerçektir. Faşizm kendilerinden olmayan herkesi komünistlikle suçlar. Türkiyeli faşistlere göre Ecevit'te komünisttir, Uğur Mumcu'da Hasan Fehmi Güneş'de, Milli Birlik Grubu üyeleri de. Tarafsız yargıç ve savcılar, öğretim üyeleri, faşistlere hizmet etmeyen herkes onlara göre komünisttir. İpekçi, Doğan Öz, Cevat Yurdakul, Prof. Doğanay da komünist idi onlara göre!

K.Maraş faşist katliamının piyonlarından birisinin idam ceza-

(Devamı 7. Sayfada)

Sıkıyönetim iki ay daha uzatıldı

ANKARA(DEMOKRAT)

Kahramanmaraş faşist katliamından sonra ilan edilen ve daha sonra kapsamı genişletilerek sürdürülen sıkıyönetimin 2 ay daha uzatılmasına ilişkin Başbakanlık Tezkeresi Millet Meclisi Genel Kurulu'nda oylanarak kabul edildi. Adana, Adıyaman, Ağ-

(Devamı 7. Sayfada)

Millet Meclisi Anayasa Komisyonu MSP'nin erken seçim önergesini görüşecek

- Süleyman Demirel ve 27 arkadaşının imzasını taşıyan AP erken seçim önergesi de Millet Meclisi Başkanlığı'na verildi.

HABERİ 7. SAYFADA

Ecevit "Bu iktidarın nasıl faşist olduğu bir milletvekili tarafından ortaya kondu"

HABERİ 7. SAYFADA

MAMAK FİRARINDA MHP'NİN YAN KURULUŞU ÜYD'NİN DE PARMAĞI VAR

Mustafa Pehlivanoğlu Kütahya'da yakalandı

- Mustafa Pehlivanoğlu'nun 16 Haziran 1980 günü sabaha karşı Kütahya Aslanapa nahiyesi Çal köyünde saklanmış olduğu evde ani bir baskınla yakalandığı açıklandı.
- Açıklamada ayrıca Pehlivanoğlu'na kaçırıldığından yakalandığı zamana kadar Ülkü Yolu Ankara Merkezi Hukuk Masası Şefi Erdem Şenocak'ın yardım ettiği belirtildi.
- Mustafa Pehlivanoğlunun kaçışı sırasında kendisine yardım eden Kütahya ve Eskişehir ÜYD Başkanları ile bazı ÜYD üyeleri de yakalanarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'na teslim edildi.
- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın açıklamasında Mustafa Pehlivanoğlu'nun "Ankara'dan doğruca Kütahya'ya, oradan da Eskişehir'e gittiğini, Eskişehir'de ÜYD Başkanı ile ilişki kurduğunu, bu derneğin genel merkeziyle temasa geçerek bu örgüt tarafından ihtiyaçlarının karşılanması için kendisine 10 bin lira verildiğini ve bir süre çeşitli yerlerde saklandığını beyan ettiği" de ifade edildi.

HABERİ 5. SAYFADA

Kaçırılma olayına karıştıkları saptanan ve içlerinde bir avukatın da bulunduğu bazı askeri personelin tutuklanmasından sonra Mustafa Pehlivanoğlu (solda) Kütahya'da yapılan operasyonda ele geçirildi. İsa Armağan (sağda) ise henüz yakalanamadı. Sıkıyönetim ilgilileri soruşturmanın sürdürüldüğünü açıkladılar.

Erbakan Demokrat'a verdiği demeçte AP'yi sermayenin bekçiliğiyle suçladı

'HÜKÜMETİ AYAKTA TUTAN ECEVİT'TİR'

- "Batı Kulüp zihniyeti, kendisinden başka şeyin konuşulmasına fırsat tanımadığı için, kendisi gibi batıl olmayanları ezdiği için zalimdir. Bunu ister silahla yapsın, ister emrindeki devlet kuvvetleriyle yapsın, hepsi bunun içerisine girer"

HABERİ 7. SAYFADA

İsrail'e karşı "cihad" önerisi ciddiyet kazanıyor

- FKÖ İslam Konferansı toplantısında Kudüs'ü kurtarmak için gönüllü toplanmasını ve bunların eğitilmelerini istedi

HABERİ 7. SAYFADA

Grevdeki Polonyalı işçiler:

"Bazı sınıflara tanınan ayrıcalıklar kaldırılmalı"

- Gdansk kentinde grevde bulunan dok, nakliyat ve fabrika işçileri dün Başbakan yardımcısı Pyka ile görüşmelere başlayarak ona 16 maddelik bir talepler listesi sundular.

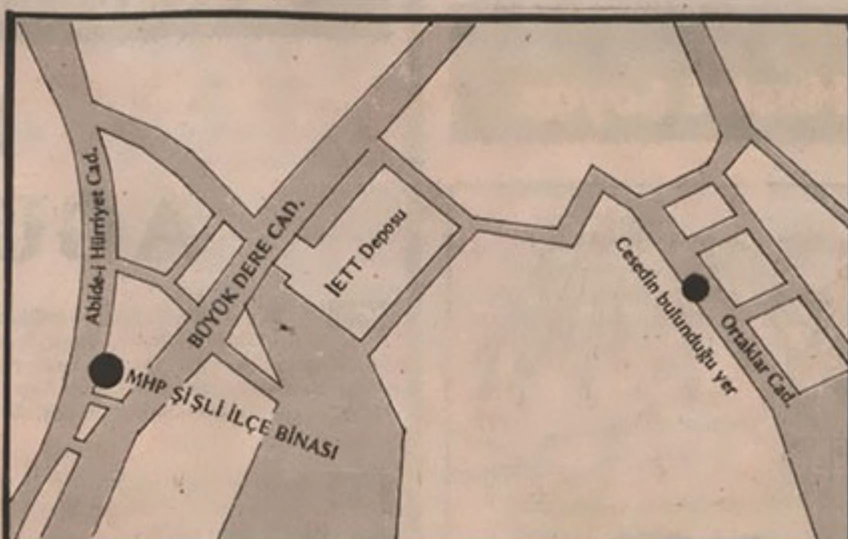
HABERİ 7. SAYFADA

Faşist caniler Şişli MHP ilçe binası çevresinde cinayetlerine bir yenisini eklediler

Bir yurtsever daha iple boğulmuş olarak bulundu

- İki gün içinde üç yurtsever aynı şekilde katleden faşist caniler bu kez de üzerinde, "Rus uşaklarını cezalandırıyoruz, cezalandıracağız" yazılı "Türk İslam Birliği" imzalı bir bildiri bıraktılar.
- MSP'nin Milli Görüş Kültür Sarayı bir grup faşist tarafından tahrip edildi.
- İzmir'de Polis Karakolunu basan 3 kişi silahları alıp kaçtı.
- Konya'da faşistler topyekün saldırıya geçtiler.
- Ağrı YSE Müdürü saldırıya uğradı.

HABERİ 5. SAYFADA

Özellikle MHP Şişli ilçe binası civarında yoğunlaşan cinayet ve yaralamalardan sonra katiller her seferinde ellerini kollarını sallayarak kaçmayı başardılar

Demirel: "CHP erken seçimi engellerse meydana gelecek her türlü olayın sorumlusu olur"

- AP Grup toplantısından sonra bir basın toplantısı düzenleyen Genel Başkan Süleyman Demirel, gazetecilerin sorularını yanıtlarken hükümetin elinde MHP ile ilgili bir dosya bulunmadığını söyledi.

HABERİ 7. SAYFADA

Erzincan'da faşistler AP'lilere saldırıyor

- MHP'liler, AP İl Gençlik Kolu Başkanını camiden çıkarken başına çuval geçirip dövdüler

HABERİ 7. SAYFADA

17. Hacıbektaş Şenliği köylerde de kutlanıyor

- Düzenlenen bir söyleşide yazar Rıza Zelyut, "Hacıbektaş'ı sevmek ve tanımak için rivayetlere değil tarihe ve belgelere bakmak gerekir" dedi

HABERİ 4. SAYFADA

"Nokta Operasyonu" sonrasında Vali Reşat Akkaya'nın da desteğiyle kurulan "Hergün Basın Bürosu"nda üslenen faşistler büronun çevresini halka saldırılar düzenliyerek denetim altına almaya çalışıyorlar.

Faşistler operasyon sonrasında Fatsa'da açılan Hergün Bürosu'nu üs olarak kullanıyorlar

- Ünye ve Ordu'dan sabahları otobüslerle getirilen faşistler Emek Oteli çevresinde üslenip halka saldırıyor

HABERİ 7. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Thetis ile Peleus'un oğlu ve Teselyalı Mrymidon'ların Kralı ve Phthia'nın Kralı ve Akha yiğitlerinin en üstünü ve Troya savaşlarının yüce kahramanı ve de öfkesi burnunda Akhilleus'un gövdesine ne ok, ne de mızrak saplanırdı. Kılıç desen hiç işlemezdi. Çünkü akıllı anası Thetis, Akilleus' u doğurduğunda, topuklarından tuttuğu gibi yeraltı ırmağı Styks (Stüks) un sihirli sularına başaşağı daldırıp çıkarmıştı. Bu yüzden kavgada, döğüşte, savaşta Akilleus'un başına, gözüne, kalbine, aklınıza neresi gelirse o yerine, hiç bir zarar gelebilemezdi. Ola ki, Styks ırmağına anasının yaptırdığı zoraki dalışta ıslanmayan, topuklarına erişile. Nitekim, uçkurunu sıkı tutamayıp Kral Agamemnon'un karısı güzel Helena'yı kaçırarak milleti biri birine düşüren Troya Kralı Priamos oğlu Paris, ağabeyi kahraman Hector'u öldüren Akhilleus'u, İlyada destanında yeri ve sırası gelince, okla orasından vuracaktır.

Yani, her insanın bir zayıf noktası vardır.

Daha doğrusu, nice yenilmez bilinenlerin bile bir açık yeri bulunur.

Bayram tatilini, İstanbul'un Tuzla- Bayramoğlu arası bir yerindeki yazlık evinde geçiren, Dolaksızların oğlu ve Isparta'nın gülü ve Çoban Sülü ve Yüksek Mühendis ve eski Su İşleri Genel Müdürü ve eski mason ve Hacı Ali'nin küçük kardeşi ve Yahya'nın amcası ve AP'nin değişmez Ge-

Eureka!

nel Başkanı ve AP azınlık hükümetinin başı ve 1964'den bu yana gelip geçmiş bir sürü hükümetin Başbakanı ve MC hükümetlerinin Başbakanı ve şimdiki Başbakan ve mantığına akıl sır ermez ve vurdumduymazlığına erişilmez ve fevkalâde Devlet, Anayasa yanlısı ve en yüce komünizm savaşçısı ve eşsiz devrimci avcısı ve demokrasi, insan hakları, kalkınma, böyyük Türkiye kahramanı Süleyman Demirel'in günlük gazetelerden birinde çıkan fotoğrafını görünce... (İş bu fotoğrafta Demirel yazlık evinin Kırat tablolu konuk odasında kravatlı, ceketli, takım elbiseli idi, ayakta konukları ile konuşuyordu ve çıplak ayaklarına tokyo ya da sandal gibi bir şey geçirmişti.

Ayaklarının baş parmakları apaçık gözüküyordu.) dedimki: "Demek ki.. bunca güçlü, yetkili, otoriteli, dev boyutlu Başbakanımızın da duyarlı yeri Akilleus'un topukları benzeri, ayakları.. Öyle ya, yaz sıcağında yazlık evinde kravatsız ceketsiz olamayan Demirel'in, ayakkabısız, çapsız,. çıplak ayak dolaşması için bir nedenle, ya ayaklarının şişmesi ya da nasırı olması gerek. Kimbilir, belki de düztabandır."

Her ne ise, ne yapacağını bilmek başarmanın yarısıdır derler.

Bugüne dek taş gibiydi. Ne desek, ne yapsak banamısın demiyor, tınmıyordu hazret.

Hey yüce tanrım. Şükürler olsun sana.
Sayende öğrendik duyarlı yerini.
Ayaklarıymış.
Gerisi kolay artık.

GÜNÜN YAZISI

ŞİT

Cihan ATEŞ

ŞİT, Şeriatçı İntikam Tugayı'nın kısa adı.

Ş'yi düşürürseniz, bu örgütün gerçek kimliği kendiliğinden belirir: İt!.. Kısacası ŞİT, itlerin, yani faşistlerin bir örgütü.

ŞİT'e benzer adlar taşıyan daha birçok örgüt var. Örneğin TİT. Açık adı Türk İntikam Tugayı.

T'yi düşürürseniz, bu örgütün de ŞİT gibi aynı soydan geldiği görülür. Kısacası TİT de, itlerin, yani faşistlerin bir örgütü.

Üç sözcükle kısaltılarak simgelenen tüm örgütlerin gerçek kimliklerini belirlemede, ön harfi düşürme yöntemi genellikle sağlıklı sonuçlar vermektedir.

* * *

ŞİT olsun, TİT olsun, bu imzaları son günlerde sık sık görür, işitir, okur olduk. En son, iki gün önce Şişli MHP İlçe binasının iki sokak ötesinde, Dereboyu'nda bulunan iki cesedin üzerine bırakılan bildiride de ŞİT imzası okundu.

Demokrat, Dereboyu'ndaki cinayet haberini bir arşiv taraması ile sundu. Mart ayından günümüze dek ŞİT'in üstlendiği cinayetlerin dökümünü verdi. İlgimizi çektiğinden değerlendirmeye koyuldu.

* * *

Son altı ay içinde tam 13 yurtsever aşağı yukarı aynı şekilde katledildi ve biri hariç hepsine ŞİT imzasını attı. Öldürülenler ya işçi, ya öğrenci ya da esnaf.

Önce kaçırıp ıssız karargahlarına götürüyorlar. Bağırtıların, çığlıkların duyulamayacağı yerlere. Ardından işkence ediyorlar. Ortak işkence türü, vücutta sigara söndürmek.

Faşist caniler işkenceye doyduktan sonra tutsak aldıkları yurtseverleri ya ip ya da tel kullanarak komando düğümü ile boğuyorlar.

El ve ayakları iplerle birbirine bağladıkları cesetleri buldukları bir battaniye ya da çuvala koyuyor ve sabahın körünü bekliyorlar. Sonra da öldürdükleri insanları karargahlarına yakın ıssız bir sokağa götürüp atıyorlar. Çoğu kez Şişli, Mecidiyeköy, Eyüp ya da Sultanahmet semtinin kırık dökük sokaklarında bulunuyor cesetler. Bir bildiri ile birlikte. Üzerinde, "Hiçbir komünist cezasız kalmayacak" yazılı. İmza, ŞİT.

Bugüne dek görgü tanıklarından edinilen bilgilere göre, açık renkli bir mersedes kullanıyorlar faşist caniler. Plakası değişen. İçlerinden biri sarışın bir kız!!! Bir diğeri erkek. Uzun, atletik yapılı, kısa ve nizami saçlı ve de gözlük takıyor. Belli ki İtalyan Çukuru'na girip çıkmış, Latin Amerika'da eğitim görmüş.

* * *

Faşist canilerin cinayetleri için seçtikleri günler ise değerlendirmemizde ilgimizi çeken en önemli nokta oldu. Hep Cumartesi ya da Pazar günlerini seçiyorlar. Bu bir raslantı mıdır?

Faşist cinayet şebekelerinin halkı katletmek için gün seçimine gittiklerini düşünmek, kuşkusuz saçma olacaktır. Tarih, bu konuda hiç bir örnek sunmamaktadır. Ne Mussolini İtalyasında, ne de Hitler Almanyasında ya da Guatemala'da, Salvador'da, Uruguay'da, Şili'de ve herhangi benzeri bir ülkede, faşistlerin cinayetleri için gün seçtikleri görülmüş değildir.

Türkiye için de geçerli bir gerçek bu. Ülkemizde de faşistler gün seçmiyorlar katliam ve cinayetleri için, ama ŞİT, nedense hafta sonları piyasaya çıkıyor. Sanki Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe ve Cumaları asli görevinde çalışıyor da Cumartesi ve Pazarları mesai yapıyor gibi.

* * *

Faşizme karşı mücadelede Bulgar halkının önderliğini yükümlenen ve faşizm üzerine sayfalar dolusu araştırması bulunan Dimitrov'da ipuçları aramaya koyulduk. Dimitrovun konumuzu yakından ilgilendirdiğine inandığımız satırlarını sizlere de iletelim dedik:

"Faşizmin hiç bir genel tarifi-doğru olsa bile-değişik aşamalardaki bütün ülkelerde gelişiminin ve faşist diktatörlüklerin çeşitli biçimlerinin özel niteliklerinin incelenmesi gereğini ortadan kaldırmaz" (a)

"Sömürge ve yarı sömürge ülkelerde de bazı faşist gruplar gelişmektedir. Fakat şüphesiz Almanya, İtalya ve diğer kapitalist ülkelerde görmüye alışık olduğumuz faşizm cinsinden değildir buralardaki faşizm. Burada özel ekonomik, politik ve tarihsel şartları incelemeli ve dikkate almalıyız Ayrıca bütün bunlara bağlı olarak da faşizm kendine özgü biçimler almaktadır ve almaya devam edecektir" (b)

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

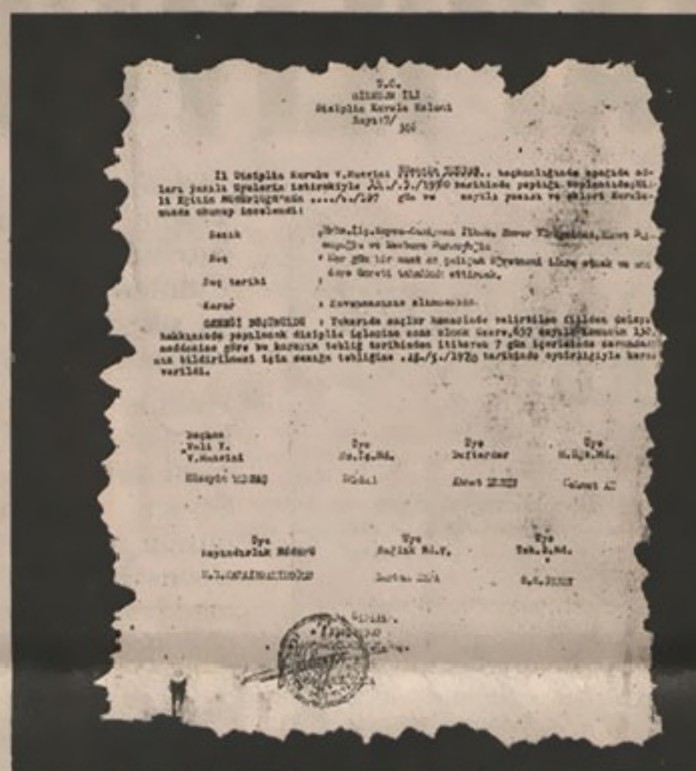
DEVLET ÇIKARLARINI KORUYAN ÖĞRETMEN CEZALANDIRILDI

Ahmet Durmuşoğlu Giresun Merkez İlçe Sayca-Camiyanı İlkokulu öğretmenidir. Okul müdürü Enver Türkyılmaz'ın izinli olduğu halde okula gelmiş gibi kendisini göstererek ücret almasına ve ders defterini imzalamasına gönlü razı olmaz. Aralarında daha önceden de geçen bazı olayları da ekleyerek durumu Milli Eğitim Müdürlüğüne iletir.

Ancak İl Disiplin Kurulu 15.5.1980 tarih ve 7/346 sayılı kararı ile adı geçen öğretmenin savunmasının alınmasına karar verir. Adı geçen kararın sanık bölümünde okul müdürünün adının yanısıra, Ahmet Durmuşoğlu'nun ve hanımının adı bulunmaktadır. Suç olarak da: "Her gün bir saat az çalışan öğretmeni idare etmek ve ona ders ücreti tahakkuk ettirmek" biçiminde sözler yazılıdır.

Ahmet Durmuşoğlu verdiği savunmasında: "Kendisinin sanık durumuna sokulamayacağını, okul müdürünün izinli olduğu günlerde, okulda bulunmadığı günlerde sanki okuldaymış gibi kendisine ücret tahakkuk ettirdiğini, ders defterini imzaladığını, bunun üzerine okul müdürüne bunun bir çeşit hırsızlık olduğunu, şeref ve ahlakla bağdaşmayacağını söylediğini" belirtir.

Öğretmen yine İl İdare Kuruluna verdiği savunmasında "Kendisinin ita amiri olmadığını, ders ücreti tahakkuk ettirmek diye bir görevinin bulunmadığını, bu görevin yasalarla okul müdürüne verildiğini, geç gelen öğretmenleri onun idare ettiğini, adam kayırdığını suçlu onun olduğunu" belirttir.

Ahmet Durmuşoğlu "bütün bunları İl İdare Kuruluna verdiğim halde sanki bütün bunları yapan benmişim gibi, haksız yere ücret alan benmişim gibi KINAMA cezası ile cezalandırıldım. Ayrıca GÖREV YERİMİN DEĞİŞTİRİLMESİNE karar verildi."

"Yasaları savunmak suçmuş gibi cezalandırıldım. Devletin maddi zarara uğramasını önlemek isterken, haksız kazançların önüne geçmek isterken cezalandırıldım. İl İdare Kurulunun dosyayı ve ifadelerimi yeterince incelediği kanısında değilim. Taraflı hareket edilmiştir. Hakkımı sonuna değin arayacağım. Belki de benim gibi devletin maddi zarara uğramasını önlemek uğruna ceza alan bir öğretmen daha yoktur. Ama hakkımı sonuna kadar arayacağım. Takdir edilmek beklerken cezalandırılmam çok ilginçtir. Ayrıca öğretmenin ders ücreti tahakkuk ettiremeyeceğini, bu işin okul müdürünün olduğunu bilmeyen ya da bilmek istemeyen -İl İdare Kurulu üyelerine ne demeli bilmiyorum. Haksız yere ücret tahakkuk ettirildiği müfettiş raporuyla ve okulda bulunan öğretmenlerin ifadeleri ile sabitken cezalandırılmama bir anlam veren varsa söylesin. Her halde devrimci, ilerici öğretmenler bundan sonra bu yolla cezalandırılacak." dedi.

Uyarı!

Bizler Afyon Kapalı Cezaevinde bir grup tutuklu ve hükümlüyüz. Bulunduğumuz bina son bir ay içerisinde tam bir faşist işgal altına girmiş durumda. Daha önce de belirttiğiniz gibi faşist baskılar giderek daha dayanılmaz hale geliyor. Çorum faşist katliamı sırasında Afyon'da da azgınlaşan faşistler bir camiye, bir otomobile ve bir eve bomba koymuşlar ve ilerici bir polisi katletmişlerdir. Camiye konulan bombanın tesadüfen imam tarafından bulunmuş olması muhtemel bir takım provokasyonları önlemiş ve sanıkları yakalanmıştır. Yakalanan bu faşist sanıklar 20 kişilik bir grup halinde cezaevine getirildiler, "siyasi yoktur" denilen cezaevinde faşistler hep birlikte bir arada kalıyorlar ve koğuşu bir siyasi koğuş haline dönüştürüyorlar. İstedikleri zaman koğuşlardan çıkıp girebilmekteler. Koğuşları hemen bizim yanımızdaki bir koğuştur. Arada bir cam ve açık bir kapı vardır.

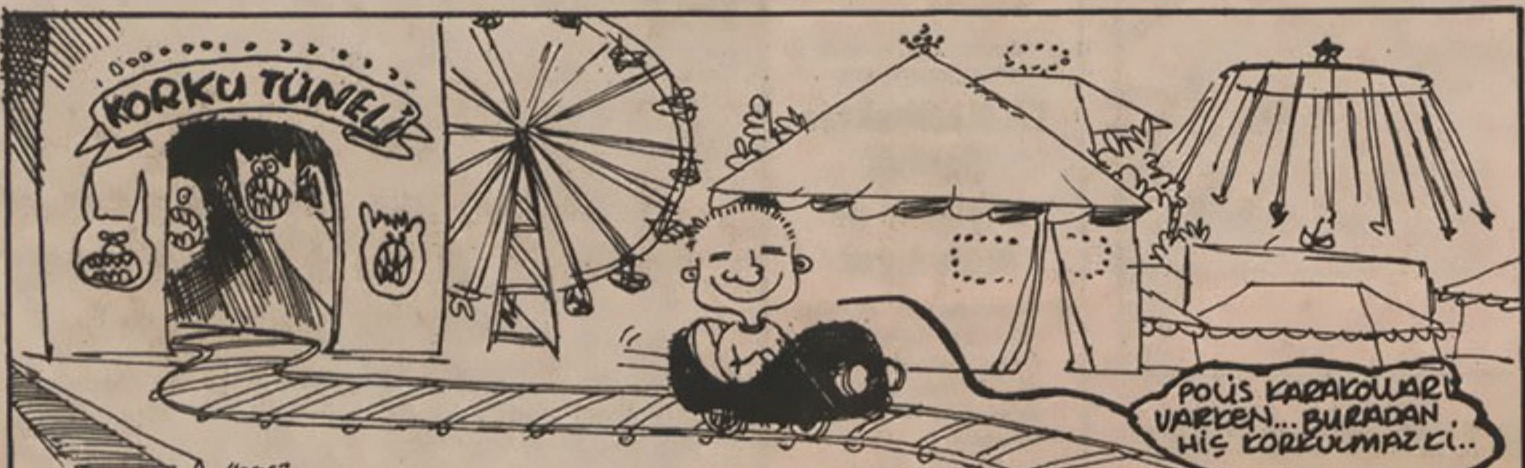
Görüş günleri faşistlerle birlikte karışık görüşe çıkarılıyoruz. Bizler teker teker çıkarılırken faşistler toplu halde çıkarılıp ziyaretçileriyle görüştürülüyorlar. Faşistler tarafından tehdit ediliyoruz. Zaman zaman da bazılarımızı tartaklamaya çalışıyorlar. Gardiyanlar öteden beri seçilerek alındığı için hep faşistlerin yanında tavır alıyorlar. Can güvenliğimiz kalmadı. Her an büyük olaylar doğabilir. Cezaevi yönetimi ise olaylara seyirci ve özellikle faşistlerden yana bir tutum içinde. Bu hiç kimsenin gözünden kaçmıyor. Faşistlere olağanüstü kolaylıklar sağlanırken devrimcilerin günlük gazete bile okuması yasaklanıyor. İçeri ne dergi ne kitap sokuluyor.

Yetkili ve sorumluları uyarıyoruz. Muhtemel bir faşist saldırının sorumlusu kesinlikle biz olmayacağız. Meşru savunma durumunda bırakılırsak, direneceğimiz kesindir. Cezaevi yöneticilerine duyururuz.

AFYON KAPALI CEZAEVİNDEN DEVRİMCİ TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLER

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

DÜŞÜNCE ALANI

TRT'de "Yeniden düzenleme" operasyonu

A.FARİS

-3-

İncelememizin daha önce yayınlanan bölümlerinde belirttiğimiz gibi, TRT'nin yeniden düzenlenmeye gerçekten gereksinimi vardır. Ve bu yeni örgütlenmeyi, toplumumuzun gelişmesine koşut olarak ortaya çıkan yeni gereksinmeleri (Ekonomik, toplumsal, kültürel ve politik) kucaklayacak doğrultuda gerçekleştirmek zorunludur.

Ancak her şeyden önce "Yeniden Düzenleme" gereksinimi neden ortaya çıkmıştır? sorusuna, doğru tanı getirmek gerekir. Bu tanı getirilmeden yapılacak "Yeniden Düzenlemeler" aldatmacadan öteye bir yarar sağlamayacaktır.

Parlamentoda gurubu bulunan siyasal partilerin TRT'deki olumsuzlukları nicel bir "tarafsızlık" anlayışına tıkamaları, bir yana, sokaktaki sade yurttaş bile TRT'nin iyi işlemediğinin farkında. Ekran ve mikrofona yansıyan yayının içeriğinden çoğunlukla memnun değil ve bunun büyük ölçüde yayının üretildiği mutfaktaki huzursuzluktan kaynaklandığını seziyor. TRT'nin yayınlarıyla emekçi geniş yığınların çıkarlarına, istemlerine ters bir işlev yüklendiğini; bir yerlere alınıp götürülmek istendiğini gözlüyor. İlerici özde yerli yayınların tıkandığını, onların yerini yoz yerli ve yabancı yayınların aldığını görüyor. Birey olarak ortaya belli bir tercih koyamadan, kendisine tek yanlı sunulan yayınları istese de istemesede tüketmenin açmazında tepkisi zaman içinde yoğunlaşmaya başlıyor.

Sade yurttaş bile artık görüyor ekran ve mikrofonlardan kendisine iletilen "resmi" mesajlarla, yaşadığı pratiğin taban tabana zıt olduğunu. Ve bir yandan gerçek sahibi olduğu, ama kendisine kapalı ekran ve mikrofona yabancılaşırken bir yandanda her alanda yoğunlaşan örgütlü toplumsal muhalefetini ve hoşnutsuzluğunu eyleme dönüştürmeye başlıyor. Ama yükselen bu hoşnutsuzluğu TRT'nin kapısında örülen duvarı aşıp, ekran ve mikrofona yansımıyor. Tersine her gün her saat "resmi" ağızlardan ve onların TRT içindeki işbirlikçilerinden, uşaklarından gelen "...ulusal birlik, güçlü devlet demokratik otorite...çoğulcu, özgürlükçü parlamenter demokrasi... vatan, millet sakarya.. IMF, OECD, Ortak Pazar... Yardım, borç ertelenmesi , terör bölücülük.." nutukları, "....tefeci reklamları, orospuluk gemileri, dallaslı-mallaslı..." izlencelerin altında kendisine ZAM—ZULUM, AÇLIK ve BASKI'dan örülü yeni bir yaşam biçimisunuluyor. Sunulmak bir yana böyle bir yaşam biçimi zorla dayatılıyor kendisine..

Ne varki, radyo ve televizyondan yapılan tüm propagandaya karşın, yine de emekçi yığınların istemleriyle ilgili toplumsal muhalefetin, yığınsal tepki ve eylemlerin önüne geçilemiyor. İşte bu noktada burjuvazi egemen güçler ve onların TRT içindeki uzantıları, hasadamları radyo ve TV' yi daha da yoğun bir propagandanın aracı yapabilmek amacıyla bir kez daha yükleniyor TRT'ye.

Bu kapsamda TRT'nin "Yeniden düzenlenmesi" operasyonu ya da aldatmacası açıktır ki:

TRT özelinde, TRT içinde halktan yana demokratik bir yayın ve demokratik bir yönetim savaşımı veren TRT çalışanlarını, yayın emekçilerini sindirme ve yoketme amacına yöneliktir.

Ülke genelinde ise, demokrasi ve ulusal bağımsızlık savaşımını boğup, yayın propagandası yoluyla burjuvazinin sınıf diktasini tek seçenek haline getirmek ve bunu halkımıza benimsetmek amacına yöneliktir.

TRT—DER yukarıdaki saptamayı ve belirlemeyi aylar önce yapmıştır. Derneğin üçüncü olağan genel kurulunun benimsediği "Çalışma Programı"nda aşağıdaki görüşlere yer verilmektedir.

".....DEMOKRATİK VE ÖZERK TRT istemi, TRT'nin toplumun gerçek tercihlerine göre yeniden düzenlenmesinde, üretici sınıf ve kesimlerin kurumun organlarında ve karar üretiminde söz sahibi olması ile yayınların halktan yana bir içeriğe kavuşturulması anlamında DEMOKRATİK, kuruma yönelecek her türlü siyasal ve ekonomik baskıları göğüsleyebilmesi anlamında ÖZERK bir TRT Kurumunu ifade eder..." denildikten sonra bilimsel bir organizasyon için gerekli bütün ilkeler sıralanmaktadır. (Daha fazla bilgi için Bkz. adı geçen rapor)

Rapordan aktardığımız kısa belirlemeden de anlaşılacağı gibi TRT'nin çağdaş anlamda "yeniden düzenlenmeye" gereksinimi vardır. Yine bu belirlemeye göre TRT—DER'in özlü bir biçimde dile getirdiği istem, salt biçimsel (şematik) bir düzenlemeyi değil, yapısal değişikliği öngörmektedir.

Yalnızca yasal düzenlemeler anlamında değil; üretimin nitelik ve nicelik olarak yükseltilmesi, üretimin yayının gerçek tüketicileri olan halk tarafından lânetlenmesi, ileri teknoloji kullanımı yayın emekçilerinin ekonomik ve demokratik istemlerini de icermektedir söz konusu istek.

Bir başka anlatımla TRT—DER, Kurum Organizasyonu'nu kuru-biçimsel bir olgu olarak görmediğini, organizasyonu toplumsal değişmeler, yeni toplumsal istemler-üretimin nitelik ve niceliği,-kurumun yönetimi ve denetimi-ilişkileri bütününde yaşayan bir organizma olarak görmektedir. Bu yaklaşım bilimseldir. Bu nedenle de Genel Müdür Doğan Kasaroğlu'nun basın toplantısında açıkladığı reorganizasyon gerekçeleri TRT—DER belirlemeleri karşısında havada kalmaktadır. Çünkü TRT kurumunun çağdaş bir yayınkurumu olamamasının temel nedeni yapısal bozukluktur. Bu yapısal bozukluk sürdükçe Kasaroğlu'nun ileri sürdüğü "....Bozulan hiyerarşik otoriteye yeniden kurma-gerileyen ve yozlaşan üretimi düzeltme,-gelişen teknolojiye ayak uydurma,-kurumdaki atıl iş-gücünü verimli hale getirme..." amaç ve savları, çalınan minarenin kılıfından öte bir anlam taşımaz.

Sonuç olarak: Kasaroğlu'nun TRT'de yaptığı "Reorganizasyon" bilimsel olmaması nedeniyle "Gerici";

Yönetim ve üretimin katı bir merkezciliğe bağlanmış olması, yayın üretiminde çalışanların araştırma yapma, özgürce seçme, özgürce önerebilme, öz ve biçimyönünden yaratıcı yeteneği engellemesi yönünden de "faşist" bir öz taşımaktadır.

TRT—DER'in öngördüğü "DEMOKRATİK—ÖZERK TRT" ise toplumumuzun geleceği yönünden yaşamsal bir önem taşımaktadır. Ne var ki, burjuvazi ve egemen güçler, üst yapı kurumlarını kolayteslim etmemekte; hakları kendiliğinden vermemektedir "DEMOKRATİK ve ÖZERK TRT" savaşımı, toplumumuzun demokrasi savaşımının bir parçasıdır. "ÖZERK"lik belki de daha uzun erimli bir savaşımın sonunda görünmektedir, ancak "DEMOKRATİK" TRT'yi daha kısa erimli bir savaşımın sonunda kurabiliriz."

TRT—DER'i bu savaşımda yalnız bırakmamak gerekir.

—BİTTİ—

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

19 AĞUSTOS

1973 DİSK'e bağlı Basın-İş Sendikası Türk Tarih Kurumu, Ziraat Bankası Baylan Basımevi, Anadolu Basımevi, Güven Basımevi, Üçer Ofset, Bilgi Basımevi ve Gürsoy Basımevi'nde greve başladı.

1975 Genel-İş üyesi işçileri dört aydır ücretlerini alamadıkları için, Bidis belediyesinde greve çıktılar

1978 FETHİ DEMİR, Konya'da Endüstri Meslek Lisesi mezunu Fethi Demir faşistler tarafından öldürüldü.

1979 SABRİ KÖKSAL, Kayseri'de Ege Tıp Fakültesi öğrencisi devrimci Sabri Köksal faşistler tarafından katledildi.

İGD Gaziosmanpaşa şube sekreteri FEVZİ KURUÇAY Kocaeli'de düzenlenen mitingin dağılmasından sonra bıçaklanarak öldürüldü.

AHMET BALLI, Gaziantep Eğitim Enstitüsü öğrencisi Ahmet Ballı faşistler tarafından öldürüldü.

Basra Körfezi ve Hint Okyanusu'nu hedefleyen

Yıldırım müdahale güçleri ABD savunmasına pahalıya maloluyor

● Bazı ABD'li savunma araştırmacılarına göre, Yıldırım Müdahale Güçleri ne yıldırıma benziyor ne de müdahaleye yarayacak nitelikte.

● Savunma Harcamalarında milyarlarca dolarlık bir artışa neden olan Yıldırım Müdahale Güçleri'nin "abartı"dan öte bir işe yaramayacağı öne sürülüyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Başkan Carter'ın ABD yönetimine geldikten sonra ortaya attığı başlıca tezlerin en fazla tepki görenlerinden biride Hint Okyanusunda ve Basra Körfezinde "savunma ve saldırı" görevini yüklenen Yıldırım Müdahale Güçleri (RDF) teorisi oldu. Özellikle İran krizi ve Afganistan işgali ardından ABD'nin Ortadoğu'daki etkinliği sağlamaya yönelik çabaların başında Hızlı Müdahale Güçleri ile bölgeyi denetim altına alma girişimleri oldu.

ABD yönetimi "Ortadoğu'daki patlamayı önlemek, Basra körfesindeki petrolü savunmak" amacıyla Basra körfezine ve Hint Okyanusuna gönderdiği askeri güçlerini artırma çabasına girişti. Bu girişim ülke içindeki bazı politikacılar ve savunma yetkililerince desteklenirken, bazılarınca da şiddetli bir şekilde eleştirildi.

1980 bütçesinde hesaplanan Savunma giderleri artışının başında RDF'ye destes sağlamak ve Ortadoğu'daki mevzileri güçlendirmek çabası geliyordu. Gerçekten Savunma Bakanı Harold Brown'un yaptığı açıklamaya göre ABD önümüzdeki beş yıl içinde RDF'yi Hint Okyanusu ve Basra körfezinde desteklemeye yönelik olarak savunma harcamalarını 20 milyar dolardan, 25 milyar dolara çıkaracak. Bu artış içinde 7 milyardan fazlası 130-CX jetleri yollanması, asker sayısının artırılması, 5 milyardan fazla bir artışla da yeni kargo gemilerinin ağır silah taşıyan deniz araçlarının temini sağlanıyor. 200 binden fazla asker her an saldırıya hazır bir hale getirilecek. Çok sayıda savunma ve saldırı aracı da bu bölgelerde her türlü saldırıya karşı püskürtücü içerikte hazır bulunacak. Bunun yanı sıra, nükleer denizaltılar, deniz füzeleri, uçak gemileri, helikopterler, çıkartma birlikleri, ikmal gemileri yüzlerce milyarlık bir harcamayı gerektiriyor.

RDF'YE YÖNELEN ELEŞTİRİLER

ABD'de bir grup bütçe planlayıcıları bu artışı, kamu harcamalarını arttırması açısından olumsuz karşıladılar. Fakat en ilginci ABD savunmasında söz sahibi olan bazı yetkililerden gelen tepkiler oldu. Şu anda Amerikan Kongresi Araştırma Servisi başkanlığı yapmakta olan ordu albay'lığından ayrılma araştırmacı John Collins RDF'yi şöyle tanımlıyor:

"Yıldırım Müdahale Güçleri, ne isminde olduğu gibi hızlı bir güç, ne de gerekli müdahaleyi gösterecek niteliktedir. "Collins'e göre "varolan veya hayal ürünü bir Sovyet tehlikesine karşı" bu teori "abartı"dan öte bir şey değildir. RFD'yi gerçeklere yönelik olmaktan çok bir "ilkel bir sistem" olarak niteleyen Collins, bu fikri halen savunanların "tarih kitaplarını okumadıklarını, Rusların Basra körfezine müdahale etmek istemeleri halinde, bu bölgeyi savunmanın çok zor olacağını, şu andaki imkanlarla onların engellenemeyeceğini" belirtiyor.

Bir çok ABD gazetesi ve dergisi de Collins'in bu fikirlerini destekleyen ve Carter Doktrinini eleştiren yazılar yazmaktalar.

ÖNCE PÜSKÜRTME SONRA SAVUNMA

Buna karşılık RDF teorisini savunanların başında gelen Pentagon'un üç numaralı adamları arasında Bob Komer ise "önce püskürtme, sonra savunma"'yı gerçekleştirebilmek için şu andaki savunma harcamalarının yetersiz olduğunu önesürüyor.

Bu tartışmalara rağmen, şu andaki bütçe taslağıyla, yeni değişiklikler olmazsa, ABD ordusu Ortadoğu kanadı Basra Körfezinde ve Hint Okyanusunda müttefikleri ile de işbirliği yaparak yayılma eğiliminde. Burada ki gerçek savunma harcamaları artışı içinde şu anda "Sovyetler tehlikesi" batı avrupa'lı müttefiklerin haklarını koruma, "petrolün güvenliğini" sağlama gibi nedenler bulmak zor olmuyor. Ordu generallerinin, hükümet yetkililerinin bu bölgedeki güçleri dünya kamuoyuna yansıtma biçimleri ne olursa olsun gerçek güçlerinin herhangi bir saldırı durumunda savunmaya mı yönelik yoksa bu bölgede yeni çıkartmaları desteklemeye mi yönelik olduğu kuşku ile tartışılan konulardan biri oluyor.

General Huvan darbesinden sonra tutuklanan muhalefetteki Yeni Demokratik Parti başkanı Jung, halkı kışkırtmak ve komünistlerle işbirliği yapmak suçundan yargılanıyor.

● ABD'nin Güney Kore darbesini gerçekleştiren Gen Şon To Huvan'a yolladığı mektupta, Güney Kore konusunda iyi niyetli oldukları, Güney Kore'de demokratik bir rejimin yeniden kurulması koşuluyla desteklerini sürdürecekleri belirtildi

● ABD'nin ileri sürdüğü şartlardan biri muhalefet hareketine saygı gösterilmesi, bununla birlikte Güney Kore muhalefet liderinin yargılanması sürüyor

Carter ve Muskie Güney Kore askeri lideri Huvan'a bir mektup yolladı

Amerika, Güney Kore rejimini desteklemeye devam edecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD yönetimi Güney Kore askeri cuntasına bir mektup göndererek, Güney Kore konusunda iyi niyetli olduklarını, bundan sonraki ilişkilerini rejimin liberalleştirilmesine ve muhalefete saygı gösterilmesine yönelik çabaların sürdürülmesini zorlayıcı nitelikte geliştireceklerini belirtti. Buna karşılık mektupda Güney Kore'de yeni bir güçlü adam doğana dek, General Şon To Huvan'ın prestijini sarsacak bir çabaya girişilmeyeceği belirtildi.

Mektup'ta öne sürülen ölçütler arasında geniş kitle desteği alan bir yeni hükümetin kurulabilmesi için seçimlere gidilmesi başta gelen isteklerden birini oluşturuyor. Politik liberalleşme için gerekli koşulların yaratılması isteniyor. İstikrarı sağlayacak çabaların artırılması gerekliliği vurgulanıyor. Ayrıca muhalefet gruplarına da saygı gösterilmesi bu ölçütler arasında yer alan noktalardan biri niteliğinde.

Öte yandan Güney Kore askeri rejimi, Yeni Demokratik Parti Lideri Kim Dae Jung ; ve bazı muhalefet liderlerini yargılama işlemini sürdürmekte.

Bilindiği gibi Kim Dae Jung 17 Mayıs'ta Kwangju olayları sırasında gözaltına alınmış ve daha sonra 24 muhalefet milletvekili ile birlikte tutuklanmıştı. Şu anda 56 yaşında olan muhalefet lideri, 17 Mayıstan beri ailesi ile görüştürülmemişti. Yargılanmasına başlanan Muhalefet Lideri, komünistlerle ve Kuzey Kore ile işbirliği yapmak, halkı isyana kışkırtmakla suçlanıyor. Kim Dae Jung 1971 seçimlerinde oyların yüzde 47'sini almıştı.

Carter ve Muskie mektuplarında Kim Dae Jung'a yüklenen suçların biraz "abartılı" olduğuna değinmişler, fakat bu yargılamayı etkilemek istemediklerini de belirtmişlerdi. Bazı ABD'li yetkililer Young'a ölüm cezası verilmesi halinde ABD ve Güney Kore ilişkilerinin bozulacağını öne sürüyorlar.

Bundan önce "kuzey Kore" tehlikesi mevcut olduğu sürece, Güney Kore'deki askerlerini çekmeyeceklerini bildiren ABD yönetimi, Güney Kore rejimini desteklediklerini de doğrudan söyleyemiyor. Yalnız geçtiğimiz günlerde ABD'nin üst düzeydeki askeri yetkililerinden birinin Los Angeles Times'de "Güney Kore rejiminin desteklenmesi kararı alındı" şeklindeki demecinin, Carter ve Muskie'yi şaşırttığı kaydediliyor.

Thorn ve Muskie bir görüşme yapacaklar

DIŞ HABERLER SERVİSİ

AET Bakanlar Konseyi Başkanı Gaston Thorn ile ABD Dışişleri Bakanı Edmund Muskie'nin Orta Doğu sorunu üzerine görüşecekleri" açıklandı. Thorn bundan önce Ortadoğu ülkelerine bir gezide bulunmuş, liderlerle görüşerek bilgi almış ve Avrupa'yı, Ortadoğu'ya ilişkin sorumluluğunu yüklenmeye çağırmıştı. Thorn gezisinin ardından yaptığı açıklamasında, ABD'nin şu andaki konumuyla Ortadoğu'daki durumu çıkmaza soktuğunu iddia etmişti.

Ayrıca Ortadoğu ülkelerine yaptığı ziyaret sırasında Başkan'ın bu bölgede Ortak Pazarın rolünü açıkladığı da belirtiliyor. Irak, Suudi Arabistan, Kuveyt ve Mısır'ı ziyaretinin ardından Washington'a giderek temaslarını tamamlayacağı belirtiliyor.

AET Bakanlar Konseyi Başkanı Thorn'un Ortadoğu gezisi kararı Haziran ayı içinde yapılan AET Venedik Zirvesi sırasında kararlaştırıldı. Bu sırada AET ülkeleri, Filistin'in özerkliğine ilişkin bir deklarasyon yayınlamışlardı.

Son gezisi sırasında Ortadoğu liderleri Thorn'dan Avrupa'nın Ortadoğu sorununa ilişkin tavrını açıkça belirtmesi gerektiğini istediler.

Washington'da yapılması beklenen Muskie-Thorn zirvesinde Avrupa ve ABD'nin Ortadoğu konusundaki görüş ayrılıklarının tartışılacağı bekleniyor.

Kıbrıs Akel Partisi Kipriyanu yönetimini eleştirdi

● 16 Eylül'de yapılacak toplumlararası görüşmelere Rum tarafı yoğun biçimde hazırlanıyor

LEFKOŞE(AJANSLAR)

Kıbrıs Rum Komünist AKEL Partisi gelecek yıl yapılacak olan seçimlere ayrı bir güç olarak katılacağını açıkladı. Kıbrıs'ın en büyük partisi konumunda bulunan AKEL Partisi, 1976 seçimlerinde iktidardaki Demokratik Parti ve Sosyalist Edek Partisi ile işbirliği yapmış, ancak Kipriyanu'nun izlediği politikayı eleştirerek, bugünkü iktidardan desteğini çekmişti.

Akel Partisi en son yaptığı bir açıklama ile Kipriyanu'yu sert bir dille eleştirdi. Ve Makarios'un çizdiği siyasetten avrılmakla suçladı. Kipriyanu'nun Makarios-Denktaş ilke anlaşmasının çerçevesini ve iki yöreli federal sistemi kabul etmediğini belirten Akel Partisi, toplumlararası görüşmelerin daha başlamadan çıkmaza sokulmak istendiğini belirtti. Akel, görüşmelere yapıcı bir tutumla ve hazırlıklı olarak gidilmesini istedi.

Öte yandan Kıbrıs'ta yayınlanan Ta Nea gazetesi Rum tarafının görüşmelere, Kıbrıs sorununun bütün yanlarını görüşmeye, delil ve belgelerle tartışmaya hazır olarak gideceğini bildirdi. Kıbrıs'ın bağımsızlığı, bütünlüğü ve bağlantısızlığının korunması için, devletler hukuku yasalar ve kesin anayasa hükümleriyle donatılmış deliller ortaya konacağı belirtildi.

ABD başkanlık seçimlerine doğru

Sevan NİŞANYAN

Liberaller ve Muhafazakârlar

● Liberal gelenek, içte devletin gelir dağılımını düzenlemek amacıyla ekonomiye müdahalesini ve sürekli toplumsal reformların gerekliliğini, dışta ise Avrupa ve Japonya'yla ittifaka dayanan bir "enternasyonalizmi" savunuyor.

● -Devletin özel sektör karşısındaki müdahale gücünün arttırılmasını eleştiren muhafazakar bakış açısı ise dış siyasette kaba bir Amerikan milliyetçiliği olarak özetlenebilir

Türkiye'de devrimci çevrelerde yaygın olan bir kanı, emperyalist kampın başı sıfatıyla ABD'nin sağcı ve gerici politik güçlerin iktidar alanı olduğu şeklindedir. ABD'de Türkiye'de ya da, Avrupa'da bilinen türde "Sol" siyasi partilerin yokluğu bu kanıyı pekiştirir. Oysa ABD iç politikasına baktığımız zaman bunun muhafazakar ve liberal siyasi güçlerin çatışmaları tarafından belirlendiğini ve siyasi iktidarın 1960'tan, hatta 1932'den beri bu çatışmada "Sol" tarafı temsil eden liberal eğilimin kontrolünde olduğunu görüyoruz. Parlamenter sistemlerde bilinen partilerden oldukça farklı yapıları olan Cumhuriyetçi Parti ve Demokrat Parti'nin her ikisinin de muhafazakar ve liberal kanatları var, dolayısıyla parti politikaları belli ölçülerde karşılıklı denge hesaplarına dayanmak zorunda.

Ancak bu denge politikalarının uygulanmasında insiyatif hemen daima liberallerin elinde. Yüzyıl başından beri liberal kanadın hakimiyetinde olan Demokrat Parti yıllardır bir liberal parti görünümünde.

Parti içinde gücünü Güney eyaletlerinden alan tutucular, şu anda yalıtık ve bölgesel bir muhalefet çekirdeğine indirgenmiş durumda.

Tutucu kanadın daha güçlü olduğu Cumhuriyetçi Parti'de ise, başını yıllarca Nelson Rockfeller'in çektiği liberal kanat parti yönetimini sürekli olarak Nixon ve Ford gibi orta yolcu "uzlaşım adayları"na bırakmak zorunda.

Ancak Cumhuriyetçi Parti'nin iktidarda olduğu dönemlerde hükümetin fiilen liberal kanadının ileri gelenleri tarafından yürütüldüğü biliniyor. Reagan'ın ön seçim zaferi bu açıdan, 1965'den beri saha dışı kaldığı için Cumhuriyetçi Parti'nin önemli bir dönüm noktası niteliğinde.

Cumhuriyetçi parti içinde kısaca "Amerikan Milliyetçiliği" diye özetlenebilecek muhafazakar bakış açısı Reagan'ın kimliğinde yeni bir dinamizme ulaşıyor.

LİBERAL SİYASİ ANLAYIŞ

Liberal siyasi anlayışa "sol" dediğimizde, bunun sosyalist anlamına gelmediğini, "sosyalist demokrat" gibi bir tanıma da pek uymadığını belirtmemiz gerekiyor. ABD'ye özgü liberal gelenek, 1930'ların "New Deal" reformlarından kaynaklanıyor. Belirleyici özellikleri, içte devletin gelir dağılımını düzenlemek amacıyla ekonomiye müdahalesini ve sürekli toplumsal reformların gerekliliğini, dışta ise Avrupa ve Japonya'yla ittifaka dayanan bir "enternasyonalizm"i savunması. Özellikle Roosevelt, Kennedy ve Johnson dönemlerinde en saf biçimiyle görülen liberal yönetim, devlet bütçesinin ve bürokrasinin yarından fazlasını kapsayan inanılmaz bir sosyal yardım sisteminin kurulmasında ve dargelirli azınlık, zenci, kadın ve diğer handikaplı toplum kesimlerininson yıllarda geniş hak elde etmelerinde rol oynamış. Halen özellikle kent dargelirli sınıflarına azınlıklara ve kadınlara yönelik ekonomik, sosyal ve hukuki reformlar liberallerin başlıca sloganları arasında. Bu reformların yürütülebilmesi için ise, devletin özel sektör karşısındaki müdahale gücünün artırılması savunuluyor.

MUHAFAZAKAR ADEMİ MERKEZİYETÇİLİK

Muhafazakar muhalefetin liberal anlayışa başlıca saldırı noktası da bu. Gücünü Amerikan toplumunda derin kökleri olan ademi merkeziyetçi gelenekten alan muhafazakar anlayış, sürekli olarak devlet aygıtının 1932'den beri gösterdiği muazzam büyümeden şikayet ediyor.

Muhafazakarlara göre, Washington ve New York'ta çöreklenmiş bürokratlar büyük ekonomik kuruluşlar ve entellektüeller Amerika'da özel teşebbüs imkanını yok etmişlerdir. Devletin kamu çıkarı gerekçesiyle iş koşullarına ürün kalitesine, reklam içeriğine müdahale etmesi, sözleşme özgürlüğünü çeşitli kayıtlara bağlaması özel mülkiyet hukukunun açıkça yok edilmesinden öte bazılarına göre "komünizmin" üstü kapalı biçiminden başka bir şey değildir.

Nihayet 1970'lerde ekonominin içine girdiği sürekli istikrarsızlığın nedeni de, devletin 1960'lardan beri devleşen sosyal harcamalarını finanse etmek üzere başvurduğu açık bütçe ve para basma (deficit spending) politikasıdır.

Dış siyasette muhafazakar bakış açısı kısaca kaba bir Amerikan milliyetçiliği diye özetlenebilir. Bu bakış açısının bir yandan geleneksel bir "dünya jandarması Amerika" anlayışını sürdürdüğünü, buna karşılık çağdaş dünyadaki ekonomik siyasi bütünleşmenin boyutlarını kavramaktan aciz kaldığını söyleyebiliriz. Dolayısıyla muhafazakar tezlerin en zayıf kaldıkları alan, yıllardan beri Kuzeydoğu liberal "establishment"ının mutlak tekelinde olan dışişleri alanı. Öte yandan muhafazakar hareketin Reagan'ın kimliğinde bugün ulaştığı dinamizmin özellikle dışişleri konusundaki mücadeleler sayesinde oluştuğu da bir gerçek.

(Özellikle Panama Kanalı'nı Panama'ya devreden antlaşmalara, SALT görüşmelerine ve Carter'ın İran politikasına karşı yürütülen kampanyalar)

Yıllarca Nelson Rockefeller'in başını çektiği liberal kanada rağmen, Cumhuriyetçi Parti içinde tutucu kanat daha güçlü durumda.

—YARIN:—
MUHAFAZAKAR LİBERAL AYRIMININ KÖKENLERİ

EKONOMİ

Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası:

"Banka faizlerinin artması firmaların kapanmasında önemli rol oynuyor"

EKONOMİ SERVİSİ

24 Ocak kararlarının ilk altı aylık sonuçları kendisini bütün şiddetiyle hissettirirken, küçük ve orta sermayeli işletme sahipleri, şikayetlerini dile getirmeye devam ediyorlar. Bunların eleştirilerinin kaynaklandığı en temel olgu ise, tekelleşmeyi hızlandıran ve küçük ve orta boy işletmeler arasında iflaslara yol açan para darlığı konusu.

Son olarak Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası yetkilileri, **"piyasadaki para darlığı, firmaları olumsuz yönde etkilemektedir. Son banka faizlerinin de artması firmaların kapanmasında önemli rol oynamaktadır"** dediler.

1980 yılının ilk altı ayında 241 yeni firmanın kurulduğunu belirten Ticaret ve Sanayi Odası yetkilileri, yaptıkları açıklamada şunları söylediler:

"Kurulan yeni 241 firma, şirket, kooperatif ve şahısların özel olarak kurdukları firmalar biçimindedir. Yeni firmaların kurulmasına karşılık olarak 69 firma ise ekonomik hayatın durgunluğu nedeniyle iflasla karşı karşıya kaldıklarından kapanmışlardır. Piyasadaki para darlığı firmaları olumsuz yönde etkilemektedir. Son banka faizlerinin artması da firmaların kapanmasında önemli rol oynamaktadır"

Brezilya'da enflasyon oranı yüzde 107'ye ulaştı

EKONOMİ SERVİSİ

Geçtiğimiz Temmuz ayında Brezilya'da enflasyon oranı yıllık yüzde 107,6'lık bir düzeye ulaştı. Enflasyon, Brezilya'nın tarihinde ilk kez böylesine yüksek bir düzeye çıktı.

Financial Times gazetesinin belirttiğine göre, enflasyon oranı sadece Temmuz ayında yüzde 8,4 oranında arttı. Bu ise, 1963 den beri gerçekleşen en yüksek aylık artış.

Uluslararası burjuvazi tarafından yıllardır "ihracata yönelik ekonomi modeli"ne örnek olarak gösterilen ve bir "mucize" olarak nitelendirilen Brezilya, son yıllarda enflasyonun pençesine tamamen düşmüş durumda. Brezilya artık "İhracata yönelik ekonomi modeli" şeklinde adlandırılan ve baskıcı bir devlet aygıtına dayanan birikim modelinin kendi içinde bile tutarsız olduğunu kanıtlamak için bir örnek teşkil ediyor.

Brezilya'da enflasyon oranı Haziran ayında ise yıllık 99,2 oranına ulaşmıştı. Sıkı kredi politikalarına, sınai ürünlerin fiyatlarının denetlenmesine, kamu harcamalarında gerçekleştirilen büyük kesintilere, ve tarımsal üretimde gerçekleşen artışlara rağmen, bu oran azaltılamadı. Financial Times'ın bildirdiğine göre, enflasyon istatistiklerini hazırlayan Vargas adlı kuruluş, Temmuz ayında gerçekleşen enflasyon artışını petrol, besin maddeleri, kimyasal ürünler ve inşaat malzemesi fiyatlarında meydana gelen artışlara bağlıyor.

1979'da Avusturya'ya ihracatımız yüzde 1, ithalatımız ise yüzde 47 arttı

EKONOMİ SERVİSİ

1979 yılında Avusturya'ya yaptığımız ihracat yüzde 1 oranında artarken, bu ülkeden yaptığımız ithalat ise yüzde 47 oranında bir artış gösterdi.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) yayın organı "İstanbul Ticaret" gazetesinde yer alan bir habere göre, Türkiye'nin Avusturya'ya yaptığı ihracata değer olarak yüzde 1 artmış olmasına karşın, miktar olarak ise bir azalma olduğu anlaşıldı.

Avusturya'ya 1978 yılında 786 milyon şilin olan ihracatımız, 1979'da 794 milyon şiline, 1.184 milyon şilin olan ithalatımız ise 1.794 milyon şiline yükseldi.

konumuz: EKONOMİ

Ekonomi ve politika

Arslan Başer KAFAOĞLU

Ekonomik doktrinlere bakınız, düşünce tarihini izleyiniz. Bunların ortaya çıkışı iki özellik gösterir. Birincisi o doktrinde ortaya konmuş bulunan ögeler zaten uygulanmakta olan ekonomik düzenleme biçimleridir. Örneğin Adam Smith bir satır bile yazmamıştı kitabında, ama onun kitabında yazdığı, ekonomik yaşamda uygulanıyordu. Belki Ricardó biraz gösterici sayılabilir; Malthus'da... Ne var ki, kuramın asıl nedeni kural koymak değil, onun doğruluğunu kanıtlamak idi. Keynes de öyledir. Keynes'in yazdıkları da Roosvelt tarafından Birleşik Amerika'da ve Schacht tarafından da Almanya'da uygulanmıştı daha önce. Aslında olayların sadece özüne inerek ekonomiyi, toplum ve insanlar içinde olmak üzere inceleyen tek büyük ekonomist Karl Marks ve onun arkadaşı Engels'dir.

Bunları şunun için yazıyoruz. Ekonominin asıl adı "Ekonomi Politik"dir. Ekonomi bir politikadan soyutlanamaz. Ekonomi kuramları da bu nedenle çoğu kez insanlara yaşanılan düzenin doğru olduğunu anlatmak için kaleme alınırlar ya da en azından olanları anlatmak için yazılırlar. 1945'e gelindiğinde kapitalist dünya, kapitalist ekonominin işleyişinin haklı gösterilmesi gereği ve zorunluluğu içinde buldu kendini. Adam Smith ve Ricardo kuramı 1929 bunalımıyla çökmüştü. Keynes'in bulguları savaş ekonomisine uygulanmış ve tam çalışma-herkesin iş bulduğu çalışma düzeyi-gerçekleştiğinden yarar sağlamıştı. Onca sömürgelere siyasal özgürlük verildiğinde kapitalist düzenin ayakta kalması olanağı yoktu. Bunu, en iyi anlayan zamanın İngiliz Başbakanı ünlü Churchill olmuştu. Churchill'in işaret ve telkinleriyle Amerikan ve İngiliz uzmanları bir "savaş sonu ekonomi düzeni" kurdular. İki ülkeden uzmanların ağır bastığı uluslararası kuruluşların da öneri ve baskılarıyla gelişmemiş ülkelerden sosyalist olmayanlara "Adam Smith ve Ricardo'nun getirdiği özel teşebbüse dayalı ekonomik düzeni" kabul ettirdiler.

Ama bu yetmezdi, yeterli görülmedi. Öyle bir ekonomik ve sosyo-politik görüş yayılmalıydı ki, kurulmuş düzen bozulmasın.. Bu maksatla hatta Ricardo bile saptırılarak, yeni ve "hür dünya" ya da "hür teşebbüs düzeni" denilen bir düzen kabul ettirildi. Okullarda bu okutuldu. Azgelişmiş ülkelerde yepyeni ve hiç geçerliliği olmayan, olaylara hiç uymayan bir ekonomi öğretimi yapılmaya başlandı. Bu yanlış öğretimden bizim gibi ülkeler büyük zarar gördü. Bu öğretininin bazı "doğrularının" yanlışlığını birkaç örnekle anlatalım. (Özellikle bizim gibi ülkeler için) Herkesin kapitalist ekonomide tartışmasız kabul ettiği bazı doğrular vardır ki, aslında yanlıştır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

1) Piyasa güçlerinin doğruladıkları, ulusal ekonominin gelişmesi bakımından da doğrudur, Çünkü piyasa güçleri biraz gelişmiş ülkede, gelişmeye değil, sömürülmeye göre yerleştirilmiştir. Sömürülme ise, gelişmenin koşulu değildir, aksine onu engeller. Piyasa güçleri ancak gelişmiş ekonomilerde ve planlı ekonomilerde gelişmeyi amaçlar. Hatta plansız ekonomilerde gelişmiş koşullarda bile, doğruluğu tartışılabilir. Ama şurası tartışmasızdır; bizim gibi ülkelerde en kârlı kesimler en yararlı, gelişmeye katkısı en çok olan kesimler değil, gelişmeyi en çok engelleyen kesimlerdir. (Tefecilik, arsacılık, yap-satçılık, döviz aracılığı gibi vs.)

2) Özel kesimde kârlar arttıkça yatırımlar da artar. Bu yanlıştır. Yatırımların artışı kârlara değil, dış ödeme-olanaklarına bağlıdır. Bir ülke ki sütü pastörize edecek basit makineleri bile dışarıdan getirir, o ülkede kâr ile yatırım arasında (sanayi yatırımı) ilişki kurulamaz. Hatta en kârlı yıllarda en az yatırım yapılabilir. Çünkü o yıllar döviz darboğazına girildiği yıllardır. Burada çok önemli bir noktaya değinmek isteriz. Bilindiği gibi Marx'a göre işletmelerin sabit kapital oranı gitgide artar. Ancak bu Marx'ın ticarette azgelişmiş ülkelerin durumunun ortaya çıkmadığı dönemde ortaya attığı bir kuramdır. Kârların, artık değerlerin yatırıma çevrilmesinin engelsizce yapıldığı hallere özgü bir kuramdır. Bizde ise kâr Türk parasıyla, yatırım ise dövizle yapıldığından, ikisi arasındaki ilişki azdır (yok da denemez). Bu nedenle Marx'ın kapitalin organik kompozisyonunun yükseliş kuramını "yatırıma gidebilecek fonların gitgide artması eğilimi" olarak değerlendirmek gerekir. Aslında bu paralar, kârlar, yatırımdan çok lüks tüketime gider. Çünkü o kârların yatırıma gitmesini sağlayacak döviz çok zaman bulunamaz.

Konuyu sürdüreceğiz.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Yazarımız Talip Apaydın yıllık izninin bir bölümünü kullandığından yazısını yayınlıyamıyoruz.

İşveren eski işçileri atarak az ücret ödemeyi amaçlıyor

Türk-İş'e bağlı Selüloz-İş sessiz kalınca;

Tire Kutsan'da kırkyedi işçinin işine son verildi

● İŞÇİLER; SENDİKANIN, İŞVERENİN İSTEDİĞİ İŞÇİYİ ALIP ÇIKARMAKTA ÖZGÜR OLDUĞUNU, BUNA KARIŞAMAYACAKLARINI SÖYLEDİĞİNİ ÖNE SÜREREK "SENDİKA KİMİN YANINDA OLDUĞUNU AÇIKÇA GÖSTERDİ. SENDİKANIN TAVRINI ŞİDDETLE KINIYOR, ARKADAŞLARIMIZIN BİRAN ÖNCE İŞLERİNE DÖNMELERİNİ İSTİYORUZ" DEDİLER.

ÖDEMİŞ (DEMOKRAT)

Tire'de kurulu bulunan Kutsan Oluklu Mukavva ve Kutu Sanayii'nde çalışan 47 ilerici, devrimci işçinin işine son verildiği bildirildi. İşçiler, işyerindeki bilinçli kişilerin işverence temizlenmek istendiğini, sendikaları Türk-İş'e bağlı Selüloz-İş'in ise, toplu işten çıkarmaya karşı bir tavır almadığını ve işverenden yana bir tutum içinde olduğunu belirttiler.

Edinilen bilgilere göre, toplam 120 işçinin çalıtığı Oluklu Mukavva ve Kutu Sanayii'nde çalışan 6-7 yıllık kıdemli işçilerin hiç bir gerekçe gösterilmeden işlerine son verilirken, henüz işe yeni alınmış asgari ücretle çalışan işçilerin çalışmalarına devam ettikleri öğrenildi. İşverenin uygulamasını yasa dışı bir tutum olarak niteleyen işçiler, Sendikaları Selüloz-İş'in, işverenle uzlaştığını öne sürdüler. İşçiler özetle şöyle konuştular:

"İşveren hiç bir gerekçe göstermeden 8 Ağustos'ta 47 arkadaşımızın işine son verdi. Amacı, devrimci işçileri işten atarak işyerinde istediği gibi hareket etmek. Sendikamız Selüloz-İş ise, işverenden yana bir tutum izleyerek hiç bir girişimde bulunmadı. Sendika yetkilileri 'işveren istediği işçiyi alıp çıkarmakta özgürdür, biz buna karışamayız' diyerek kimin yanında olduklarını açıkça gösterdiler. Sedikanın tavrını şiddetle kınıyor, arkadaşlarımızın bir an önce işlerine dönmelerini istiyoruz."

Toplu iş sözleşmesinin henüz 3,5 - 4 ay önce imzalandığını belirten İ. T. adında bir işçi ise, "Bu açıkça toplu sözleşme ile elde edilen hakların gasbedilmesidir. İşyerindeki ilerici, devrimci unsurlar tasfiye edilerek bunlardan boşalacak yerlere faşistlerin yerleştirilmesi amaçlanıyor. En azından işveren, asgari ücretle işçi almayı hedefliyor. Yetkili sendika Selüloz-İş ise, bize sahip çıkmadığı gibi konuyla hiç ilgilenmiyor bile. Bu da gösteriyor ki, sarı sendikacılık açıkça ihanet demektir. Bizleri açlığa mahkum eden patronları ve onlara koltuk değnekliği yapan sarı sendika ağalarını artık çok iyi tanıyoruz" dedi.

DİSK Yürütme Kurulu Üyesi Rıza Güven:

"Turgut Özal 1920'lerin Faşist Almanya'sının özlemi içinde"

HABER MERKEZİ

DİSK Yürütme Kurulu Üyesi Rıza Güven, "MESS eski Başkanı ve Demirel Hükümeti'nin perde arkasındaki başı Turgut Özal 1920'lerin Faşist Almanya'sının özlemi içersinde sendikalara saldırmaktadır" dedi.

Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal'ın geçtiğimiz günlerde "grev fonlarının kurulması" ile ilgili verdiği demeçten sonra DİSK Yürütme Kurulu Üyesi Rıza Güven bir açıklama yaptı. Güven, Turgut Özal'ın, onbinlerce metal, tekstil, cam işçisinin grev alanlarında çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi için mücadele ederken, işçilerle sendikaların arasını açmayı planladığını belirterek, gerçekte bu tutumuyla işçilere sınıf düşmanlarını daha iyi tanıma olanağını sağladığını söyledi.

DİSK Yürütme Kurulu üyesi Güven açıklamasında, işçilerden kesilen SSK primlerini, tepe tepe kullanan işverenlerin şimdi de yeni fonlar yaratıp, kaynak aktarımını yine işçilerin sırtından sağlamayı planladıklarına dikkat çekerek şöyle devam etti; "Ama, işçi sınıfımız sendikalarda toplanan ve grev mücadelelerinde kullanılan paralara göz dikenlere gereken cevabı verecektir. Hele hele grevci işçiyi düşünüyoruz gibi söz edenlerin, aslında nasıl işçi düşmanı olduklarını sınıfımız iyi bilmektedir. İşçiler bilmektedirler ki sendikalar işçilerindir. Grev fonları patronların daha fazla palazlanması yolunda kullandırılmayacaktır"

Rıza Güven, sendikalara "eli sopalı militan besliyor" diyenleri, bu sözleri grev alanlarında söylemeye çağırarak, "İşçileri 'eli sopalı militanların' greve çıkardıklarını söyleyenler, aynı işçilere ellerindeki tüm baskı araçlarını kullanarak işlerine döndürmeye zorlamayı denesinler, herhalde sonucu daha iyi göreceklerdir" şeklinde konuştu.

Güven açıklamasının son bölümünde, işçilerin greve çıkarken, patronları dize getireceklerini bilerek ve inanarak mücadelelerini sürdürdüklerini kaydederek, "işçilerin grev mücadelesindeki güvencesi kendi birlikleri ve birliklerinden doğan güçleridir." dedi.

Doğu Karadeniz'de kooperatifleşme hareketi gelişiyor

TRABZON (A.A.)

Ülkemizde kooperatifleşme hareketinin en az olduğu bölge olarak bilinen Doğu Karadeniz bölgesinde de kooperatifçiliğin hızla gelişmeye başladığı tespit edildi.

Giresun, Trabzon, Rize Artvin ve Gümüşhane illerini kapsayan Doğu Karadeniz bölgesinde 340 Köy Kalkındırma Kooperatifi, 102 Çay Üreticileri Kooperatifi, 100 Orman Köy Kalkındırma Kooperatifi, 20 Balıkçı Kooperatifi ile 8 Toprak-Su Kooperatifi olmak üzere toplam 570 kooperatif bulunmakta. Bu kooperatiflerden 102 tanesi proje uygulama safhasında olup, 40 tanesi de işletmeye açıktır.

Doğu Karadeniz bölgesindeki kooperatifçilerin uyguladıkları projelerin tutarının 2 milyar 500 milyon lira civarında olduğu öğrenildi.

Adana'da komünistler Belediye'den destek görüyor

Hergün Gazetesinde yayınlanan ve Adana Belediye Başkanı Selahattin Çolak'ın hedef gösterildiği yazı.

Faşistler Adana Belediye Başkanı'nı hedef gösteriyor

HABER MERKEZİ

Adana Belediye Başkanı Selahattin Çolak Hergün Gazetesi tarafından yapılan bir yayında hedef gösterildi. Gazetenin yayınında ayrıca Sarıçam Karakolu da suçlanarak "Gereken tedbirin alınması"istendi.

Sözkonusu gazetenin yayınında Adana'nın Kiremithane, Mutlu ve Dervişli mahallelerinde oturan bazı kişilerin açıklamalarda bulunduğu ileri sürülerek, "Belediye Başkanı Selahattin Çolak'ın askerleri diye söz ettikleri komünist militanların belediyeden yüklü miktarda para ve telsiz cihazı aldıklarını belediyenin militanlara gönül eğlendirmeleri için kız ve ev temin ettiğini Kiremithane'deki petrol istasyonu karşısında bir kahvehanede toplanan militanların silahlarını buradaki eczanede sakladığını, ayrıca Dervişli Mahallesinde bomba imal ettiklerini belirterek evlerinden ve işyerlerinden göç etmeleri için hergün baskı yapıldığını ifade ettiler"denildi. Bu arada Adana'nın Sarıçam Karakolu da suçlandı ve "gereken tedbirin alınması" istendi

"Modern deniz ürünleri" hali 67 milyon 689 bin liraya ihale edildi

HABER MERKEZİ

Kumkapı'da yapımı planlanan, "Modern Deniz Ürünleri" Halinin 67 Milyon 689 bin 473 lira bedelle Müteahhit Talat Turna'ya ihaleye verildiği açıklandı.

Modern Deniz Ürünleri Hali'nin iki yıl içinde tamamlanarak hizmete açılacağını bildiren Belediye Başkanı Aytekin Kotil bu konuda şu bilgileri verdi:

"Kentin gelecekteki gereksinmelerini karşılayacak sürekli bir deniz ürünleri halinin gerçekleşmesine kadar, günümüzde ve yakın gelecekte yeterli kapasitede bir hal yapımı öngörülmüş ve esasen balıkçı barınağı olarak kullanılan Kumkapı'daki alan uygun bulunmuştur. Tesis Müzayede salonu ve Komisyoncu Büroları olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır.

2030 metrekarelik bir alanı kapsayan Müzayede Salonu, deniz ve karayolu ile gelen deniz ürünlerinin yıkanacağı, muayene olacağı ve açık artırma ile satışının yapılacağı kısımlarıyla diğer servis kesimlerini içermektedir. Ayrıca her iki yanında araçların park edebileceği 1044 metrekarelik sundurma bulunmaktadır"

Kotil ayrıca, Komisyoncu bürolarında 25'er metrekarelik 90 adet büro ile gerekli diğer servislerin planlandığını bildirdi.

17. Hacıbektaş Şenliği köylerde de kutlanıyor

HACIBEKTAŞ (DEMOKRAT)

16 Ağustos'ta başlayan Hacıbektaş Şenliği köylerde de çoşkuyla kutlanıyor. Şenlik etkinlikleri Aşağı Barak, Kayı ve Ayhan köyünde de ilgiyle izlendi.

Konuk ozanlar,halkevleri tiyatro kolu halk oyunları ekipleri, ve ODTÜ Korosu'nun Barak köyündeki gösterilerini, Aşağı Barak ve çevresindeki köylerden gelen 500 600 kişilik bir yurttaş topluluğu izledi. Gösteriler sırasında Türkiye'deki siyasal gelişmelerin değerlendirilmesine ve faşist demagojilerin teşhirine yönelik konuşmalar da yapıldı.

Öte yandan Kayı köyünde önceki gün yapılan bir düğün törenine Halkevleri Muş, Diyarbakır ve Bitlis Halkoyunları ekipleri de katıldı. Halkoyunları gösterisinden sonra düğünde bulunan yurttaşlar ve konuk ekipler omuz omuza halay çektiler.

17.Hacıbektaş Şenliği içinde yer alan söyleşilerden ilki önceki gün yapıldı. Yazar ve ozan Rıza Zelyut'un konuşmacı olarak katıldığı söyleşide "Tarihte zorbalığa karşı Anadolu halk hareketleri ve Şeyh Bedrettin" konu edildi.

Zelyut, Hacıbektaş'ı sevmek ve tanımak için rivayetlere değil tarihe ve belgelere bakmak gerektiğini belirterek, onun ezilen kesimleri Alevi, Sünni, Hıristiyan, Yahudi ayrımı yapmadan egemenlere ayaklandıkları baba İshak isyanı içinde aktif rol aldığını söyledi.

İzleyicilerden gelen sorularla karşılıklı tartışma biçiminde sürdürülen söyleşide Rıza Zelyut kısaca şunları söyledi:

Bütün Ortaçağ boyunca devam eden devrimci mücadele kimi zaman dinsel, kimi zaman da açık silahlı savaşım olarak ortaya çıkmıştır.

Şeyh Bedrettin halkın bazı kişileri veli veya peygamber niteliği vermesini yanlış bulmuş kendisine şeyh dedirtmemiştir. Şeyh Bedrettin, toprağın kamulaştırılması için önce kendi mülkünü kamu malı yapmıştır. Kurtuluşun ancak siyasal iktidarı ele geçirmekle olduğunu anlamıştır. Alevi ve Hıristiyan yoksulları ortak mülkiyet anlayışına göre örgütlenip isyana başlamıştır. Şeyh Bedrettin ile Alevi Bektaşiler Osmanlı yönetimince aynı sayılmışlardır. Bu hareketin içinde egemen feodal ideolojinin etkisinden kurtulan Sunni yoksullar da girmişler egemen sınıflara karşı ortak mücadele etmişlerdir."

Büyük Efes ve Büyük Ankara otelleri bir haftadır grevde

Dört oteldeki grev ve grev kararlarının kaldırılması için görüşmeler başladı

● Turizm Bakanı Küntay başkanlığında, bugün Oleyis Sendikası ve işveren durumundaki Emekli Sandığı Yönetim Kurulu üyeleri biraraya geliyor.

İZMİR(THA)

Turistik 4 otelde greve neden olan anlaşmazlık konularını sonuçlandırmak üzere Oleyis Sendikası yöneticileri ile otel işverenleri durumundaki Emekli Sandığı Yönetim Kurulu'nun bugün Turizm ve Tanıtma Bakanı Barlas Küntay'ın başkanlığında görüşmelere başlayacağı açıklandı.

Oleyis Sendikası Ege Bölgesi Şubesi Mali Sekreteri Yüksel Kama'nın yaptığı açıklamaya göre, İzmir'de bir haftadır grevde bulunan Büyük Efes oteli ile Büyük Ankara, Marmara ve Stad otellerinde grev kararı alınmasına neden olan anlaşmazlık konusu maddelerin çözümü için Turizm ve Tanıtma Bakanı Barlas Küntay'ın, arabuluculuk yapma çağrısı Oleyis Sendikası yöneticilerince olumlu karşılanmıştır. Küntay'ın Ankara'ya dönmesi ile birlikte, Oleyis Ege Bölgesi Şube Başkanı Ali Özarkalıoğlu da Küntay'ın başkanlığında yarın başlayacak görüşmelere katılmak üzere Ankara'da bulunduğu öğrenildi.

Kama, Küntay'ın başkanlığında işveren durumundaki Emekli Sandığı Yönetim Kurulu üyeleriyle biraraya gelerek anlaşmazlık konusu maddelerini görüşeceklerini belirterek, "Büyük Efes Oteli'ndeki grev bu hafta içersinde kalkar mı?" sorusuna, "Sanmıyorum" karşılığını vermiş, anlaşmazlık konusu maddelerin görüşmelerde çözümlenmesine karşı toplu sözleşme protokolünün hazırlanıp imzaya sunulmasının bir haftalık süreyi kapsayacağını söyledi.

Bayramdan önce ödeneceği bildirilen yan ödeme farkları ve ikramiyeler ödenmeyince

Adana'da 20 bin işçi ikramiyelerin ödenmemesini protesto etti

● DSİ 6. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ'NDE ÇALIŞAN İŞÇİLER, KENDİLERİNE ÖDENMESİ GEREKEN PARALARIN İŞVERENCE MÜTEAHHİTLERE VERİLDİĞİNİ VE BAYRAMDA MAĞDUR OLDUKLARINI SÖYLEDİLER.

ADANA(DEMOKRAT)

Adana'da kamu kuruluşlarında çalışan işçi ve memurlara ikramiye ve yan ödeme farklarının verilmemesi üzerine yaklaşık 20 bin işçinin bu tutumu protesto ettiği bildirildi.

DSİ 6.Bölge Müdürlüğü'nde ikramiyeleri verilmeyen işçiler, işverenin kendilerine ödeyeceği paraları müteahhitlere ödediğini söyleyerek, 11.8.1980 günü işyerinin önünde toplandılar ve çeşitli konuşmalar yapıp sloganlar söyleyerek uygulamayı protesto ettiler.

İşçiler, bayram öncesi kendilerine verilmesi gereken paraların ödenmemesi karşısında zor duruma düştüklerini, bayramda evlerine bir kilogram şeker bile alamadıklarını belirterek "bayramı bize zehir ettiler, çocuklarımıza bir çift çorap bile alamadık" dediler.

Hekim ve sağlık emekçilerinin direnişleri yer yer sürüyor

HABER MERKEZİ

Hekim ve Sağlık Emekçilerinin 8 Ağustos'da yurt çapında yaptıkları direniş bayram tatili sonrası bazı sağlık kurumlarında devam etti.

Eskişehir Tıp Fakültesi'nin bazı bölümlerinde asistanlar, "Tam Süre Yasası'ndan doğan yan ödemelerin maaşları ile birlikte vergilendirilmesini protesto amacıyla" dün sabah direnişe başladılar.

Direniş boyunca acil hastalara gereken ilgi gösterilirken diğer sağlık hizmetleri durdu.

Temel Enerji'de grev 60 gün daha ertelendi

ANKARA (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası'nca Ankara'nın Yenimahalle semtine bağlı Macunköy' de kurulu Çelik Kafes Direk ve Galvaniz Fabrikası (Temel Enerji) ile aynı yerde bulunan montaj ve makine müdürlüğü işyerlerinde aldığı grev kararı Bakanlar Kurulu'nca ikinci kez 60 gün daha ertelendi.

Türkiye Maden-İş Sendikasının grev kararının ertelenmesine ilişkin kararname dünkü Resmi Gazete'de yayınlandı. Kararnamede grev kararının hangi gerekçeyle ertelendiğine ilişkin bir gerekçe yer almıyor.

Gaziantep'ten sonra Ankara, Mersin, Tarsus, Kilis ve Havza'da da görüldü

Bu illetin adı ne?

YURT HABERLER SERVİSİ

"Bağırsak enfeksiyonu" denen hastalık yaygınlaşıyor

—1—

● Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Erdal Atabek: "O kadar sağlık koşullarına aykırı ortamda yaşamaya zorlanıyoruz ki; açıkta satılan besin maddeleri, açıkta akan kanalizasyonlar, susuzluk, sağlık koşulları olmayan evler... Bunlar bu hastalıkların temel nedenleridir. Bu koşullar ortadan kaldırılmadığı sürece adına ister 'akut bağırsak enfeksiyonu' deyin, ister 'Tifo', ister 'Kolera', bu hastalıklar ortadan kalkmaz."

● Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Müsteşarı Enver Şenerdem: "Türkiye'de her yıl alt yapı hizmetlerinin yetersizliğinden içme suları lağım sularıyla karışabiliyor. Belediye hizmetlerinin yetersizliği, klorlamadaki noksanlık, ayrıca yaz aylarının kurak geçmesi nedeniyle suların çekilmesi, şebekelere aralıklı su verilmesi nedeniyle tazyikli suların karışması bu tür hastalıkların yaygınlaşmasına yol açıyor."

İlk olarak Gaziantep'te ortaya çıkan 76 kişinin hastaneye kaldırıldığı ve üç gün içinde 6 kişinin ölümüyle sonuçlanan 'Bağırsak Enfeksiyonu' etkisini giderek artırarak, diğer bazı il ve ilçelerde de görülmeye başladı.

Gaziantep'te 21 Temmuz tarihinde ortaya çıkan ve ilk bir hafta içinde 13 kişinin ölümüne, 650 kişinin hastalanarak hastanelerde tedavi altına alınmasına neden olan hastalık daha sonra Kilis, Mersin, Tarsus ve Havza'da da görüldü. Mersin'de 48 saat içinde 6 çocuk bu hastalıktan ölürken yine Tarsus'ta 7 çocuk daha yaşamını yitirdi.

Yüzlerce kişinin hastanelere kaldırılmasına ve birçok insanın yaşamını yitirmesine yol açan ancak yetkililerin yalnızca "Bağırsak enfeksiyonu" demekle yetindikleri bu hastalığın Samsun'un Havza ilçesinde de giderek yaygınlaştığı ve tehlike arzettiği bildirildi.

Halkın sağlığını tehdit altında tutan bu hastalığın ne olabileceği ve nereden kaynaklandığı konusunda hastalığın ilk ortaya çıktığı Gaziantep'in gecekondu halkıyla, Sağlık Bakanlığı Müsteşarlığıyla, Türk Tabipler Birliği Başkanıyla ve diğer bazı yetkililerle görüştük.

SAĞLIK BAKANI MÜSTEŞARI ŞENERDEM: "GÜNDE 7-8 HASTA HASTANELERE BAŞVURUYOR"

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Müsteşarı Enver Şenerdem hastalığın en çok Gaziantep'te görüldüğüne dikkati çekerek, günde 7-8 hastanın hastanelere başvurduğunu söyledi ve şöyle devam etti: "Türkiye'de her yıl alt yapı hizmetlerinin yetersizliğinden içme suları lağım sularıyla karışabiliyor. Belediye hizmetlerinin yetersizliği, klorlamadaki noksanlık ayrıca yaz aylarının kurak geçmesi nedeniyle suların çekilmesi, şebekelere aralıklı su verilmesi nedeniyle ve tazyikli suların karışmasıyla bu tür hastalıkların yaygınlaşmasına yol açıyor"

Hastalığın söylendiği kadar yaygın olmadığını ve 100 kadar hastanın tedavi altına alındığını öne süren Enver Şenerdem, hastalığın Gaziantep dışında tekil olarak görüldüğünü de belirterek, "Ama görülenlerin tümünün de bağırsak enfeksiyonu olduğu söylenemez. Bağırsak enfeksiyonu kavramına giren çeşitli mikroplar var. Dizanteri, Tifo, Paratifo gibi, Koleranın mikrobu ise bunlardan ayrıdır" şeklinde konuştu.

Şenerdem, Bakanlık bünyesinde oluşturulan sağlık ekibinin sürekli tetikte olduğunu, herhangi bir vaka ortaya çıktığında ekibin derhal o bölgeye gideceğini de sözlerine ekledi.

ATABEK: "TÜRKİYE'DE BAĞIRSAK ENFEKSİYONU VARDIR DEMEK - BİR HASTALIĞIN GİZLENMESİ ANLAMINI TAŞIR"

Bağırsak Enfeksiyonu'nun bir hastalık türü olmadığını, hastalığın genel adı olduğunu belirten Erdal Atabek de, "Türkiye'de 'Bağırsak Enfeksiyonu vardır' demek, bir hastalığın gizlenmesi anlamını taşır" dedi.

"Bağırsak Enfeksiyonu denildiği zaman bir hastalık tarif edilmez. Bağırsak Enfeksiyonunu yapan mikrop türüne göre hastalıkların özel adları vardır,hastalık bu isme göre belirlenir. Örneğin, Tifo, Kolera. Hepsi bağırsak enfeksiyonudur. Türkiye'de bağırsak enfeksiyonu vardır demek bir hastalığın gizlenmesi demektir. Açık açık adının konmaması demektir" şeklinde konuşan Türk Tabipler Birliği Başkanı Erdal Atabek daha sonra şunları söyledi:

"Türkiye'de yer yer ve zaman zaman salgınlar yapan Enfor Kolerası vardır. Bugün açıklanmayan ve 'Bağırsak Enfeksiyonu' denen hastalığın da adı bilinmemektedir. Kolera olması mümkündür. Tifo ve benzeri hastalıklar zaten var. Biliyorsunuz yer yer alevlenip, sönüp devam edegelen hastalıklardır. Ama bunlar bütün ülkeyi kasıp kavurmaktadır. Zaten böylesi bir salgın beklenemez. Küçük salgınlar ise Türkiye'de sık sık ortaya çıkar"

"Asıl sorun bunların neden ortaya çıktığıdır" şeklinde konuşan Atabek sözlerini şöyle sürdürdü:

Kolera mı, tifo mu? Bunların hepsinin tedavisi var. Önemli olan bu hastalıklar neden çıkıyor. O kadar sağlık koşullarından aykırı ortamda yaşıyoruz, daha doğrusu yaşamaya zorlanıyoruz ki, açıkta satılan besin maddeleri, açıkta akan kanalizasyonlar, susuzluk, sağlık koşulları olmayan evler... Bunlar bu hastalıkların temel nedenleridir. Bu koşullar ortadan kaldırılmadığı sürece bunların adına ister Akut Bağırsak Enfeksiyonu deyin, ister Tifo, ister Kolera bu hastalıklar ortadan kalkmaz"

Erdal Atabek, hastalığın gerçek adının açıklanmamasının nedeninin ticari ilişkiler olabileceğini belirterek, "Örneğin bir Kolera salgını meyve-sebze ihracına zarar verebilir" dedi.

"Bağırsak Enfeksiyonu" denen ve yetkililerce henüz adının ne olduğu kesin olarak belirtilmeyen hastalıktan Adile Akçakoca, hastanede kocasıyla birlikte görülüyor.

Yetkililer, "Bağırsak Enfeksiyonu"nun söylendiği kadar yaygın olmadığını ileri sürerken, hastalık bir çok ilimizde görüldü. 50'yi aşkın kişi öldü, yüzlerce kişi hastanelerde yatıyor.

—Yarın:—
HASTALIĞA YAKALANANLARIN HEPSİ GECEKONDUDA OTURUYOR

Faşist caniler MHP Şişli ilçe binası çevresinde cinayetlerine bir yenisini eklediler

Bir yurtsever daha iple boğulmuş olarak bulundu

HABER MERKEZİ

Faşist caniler MHP Şişli İlçe binası çevresindeki cinayetlerine bir yenisini daha eklediler. Bir yurtseveri daha iple boğarak öldüren caniler, cesedin yanına, "Rus uşaklarını cezalandırıyoruz, cezalandıracağız - TİB(Türk İslam Birliği) yazılı bildiri bıraktılar. Suluovada bir belediye işçisi faşistlerce katledildi. Konya'da faşistler kent merkezinde köylerinde ve kasabalarda topyekün saldırıya geçti. Manisa'da bir maden işçisi işkence ile öldürülmüş olarak bulundu. Ağrı YSE eski müdürü faşistlerin silahlı saldırısına uğradı. Ankara'da faşistler MSP'li yurttaşların gelip gittiği Milli Görüş Kültür Sarayı'nı tahrip ettiler.

İstanbul'da sağ görüşlü bir kişi öldürülürken sağ görüşlü bazı kişilerin evlerine patlayıcı madde atıldı. Manisa'da sağ görüşlü bir kişi yaralandı. Ankara'da polisle silahlı çatışmaya girdikleri öne sürülen iki kişi yaralı olarak yakalandı. Van MHP İl Gençlik Kolları eski Başkanı'nı öldürdükleri gerekçesiyle 5 kişi gözaltına alındı. İzmir'de Karakol basan 3 kişi silahları alıp kaçtı. Bergama cezaevinde meydana gelen olayda iki kişi öldürülürken, Samsun Cezaevi'nde bir gardiyan yaralandı. İstanbul, Ankara, Trabzon, Amasya ve Kütahya'da meydana gelen olaylarda 5 kişi öldürüldü.

Demokrat Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre olayların gelişimi şöyle oldu:

Bir yurtsever daha iple boğulmuş olarak bulundu

Şişli MHP binasının çevresinde önceki gün bir sokakta boğularak öldürülmüş, sol görüşlü iki kişinin ölülerinin bulunmasından sonra, dün de yine MHP ilçe binasına yakın bir yerde bir cadde üstünde de sol görüşlü bir gencin torba içinde boğularak öldürülmüş cesedi bulundu.

Sabah 07.00 sıralarında bulunan cesedin, üzerinden çıkan kimlik cüzdanına göre 1961 Erzincan doğumlu Mehmetoğlu Ali Sarı'ya ait olduğu beirlendi. Elleri ve ayakları bağlı olarak bulunan Ali Sarı'nın işkence edildikten sonra boğularak öldürüldüğü saptandı. Ayrıca Ali Sarı'nın yanında "Rus uşaklarını cezalandırıyoruz, cezalandıracağız" sözlerinin yazılı olduğu ve TİB(Türk İslam Birliği) imzalı bir de bildiri bulundu.

Mecidiyeköy Baş Komiserliği yetkilileri bu cinayeti işleyen odakların henüz tesbit edilemediğini ancak tesbit edilir edilmez üzerlerine gidileceğini belirtti.

İstanbul'un çeşitli bölgelerinde, ve özellikle faşistlerin işgali altındaki Şişli ve Mecidiyeköy semtlerinde bulunan cesetlerin yanına, ise hemen hemen her zaman "ŞİT", "TİT" veya "TİB" imzalı bildiriler bırakılmakta. Aynı merkezi örgütün planlayıp işlediği cinayetlerin failleri ise bugüne kadar hiç bulunamadı.

İZMİR'DE SOL GÖRÜŞLÜ BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

İzmir Konak Meydanı'nda Ticaret Lisesi öğrencisi Halil Babadağ adlı bir kişi uğradığı silahlı saldırı sonucunda ağır yaralanarak hastaneye kaldırıldı. Ancak yapılan müdahaleye rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. Aynı olayda yaralanan Vedat Akalın adlı kişinin sağlık durumunun da ağır olduğu öğrenildi.

Ağrı eski YSE Müdürü silahlı saldırıya uğradı

Ağrı eski YSE Müdürü A. Ekrem Kutlay evine giderken Lise Caddesi'nde faşistlerin silahlı saldırısına uğradı. Kutlay olaydan yara almadan kurtulurken yanında bulunan Mustafa Alptekin omuzundan hafif yaralandı. Saldırganlar olay yerinden yaya olarak kaçtılar.

Bu saldırı, çeşitli çevrelerce faşistlerin Ağrı'da hakimiyet kurma faaliyetlerini hızlandırdıkları şeklinde yorumlandı. Bilindiği gibi, bir süre önce de AP azınlık iktidarı tarafından görevinden uzaklaştırılan Ağrı Belediye Başkanı Orhan Alpaslan da faşistlerin silahlı saldırısı sonucu ağır yaralanmış, yeğeni Eren Alpaslan da aynı olayda ayağından yaralanmıştı.

MİLLİ GÖRÜŞ KÜLTÜR SARAYI FAŞİSTLERCE TAHRİP EDİLDİ

Ankara Demetevler semtinde bulunan Milli Görüş Kültür Sarayı önceki gece bir grup faşist tarafından tahrip edildi. MSP eğilimli yurttaşların devam ettikleri Milli Görüş Kültür Sarayı'na yapılan saldırıda binanın camlarının ve bazı kısımlarının hasar gördüğü belirlendi.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre Milli Görüş Kültür Sarayına saldıran faşistlerden dördü yakalanarak gözaltına alındı.

MANİSA'DA BİR MADEN İŞÇİSİ İŞKENCE EDİLEREK ÖLDÜRÜLDÜ

Soma Garp Linyitleri İşletmesinde çalışan Cengiz Adıbatmaz adlı bir işçi işkence ile öldürülmüş olarak bulundu. Adıbatmaz'ın cesedi Manisa'nın bir dağında bir avcı tarafından bulundu. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

VAN'DA MHP İL GENÇLİK KOLLARI ESKİ BAŞKANINI ÖLDÜRDÜKLERİ GEREKÇESİYLE BEŞ KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Van'da 10 gün önce MHP İl Gençlik Kolları eski Başkanlarından Nazım Mehterbaşıoğlu'nu öldürdükleri gerekçesiyle "Kava" yanlısı oldukları öne sürülen beş kişi gözaltına alındı. Bilindiği gibi öldürülen Mehterbaşıoğlu'nun babası da MHP Van eski İl Başkanlarındandı.

Suluova'da devrimci bir belediye işçisini faşistler katlettiler

Amasya'nın Suluova İlçesi'nde belediye işçisi, Kader Çetindağ sabah işine giderken, faşistlerce pusu kurularak öldürüldü. Çetindağın öldürülmesinden sonra halk faşist katliamı protesto için gösteriler yaptı. Gösteriler sırasında Ladik yolu üzerinde sağ görüşlü iki kişiye ait evleri yaktı. Daha sonra faşistler yine saldırıya geçerek Ata Mahallesinde sol görüşlü yurttaşa ait evleri yakmak istediler. Halkın direnmesi üzerine geri kaçtılar. İlçede çıkan olaylardan sonra sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Amasya Valisi Abidin Coşkun yaptığı açıklamada: Olaylarla ilgili olarak 10 kişinin gözaltına alındığını, bir saatlik aradan sonra sokağa çıkma yasağının kaldırıldığını ve güvenlik kuvvetlerinin duruma hakim olduğunu belirtti.

İstanbul'da sağ görüşlü bir kişi öldürüldü

Kasımpaşa'da Hüseyin Erdoğan adlı sağ görüşlü bir kişi öldürüldü.

Edinilen bilgiye göre, saat 19.45 sıralarında Kasımpaşa Kaptanpaşa Mahallesi Küçük Ethem Sokak'taki 19 numaralı evinin önünde oturmakta olan Hüseyin Erdoğan'a kimliği belirlenemeyen bir kişi tarafından tabancayla ateş edildi. Başından aldığı kurşun yarasıyla ağır yaralanan Hüseyin Erdoğan (31) Okmeydanı SSK Hastanesi'ne kaldırılırken yolda öldü.

Yetkililer, Hüseyin Erdoğan'ın kardeşi Recep Erdoğan'ın da birsüre önce öldürüldüğünü belirttiler. Bu arada Hüseyin Erdoğan'ın sağ görüşlü olduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma sürdürülmektedir.

İSTANBUL'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BAZI KİŞİLERİN EVİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Kartal Cevizli'de sağ görüşlü olduğu öğrenilen Huriye Gökalp adlı bir kadının Zuhal Sokak'taki evine patlayıcı madde atıldı.

Fikirtepe Ballı Sokak'ta bulunan sağ görüşlü Yusuf Karaot'un evine patlayıcı madde atıldı. Her iki olayda ölen ve yaralanan olmadığı ve maddi hasar meydana geldiği öğrenildi.

Olay yerinde üzerlerinde Halk Düşmanlarına ölüm THKP-C Sempatizanları" yazılı pankartlar bulunduğu bildirildi.

Şenesenevlerde iki grup arasında çıkan çatışmada yolda oynamakta olan bir kız çocuğu yaralandı. Çatışmaya girdikleri öne sürülen sağ görüşlü Erdoğan Tuncer ve Ahmet Baykan'ın yara almadan kurtuldukları ve diğerlerinin kimliklerinin tespit edilemediği bildirildi. Olayda yaralanan 35 yaşındaki Pelin Yılmazın durumunun ağır olduğu ve Haydarpaşa Numune Hastanesine kaldırıldığı öğrenildi. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

MHP Sarıyer İlçe Başkanı Akyıldız'ın Sarıyer'deki evi kimliği belirlenemeyen kişilerce bombalandı. Önceki gece saat 02.30 sıralarında bir grup, Akyıldız'ın evine patlayıcı madde attı, ancak bomba patlamadı. Evi bombalayan kişiler ayrıca silahla eve ateş açarak olay yerinden uzaklaştılar.

MHP Sarıyer İlçe Başkanı Salih Akyıldız, daha önce de iki defa silahlı saldırıya uğrayarak ağır biçimde yaralanmıştı.

Öte yandan Küçükyalı Altıntepe Mahallesi'nde sağ görüşlü bir kişiye ait 34 D 3919 plakalı Chevrolet marka bir araba kimliği belirlenemeyen kişilerce yakıldı. Olay yerine üstünde "Halka kalkan faşist eller kırılır" ve "Küçükyalı faşistlere mezar olacak" yazılı dövizler bırakıldığı öğrenildi.

Güngören'de Köşem kahvesi akşam saatlerinde silahla tarandı. Olayda Enver Deniz, Coşkun Küçük ve Halil Bulut yaralandılar. Yaralıların Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi'nde ayakta tedavi edildikleri bildirildi. Yetkililer olayla ilgili oldukları öne sürülen 5 kişinin yakalandığını belirttiler.

Etiler Ulus Mahallesi'nde Mecidiyeköy Lisesi 3. sınıf öğrencisi sağ görüşlü Serdar Levent'e kimliği belirlenemeyen kişiler ateş açtı. Açılan ateş sonucu Levent ağır yaralanarak Cerrahpaşa Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

Öte yandan, Küçükpazar Halönünde kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu sağ görüşlü Mehmet Uzun ağır yaralandı ve hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.

MANİSA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Manisa'nın Salihli İlçesinde kimliği belirlenemiyen kişiler tarafından Hüseyin Güler adında bir ilkokul öğretmeni ağır yaralandı. Edinilen bilgiye göre olay ilçenin Yıldız Parkında meydana geldi. Evine gitmekte olan öğretmenin gurubu görünce kaçmak istediği ancak, yakalanarak ağır şekilde dövüldüğü bildirildi. Yetkililer olayla ilgili olduğu sanılan Aydın Konca ve Veli Biçer adında iki kişinin gözaltına alındığını, soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

İzmir'de polis karakolunu basan 3 kişi silahları alıp kaçtı

İzmir'de Güzelyalı karakolunu basan 3 kişi görevli bekçi ve polisleri etkisiz hale getirdikten sonra silahlarını alıp kaçtı.

Edinilen bilgiye göre karakola gelen maskeli ve silahlı 3 kişi kapıda görevli bekçiyi etkisiz hale getirdikten sonra silahını alıp beraber yukarı çıktılar. İçerdeki polisleri de etkisiz hale getiren silahlı kişiler polislerle bekçiyi nezarethaneye kapattılar. Bir MP-5 marka tüfek ve 4 tabanca alarak kaçan maskeli ve silahlı kişilerin kaçarken kapıya patlayıcı madde bıraktıkları ve binada hasar meydana geldiği bildirildi.

Olaydan sonra bir açıklama yapan İzmir Valisi Nazmi Çengelci, olayın üzücü olduğunu, karakol baskınlarını önlemek için etkin önlemler alınacağını söyledi. Açıklamasında "Polis canını verir silahını vermez, bundan sonra karakol kapılarında bekçi değil özel timler bekliyecektir" diyen Çengelci, görevli 4 polis ile bir bekçinin soruşturma sonuna kadar görevlerinden alındığını belirtti. Öte yandan görgü tanıklarının verdiği ifade üzerine baskın eylemine katılan 2 kişinin kimliğinin belirlendiği ileri sürüldü.

ANKARA'DA POLİSLE SİLAHLI ÇATIŞMAYA GİRDİKLERİ ÖNE SÜRÜLEN İKİ KİŞİ YARALI OLARAK YAKALANDI

Anafartalar Kesik Camii arkasında görevli polis ekibiyle silahlı çatışmaya girdikleri öne sürülen iki kişi yaralandı. Sefa Demirel ve Ahmet Erbasan adındaki yaralılar hastahanede tedavi altına alındılar. Soruşturmanın sürdürüldüğünü bildiren yetkililer, olay yerinde Sefa Demirel'e ait olduğu sanılan bir tabancanın bulunduğunu söylediler.

Bergama Cezaevi'nde çıkan olayda iki kişi öldürüldü

Bergama Cezaevinde hükümlü ve tutuklular dün sabah erken saatlerde bazı isteklerini öne sürerek direnişe geçtiler. Bu arada 3 gardiyanı rehin alan tutuklu ve hükümlüler çeşitli sloganlar söyleyerek Adalet Bakanı ile görüşmek istediklerini bildirdiler. Dışardan sık sık yapılan anonslara rağmen içerdekiler direnişten vazgeçmeyeceklerini bildirdiler. Daha sonra içeride nedeni henüz belli olmayan bir çatışma çıktı, çatışmada hükümlülerden Erdinç Tamı ile Recep Burgu öldü. Olaylardan sonra geniş güvenlik önlemlerinin alındığı bildirildi.

SAMSUN CEZAEVİ'NDE BİR GARDİYAN YARALANDI

Samsun Cezaevi'nde önceki gece gardiyan Reffattin Çalışkan ağır yaralandı. İki hükümlü ile tartışan gardiyan Çalışkan'ın boğuşma sırasında şişlenerek ağır yaralandığı ve olaydan sonra cezaevinde yapılan aramalarda bazı kesici aletler bulunduğu bildirildi.

ADANA CEZAEVİNDEN KAÇAN İKİ FAŞİST YAKALANDI

Adana Cezaevinden yaklaşık 1,5 ay önce kaçan ve adı çeşitli olaylara karışan iki faşist E-5 karayolu üzerinde sahte kimlikle yakalandı. Yakalanan faşistlerin isimlerinin Murat Uçkar ve Adem Erdem olduğu öğrenildi.

İSTANBUL, ANKARA, ADANA TRABZON, DİYARBAKIR KIRŞEHİR, AMASYA VE KÜTAHYA'DA MEYDANA GELEN OLAYLARDA 8 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Adana'nın Mutlu Mahallesi'nde bir eve yapılan baskında Bayram Gençoğlu adlı bir kişi öldürüldü. Gençoğlu'nun Adana Sigara Fabrikası'nda gece bekçisi olarak çalıştığı öğrenildi.

Diyarbakır'da demiryolu geçidinde meydana gelen olayda bir işçi vurularak öldürüldü.

Ankara Ulus'ta Hacıbayram Camii önünde yürümekte olan Hasan Kerim Gözlem'e kimlikleri belirlenemeyen kişilerce ateş açıldı. Açılan ateş sonucu ağır yaralanan Gözlem kaldırıldığı Hacettepe Hastanesi'nde kurtarılamayarak öldü.

İstanbul'da bir lokanta sahibi işyerinde ölü bulundu. Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, Eyüp Kalenderhane Caddesi 51 sayılı Saray lokantası ortaklarından İlyas Kâhya, önceki gün saat 23.45'te işyerinde boğularak öldürülmüş olarak bulundu.

Kırşehir'de kimlikleri belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu Mustafa Çetin adlı bir kişi öldü. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

Kütahya'nın Tavşanlı İlçesi'nde Ulucami Mahallesi'nde oturan ve arabacılık yapan Ahmet Kırık evinin önünde gece kimlikleri belirlenemeyen kişilerce vurularak öldürüldü.

Amasya'nın Dere Mahallesinde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu Salih Çelebi vurularak öldü. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

Trabzon'un Araklı İlçesinde bir kişi tabanca ile öldürüldü. Jandarma Kolluk Komutanlığından alınan bilgiye göre Araklı'nın Merkez Çamlıtepe Köyünde Mustafa Torluk, henüz tespit edilemiyen bir nedenden Hasan Yeşildal tarafından öldürüldü.

Hasan Karabulut'un evi. Anası ve yakınları. Ana ağıt yakıyor. Oğlunun faşistlerce katledildiğinin bilincinde.

BAYRAMIN SON GÜNÜ ŞİŞLİ'DE MHP İLÇE BİNASININ KARŞISINDAKİ BİR LOKANTADA KATLEDİLEN İKİ GENÇTEN HASAN KARABULUT'UN ANNESİ:

"Ne konişim loy... Faşistler yedi oğlumu, ne konişim..."

● "Çıktı gitti. Bi daha gelmedi. Çalışıyordu, futbolcu idi. Vefa'da top oyniyoridi. Dedi, ana bayram, biraz gezeyim gelirim. Gelmedi. Akşamleyin dinledik öğrendik ki benim Karabulut'um Şişli'de vurulmuş. Ne konişim loy.. Faşistler yedi oğlumu. Ne konişim..."

HABER MERKEZİ

Şişli'de MHP binası karşısında bulunan Albel Lokantasında bayramın songünü biri sarışın kız olmak üzere üç faşist tarafından başlarına kurşun sıkılarak hunharca katledilen demirci İbrahim Ethem Demir ve hasırcı Hasan Karabulut'un yakınları ile konuşmak için Okmeydanı'na gittik. Toplulukla selamlaşarak Demirlerin evine girdik. Demir'in annesi ile konuşmak istiyorduk. önce, ne var ki içerisi çok kalabalıktı ve kadınlar ağıt yakıyorlardı. Konuşmaktan vazgeçerek, aşağıya indik tekrar.

Burada etrafımıza toplananlarla konuştuk. Katledilen 2 gencin demokrat ve faşizme karşı olduklarını birinin hasırcılık, diğerinin ise demircilik yaparak geçimlerini sağlamaya çalıştıklarını söylediler. O ara gözüm evin girişindeki duvara yazılan bir sloganа takıldı. Belli ki yakın zamanda yazılmıştı. Şöyle diyordu: "Faşizm kendinden olmayan herkese düşmandır". Topluluktan birisi: "Lokantaya girenler toplumu değil de iki kişiyi hedeflemişler.. faşizm kendinden olmayan herkesi öldürür" derken, "..yemek yerken kafalarına kurşun sıkmışlar. Tam 28 kurşun... Bize verilen bilgi böyle" diyordu bir başkası. Demir'in ağabeyi ise, "Dün Şişli'de kardeşim ve arkadaşım, faşist çeteler tarafından başlarına 28 kurşun sıkılarak öldürülmüşlerdir. Faşizme karşı direnmemiz gereklidir" dedi.

Hasan Karabulut'un ailesi ile de görüşmemiz önerildi. Karabulutların evi bir arka sokakta bulunuyordu. Yol boyu duvarlarda "İbrahim ve Hasan kanınız yerde kalmayacak" "Kahrolsun faşizm" yazıları bulunuyordu. Eve geldiğimizde duvar kenarlarında üzüntülü, sessiz insanlar duruyordu. İçeri girdik. Hasan Karabulut'un annesi bahçede oturuyordu ve yanında mahalleliler bulunuyordu. Karabulut'un annesine düşüncesini, bize söylemek istediği bir şey olup olmadığını sorduk. O ağıt yakıyordu, bize cevabı ağıtını okumak oldu, yaşlı gözlerle.."Şimdi çıktı gitti bi daha gelmedi. Çalışıyordu, futbolcu idi. Vefa'da top oynuyordu. Gitti. Ana, bayram biraz gezeyim gelirim. Gelmedi.. Akşamleyin dinledik öğrendik ki benim Karabulut'um Şişli'de vurulmuş. Liseye kadar okudu başka okumadı. O, topa verdi kendini işte. Dükkan açtı, mobilyacı dükkanı. Çalışıyordu. Bayramdı, dedi, bayramdır biraz dolaşayım, gitti...İşte gelmedi. Hiç bir yere gittiği yoğ idi, aha komşulara sor. Böyle kuzu gibi evden çıkıyordu, kuzu gibi geliyordu" diyordu.

Karabulut'un annesi, konuşmasının bu noktasına ağıt yakmaya başladı. Ağıtı aynen aldık:

"...Biricik kuzuyu kaybetmişim bana teselli vermiyor... Ben deli oldum, deli oldum oy...Bizim fakir eve ateş atmış, bizim ev hep yanmış biz de içinde yanıyoruktur da o yoktur oyyy. Oy. Oy cigerparem hep öldü vayy vay.. Gelsene be oğul... Kirada oturuyok, kimsemiz yok. Evimiz yok. Kendi halinde çalışıyordu. Babası dükkan açtı. Çalışıyordu. Kimseye karışmıyordu, kuzu gibi evden çıkıyor, kuzu gibi geliyordu. Heç bir yere getmiyordu. Antramana oyy antremana gidip geliyordu. Bir de mobilya dükkanına oy, oy. Kapı aç sana göstereyim vayy, vay.. Faşistler seni yedi. Faşistler yedi. Faşistler yedi yedi yedi.. oyy, oy, oyy, oy. Faşistler seni yedi, beni yedi, oyy. Faşistler yemiş bizi, bizi oyy. Faşistler bizi gözetmişler, faşistler bizi damın altında bırakmışlar oyy, oyy oy. Ne konişim, ne konişim, canim yoktir ne konişim loyyy. Loy aldı götürdü yedi. Fikrin derdine düşmüşlerde bu da başıma geldiiii., oyyy, oy, ayyy, vay..."

YARIN:
Okmeydanı halkı konuşuyor

Mustafa Pehlivanlıoğlu Kütahya'da yakalandı

HABER MERKEZİ

4. Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Mamak Cezaevinden bir süre önce kaçan iki idam mahkumundan Mustafa Pehlivanoğlu'nun yakalandığını açıkladı. Açıklamada Pehlivanoğlu'nun ÜYD Hukuk Masası Şefi Erdem Şenocak'ın yardımlarıyla cezaevinden kaçırıldığı belirtildi. Kaçırılma olayından sonra Eskişehir ve Kütahya ÜYD şubelerinin de Pehlivanoğlu'na maddi yardımda buundukları bildirildi. Soruşturmanın genişletilerek sürdürüldüğü de sıkıyönetim komutanlığı bildirisinde açıklandı.

Komutanlığın konuyla ilgili olarak yaptığı açıklama aynen şöyle:

"Haklarında ölüm cezası kesinleşerek dosyaları TBMM'nin onayına sunulan İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu adlı hükümlülerin 26 Temmuz 1980 tarihinde tutuklu bulundukları Mamak Özel Askeri ve Cezaevinden ne şekilde ve kimlerin yardımıyla kaçırıldıkları Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca 8 Ağustos 1980 tarihinde Türkiye Radyo ve Televizyonundan açıklanmıştı. Kaçırılan bu katillerin yakalanması için Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı güvenlik kuvvetlerinden özel timler oluşturulmuş ve bu timler araştırmalarını aralıksız sürdürerek kaçırılan hükümlülerden Mustafa Pehlivanoğlu'nu 16 Ağustos 1980 günü sabaha karşı Kütahya İli Aslanpaşa nahiyesi Çal köyünde saklanmış olduğu eve yaptıkları ani baskınla yanında taşıdığı silahını kullanmaya fırsat vermeden sağ olarak yakalayarak Ankara'ya getirmişlerdir.

Mustafa Pehlivanoğlu yapılan sorgulamasında cezaevinden kaçırılma olayının kaldıkları hücrenin tavanı delinerek para karşılığı temin ettikleri iki adet er elbisesini giymek suretiyle gerçekleştirildiğini doğrulamıştır.

Ankara'dan doğruca Kütahya'ya oradan da Eskişehir'e gittiğini Eskişehir'de Ülkü Yolu Derneği Başkanı ile ilişki kurduğunu. bu derneğin genel merkeziyle temasa geçerek bu örgüt tarafından ihtiyaçlarının karşılanması için kendisine 10 bin lira verildiğini ve bir süre çeşitli yerlerde saklandığını beyan eden hükümlü Mustafa Pehlivanoğlu bilahare Eskişehir Ülkü Yolu Derneği Başkanı tarafından Kütahya Şubesi Başkanı'na teslim edilerek Kütahya'da çeşitli yerlere saklanarak burada kendisine Ülkü Yolu Derneği Kütahya Şubesi Başkanı ve ilgilileri tarafından yardımda bulunulduğunu, Şeker Bayramı süresince Kütahya'da saklandığını, kaçırılma olayına karışan kişilerin Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı özel güvenlik timleri tarafından birer birer yakalandığı haberinin alınmasından sonra yine Ülkü Yolu Derneği Kütahya Şubesi ilgililerince 15 Ağustos 1980 tarihinde Aslanpaşa Nahiyesi Çal köyüne götürüldüğünü ve Selim takma ismiyle köyde bir evde kendisine yardım eden kişilerle birlikte saklandığını açıklamış, ancak bu evde 16 Ağustos 1980 tarihinde sabaha karşı edindiği silahı kullanmaya fırsat kalmadan görevli ekip tarafından yakalandığını beyan etmiştir.

Hükümlü Mustafa Pehlivanoğlu'na kaçırılışından yakalandığı zamana kadar maddi ve manevi yardım sağlayan, silah temin eden kişilerin Ülkü Yolu Derneği Ankara Merkezi Hukuk Masası Şefi Erdem Şenocak, Kütahya ÜYD Başkanı Kamil Konya, Eskişehir ÜYD Başkanı Ertan Dolgun, Kütahya ÜGD eski Gençlik Başkanı Sami Arpacıoğlu, Kütahya ÜYD üyelerinden Tamer Çırık ve Timur Kudür oldukları belirlenmiş ve bu sanıklar da yakalanarak Mustafa Pehlivanoğlu ile birlikte Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'na teslim edilmişlerdir. Kaçırılma olayı ile ilgili soruşturmaya halen Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nca devam olunmaktadır."

ERDEM ŞENOCAK KİMDİR?

Eski MHP'li Ali Yurtaslan, Aydınlık gazetesinde Balgat Katliamı sanıklarının Mamak Askeri Cezaevinden kaçışlarından sonra yayınlanan itiraflarında, Erdem Şenocak hakkında şu bilgileri veriyor:

"Şenocak MHP Hukuk Masası Başkanıdır. Şu anda ETKO davasından aranmakta olup kaçak durumdadır. ÜGD Genel Yönetim Kurulu üyeliği yapmıştır. Hukuk Masasında esas görevi arananları saklamak ve cezaevinden kaçanları yerleştirmektir. Amasya'nın Suluova ilçesinden olan Şenocak, Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencisidir."

Ali Yurtaslan itiraflarında ayrıca İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu'nun failleri oldukları Balgat katliamının planlayıcısının basında yer aldığı gibi Ethem Kıskıs değil, ÜGD eski Genel Başkanlarından Şevket Çetin olduğunu söylemişti. Yurtaslan'a göre Erdem Şenocak'ın başında bulunduğu hukuk masası, Şevket Çetin'e bağlı olarak çalışıyordu. Şevkat Çetin, cezaevinden kaçırılacak olan faşistleri saptayarak, bunları hukuk masasına iletiyordu."

CEZAEVİ KAÇAĞI MUSTAFA PEHLİVANOGLU'NU YAKALAYAN ÖZEL TİMİN BAŞINDA URFA'YA SÜRÜLEN KOMİSER DÜRÜST OKTAY VARDI

Cezaevinden 26 Temmuz'da kaçırılan Mustafa Pehlivanoğlu'nu Kütahya Aslanağa Nahiyesi Çal köyünde yakalayan ekibin şefinin Ankara Emniyet ikinci şube müdürlüğü cinayet masasına bağlı komiser Dürüst Oktay olduğu bildirildi.

Komiser Dürüst Oktay yönetimindeki ekip, Balgat katliamı faili Pehlivanoğlu ve yanında bulunanları ellerindeki silahları kullanmaya fırsat vermeden yakaladı.

İdam mahkumu Mustafa Pehlivanoğlu'nu yakalayan ekip amiri komiser Dürüst Oktay, bilindiği gibi bir süre önce Mamak Askeri Cezaevinde meydana gelen kaçırılma olayını aydınlattıktan sonra İçişleri Bakanlığınca Urfa'ya sürülmüştü. Ancak Oktay'ın atanma kararı, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı emriyle durdurulmuştu.

TÜM İLÇE VE KÖYLERİNDE SALDIRILARIN YOĞUNLAŞTIĞI BİR ORTA ANADOLU KENTİ...

Konya'da faşistler topyekün saldırıya geçtiler

HABER MERKEZİ

Bir Orta Anadolu kenti olan Konya'da faşistler tüm ilçelerde ve köylerde saldırılarını yoğunlaştırarak, halka karşı top yekün saldırıya geçtiler.

Sarayönü İlçesi Çiçekçi Caddesinde sol görüşlü Ferhat Öztürk, Hüseyin Köroğlu, Bilgihan Vural ve Felemez Rüstem Dağbakan adlı faşistlerin saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Öztürk, Konya Devlet Hastanesine kaldırıldı.

Sarayönü İlçesi Pazar yerinde ise Mehmet Topal ve Ruhi Öztürk adlı faşistler, sol görüşlü Necmi Yılmaz'ı döverek yaraladılar. Kaçan faşistlerin aranmalarına devam ediliyor.

Aynı ilçenin Batı İstasyon Mahallesinde de sol görüşlü Mesut Başdemir faşistlerce dövülerek komaya sokuldu. Yaralının durumunun ağır olduğu ve Konya Devlet Hastanesine kaldırıldığı öğrenildi.

Karaman İlçesi 1. İstasyon Caddesinde sol görüşlü Hüseyin Durmaz'a ait bakkal dükkanına bomba atıldı. Bakkal dükkanında büyük hasar meydana geldi.

Karaman Yeni Mahallede oturan Ahmet Kalaycı ve Yaşar Sümertaş'ın evleri faşistlerce kurşunlandı. Her iki olayda da yaralanan olmadı.

Cihanbeyli ilçesi Ankara Asfaltında sol görüşlü Soner Kayhan, faşist İshak Boyacı tarafından yaralanarak Konya Devlet Hastanesine kaldırıldı.

Ereğli İlçesi Gülbahçe Mahallesi 81 Evler Sokak'ta oturan TİP üyesi Mahmut Erhan Ünal ve Cengiz Kaya adlı yurttaşların evleri tarandı. Yetkililer saldırganların aranmasına başlandığını bildirdiler.

Konya Esenler Mahallesinde oturan Ahmet Karaçam'a faşist Fevzi Özyıldız tarafından ateş edilmek istendi, ancak tabancanın ateş almaması üzerine Özyıldız yakalandı.

Konya'da faşist çeteler saldırılarını sürdürüyorlar. İstanbul Caddesi üzerinde bulunan CHP'li üç yöneticinin işyerlerine önceki gece vitrin camları kırılarak yanıcı madde atıldı.

Faşist çetelerce yanıcı madde atılan dükkanların CHP'li İl Genel Meclisi Üyesi Tahsin Torasan'ın eczanesi, CHP'li Belediye Meclisi üyesi Şevket Yanartaş'ın otomobil aksesuar mağazası ve CHP'li Ali Fuat Horasan'ın eczanesi olduğu belirlendi. Bekçilerin yangını görerek zamanında itfaiyeye haber vermeleri sonucu yangınlara müdahale edilerek söndürüldü. Dükkanlara yanıcı maddelerin 5'er dakika ara ile atıldığı saptandı.

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1- Bir Anadolu ezgisi ve bu ezgiyle söylenen koşma. 2- Doğu'da bir ırmak adı- uzaklık anlatan bir söz. 3- Taşıtlarda yedek olarak bulundurulan tekerlek. 4- İstek, dilek - Sicim. 5- Güney Amerika'da bir başkent adı (okunuşu). 6- Şair - Tersi: Dünyanın ikinci uzunluktaki nehri. 7- Yok etme, giderme. 8- Matematikte değişmeyen bir sayı - Bir çeşit içkinin patent adı. 9- Yemek - Yerli Malımızın simgesi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1- İlk Hıristiyanların gizlice toplanıp ayin yaptıkları yer altı mezarı. 2- Utanç duyma- Tersi: İnce deri - Bir hayvan. 3- Bir ünlem - Tersi: Güzel sanatlarda üslup. 4- Mısır'ın en büyük barajı- Bir harfin okunuşu. 5- Tersi: Gök rengi. 6- Mitolojide zeka ve akıl tanrıçası - Çinko elementinin simgesi. 7- Antiseptik bir cisim- Çeşitli tablolar durumunda düzenlenmiş projeksiyon filmi. 8- Nikelin simgesi - Bir davanın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren resmi belge. 9- Çobanların giydikleri, keçeden üstlük.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2					■			■	
3		■	■						
4					■		■		
5								■	
6					■	■			
7		■		■					
8			■						
9	■					■			■

DUNKU BULMACANIN ÇOZUMU

SOLDAN SAĞA

1- Dispanser. 2- AET - Te. 3- Yoklama. 4- Ab - Aksi. 5- Kategorik. 6- An. 7- Şiran. 8- Zoraki - Öz. 9- Limitet.

YUYUKARIDAN AŞAĞIYA

1- Diyaklaz. 2- Oba - Ol. 3- Sak - taşri. 4- Pelte - İam - 5- Ata - Gorki. 6- Mao - Ait. 7- Akran .8- Etsin - Öt. 9- Refik - İz

Han-ı Yağma (Yağma Sofrası)

Bu sofracık efendiler - iltikaama muhtazır
Huzurunuzda titriyor - şu milletin hayatıdır;
Şu millletin ki muzdarip, şu milletin ki muhtazır!
Fakat sakın çekinmeyin, yiyin, yutun hapır parı.

Bu sofracık efendiler, - ki yenmek üzre tam hazır
Huzurunuzda titriyor - şu milletin hayatıdır;
Şu milletin ki muzdarip ve ölmede ağır ağır
Fakat sakın çekinmeyin, yiyin, yutun hapır hapır...

Yiyin efendiler, yiyin, bu yerde iştiha sizin;
Doyunca, tıksırınca, çatlayıncaya kadar yiyin.

Efendiler, pek açsınız, bu çehrenizde bellidir;
Yiyin, yemezseniz bu gün yarın kalır mı, kimbilir?
Besinlerin şu toplumu buyurmanızla yükselir!
Bu hakkıdır gazanızın, evet, o hak ta elde bir....

Yiyin, efendiler, yiyin; bu sofrada safa sizin;
Doyunca, tıksırınca, çatlayıncaya kadar yiyin!

Bütün bu nazlı beylerin ne varsa ortalıkta say:
Soyu, sopu, şeref ve şan, oyun, düğün, konak, saray,
Bütün sizin efendiler konak, saray, gelin alay;
Bütün sizin, bütün sizin, hazır hazır, kolay kolay

Yiyin efendiler, yiyin, bu yerde iştiha sizin;
Doyunca, tıksırınca, çatlayıncaya kadar yiyin.

Büyüklüğün biraz ağır da olsa hazmı yok zarar,
Gururu var bu görkemin, öç almanın sevinci var.
Bu sofra iltifatınızdan işte mutluluk umar.
Sizin şu baş, beyin, ciğer, bütün şu kanlı lokmalar...

Yiyin efendiler, yiyin, bu can katan masa sizin;
Doyunca, tıksırınca, çatlayıncaya kadar yiyin.

Verir zavallı memleket, verir ne varsa; malını
Vücudunu, hayatını, ümidini, hayalini,
Bütün gönül sevincini, olanca rahat halini.
Hemen yutundüşünmeyinharamını, helalini...

Yiyin, efendiler, yiyin bu yerde iştiha sizin
Doyunca, tıksırınca, çatlayıncaya kadar yiyin!

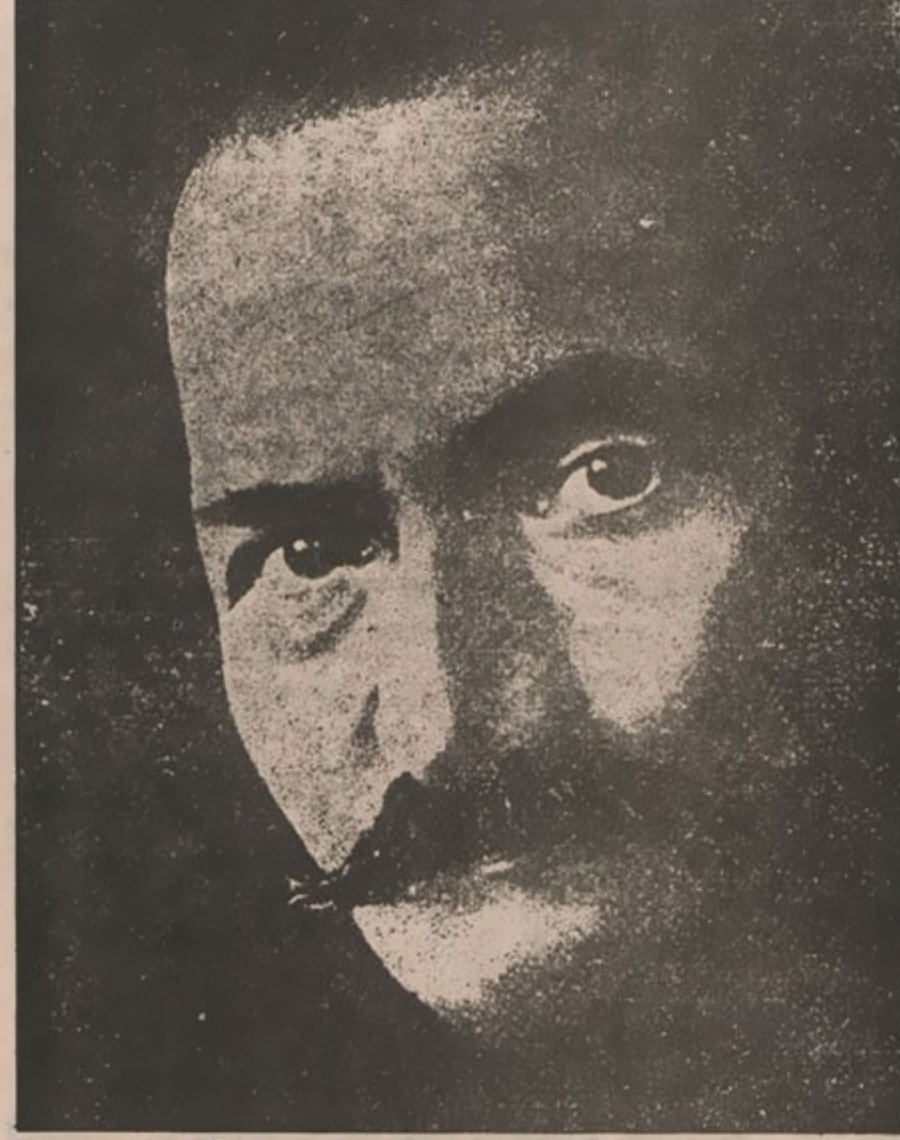
Bu harmanın gelir sonu, kapıştırın gider ayak!
Yarın bakarsınız söner bugün çıtırdıyan ocak!
Bu gün ki mideler diri, bu gün ki çorbalar sıcak,
Atıştırın, tıkıştırın kapış kapış, çanak çanak...

Yiyin, efendiler, yiyin, bu sofrada gıda sizin;
Doyunca. tıksırınca, çatlayıncaya kadar yiyin!

(Ahmet Muhip Dıranas söyleyişi)

"İnkılapçı, cezri bir küçük burjuva münevveri..."

TEVFİK FİKRET

Ölümünün 65. yılında Tevfik FİKRET!

"yerini hiç bir şey tutamaz bu dünyada zincirsiz, kelepçesiz yaşamanın"

Nazım Hikmet gözüyle Tevfik Fikret(*)

> Fikret'e bir küçük burjuva münevveriydi demekle, onun memlekete yaptığı muazzam hizmetleri, sanatta ulaştığı baş döndürücü merhaleyi inkar etmiyoruz. Büyük ve ana hattında, iyi manada İNSANİYETÇİ şair Tevfik Fikret'in, faaliyet gösterdiği devirde, içinde bulunduğu muhitte, başka türlü de olması mümkün değildi. Fikret yaşadığı devirde bulunduğu muhitte, en iyi ve en ileri ne olmak mümkünse, onu olmuştur"

Fikret tam manasıyla inkılâpçı, cezri bir küçük burjuva münevveridir. Bu iddiamızın en bariz delillerini bizzat büyük şairin eserlerinden ve hayatından misaller ve vakıalar alarak gösterebiliriz.

İnkılâpçı, cezri bir küçük burjuva münevverinin, nümunelik, klasik manevi vasıflar nedir?

Bu vasıflar bilhassa şu suretle hulasa ve tespit edilebilir:

1 - Cezri bir küçük burjuva münevveri her şeyden evvel ferdiyetçidir.

2 - Neşeden yeise, ümitten ümitsizliğe, nikbinlikten bedbinliğe, tevazudan gurura velhasıl mütezad haleti ruhiyelere, küçücük bir sebeple, sür'atle ve birdenbire geçer. Bir küçük burjuva münevverinde inanmakla inanmamak birbirlerini mütemadiyen takip eden iki ruhi halettir.

3 - Bir küçük burjuva münevveri, giriştiği kavganın en keskin anında tabir mahsusuyla "gâvura darılıp derhal oruç yiyebilir..."

4 - Küçük burjuva münevverinin metotlu, bazan iğneyle kuyu kazar gibi, yavaş bir tempoyla ilerleyen herhangi bir mücadele hareketine tahammülü yoktur. O her şeyin bir anda tahakkukunu ister. Ve bir anda tahakkuk vakıası olmazsa ya kılıç balığı gibi küser yahut da nefsini feda ederek işin içinden bu suretle sıyrılmak ister...

5 - Küçük burjuva münevverinde ekseriya ahlaki mefhumlar mutlak mefhumlar halindedir. Ve eğer içine girdiği hareket bu mutlak addettiği mefhumlardan bazılarını hırpalayarak ilerlemesini temin edecekse, küçük burjuva münevver, vaktiyle içinde bulunduğu harekete karşı mücadeleye kadar varabilir...

İşte bir küçük burjuva münevverinin nümunelik manevi vasıfları esas itibariyle bunlardır. Ve ondaki bu haleti ruhiye tezahürlerinin sebebi, cemiyetin temelini teşkil eden istihsal hayatında işgal ettiği mevkidir.

Şimdi büyük şair Tevfik Fikret'in eserlerinde ve hayatında mevzuu bahis haletlerin delillerini arayalım:

Tevfik Fikret inkılapçı içtimai hareketlerden ANARŞİZMİ meth-ü sena etmiştir. BİR LAHZAİ TEAHHUR isimli meşhur şiiri bunun en bariz misalidir. Halbuki herkesçe malum olduğu üzre ANARŞİZM bir ferdiyetçi inkılapçı küçük burjuva hareketidir... Fikret kendi resminin altına yazdığı meşhur:

İnhina tavkı esaretten girandır boynuma
Kendi cevvim, kendi eflakimde kendim tahirim

mısralarıyla ferdiyetçi bir küçük burjuva inkılapçısının şuurunu ve haleti ruhiyesini çok bariz bir suretle meydana koymuştur.

Hayatındaki vakıalarda ise Fikret'in ferdiyetçiliğine dair herkesin malumu olan binlerce misal bulabiliriz.

Fikret bütün sanat ve şahsi hayatı müddetince nikbiniden bedbiniye, inanmaktan inanmamağa geçmiş ve giriştiği birçok kavgayı, küçük ve ekseriya şahsına dokunan sebeplerle yarı yolda bırakıp çekilmiştir. Galatasaray mektebi müdürlüğü esnasında çıkmış olan meşhur hadise buna misaldir. "Rücu" isimli şiirinden sonra "95'e Doğru" isimli yazısı, ondaki mütezat haleti ruhiye tahavvüllerini çok aşikar bir suretle gösterir.

Benimsediği ahlaki mefhumları, ne kadar demirden, mutlak mefhumlar olarak telakki ettiği ise gerek yazılarında gerek hayatındaki vakıalarda herzaman görülebilmesi çok kolay olan şeylerdir.

Mamafih biz, Fikret'e bir küçük burjuva münevveriydi demekle, onun memlekete yaptığı muazzam hizmetleri, sanatta ulaştığı baş döndürücü merhaleyi inkar etmiyoruz. Büyük ve ana hattında iyi manada İNSANİYETÇİ şair Tevfik Fikret'in, faaliyet gösterdiği devirde, içinde bulunduğu muhitte başka türlü de olması mümkün değildi. Fikret yaşadığı devirde, bulunduğu muhitte en iyi ve en ileri ne olmak mümkünse, onu olmuştur...

(*) Nazım Hikmet'in Tevfik Fikret'i değerlendiren bu yazısı "Resimli Ay" dergisinin Eylül 1930 sayısından alındı.

Satırbaşlarıyla Tevfik Fikret(*)

(24 Aralık 1867 - 19 Ağustos 1915) İstanbul'da doğdu. Ortaöğrenimini Aksaray Mahmudiye Rüştiyesi ve Galatasaray Sultanisinde tamamladı (1888). Hariciye İstişare Kalemi ile Sadaret Mektubi Kalemi'nde çalıştı. Galatasaray'ın ilk bölümünde (1894-95) ve Robert Kolej'de Türkçe öğretmenliği yaptı. Bu döneminde, "Mirsad" dergisinin açtığı "Sitayiş-i Hazret-i Padişahı" konulu şiir yarışmasına katılarak birincilik kazandı (1892) "Servet-i Fünün"un yönetimini alacağı 1896 yılına kadar bu dergide üslubunu arayan şiirlerle, şiirin iç yapı unsurlarını araştıran yazılar yayımladı. "Servet-i Fünun"un yönetimini aldıktan sonra (1896) şiirlerinin özünde ve biçimlerinde dönüşümler yapmasına yol açan yeni yeni görüşler kazanan Fikret, yaşadığı toplumun insanlarını görmeye başladı. Bu duygularla okuduğu batılı sanatçıların gerçekçi eserleri arasında bağlantılar kurdu. Hüseyin Cahit'in Edebi Hatıralar'ında belirttiği gibi, bir milliyet ve vatanperverlik ocağı haline gelen "Servet-i Fünun" çevresinde, zorbalıktan ve saraydan nefret, hürriyet ve meşrutiyet düşünülerine bağlanma duyguları içinde daha sonraki kişiliğinin belirtilerini buldu. Toplumun sefalet içindeki insanlarının şiirlerini yazdıkça, toplumsal sorunlar üzerinde düşünmeğe başladı. Bir süre sonra, Edebiyat-ı Cedide akımı içinde birleşen sanatçılarla uzlaşamayarak Aşiyan'a çekildi. II. Meşrutiyetin ilanına kadar 9 yıl hareket içinde bulunmadı. Meşrutiyet ilan edildikten sonra Hüseyin Cahit ve Hüseyin Kazım ile birlikte "Tanin" gazetesini çıkardı. Ne var ki iktidara geçen "İttihat ve Terakki Fırkası"nın ülkenin yarı sömürge durumuna gelmesine yol açan dışa bağımlı ekonomik ilişkilere girdiğini ve bürokratlarla, paşaların yabancı sermayenin koruyucu kanatları altında "han-ı yağma" dan paylarını aldıklarını gördükçe umutsuzluğa düştü, politik çalışmalarını sürdürmedi. Bir süre Galatasaray Lisesi Müdürlüğünde bulundu, Eğitim alanındaki girişimlerinin de tepkiyle karşılanması üzerine de Robert Kolej'deki öğretmenliğine döndü. Yaşamının sonuna kadar bu görevde kaldı.

SANATI

"Servet-i Fünun"a geçmeden hemen önceki yıllarda, eski çalışmalarını toptan yadsıyan Fikret, yaptığı biçimsel araştırmalar sonucu aruz ölçüsünün yalnız bir kalıbında kullanılan "müstezad"ı ölçünün her kalıbına uygulamakla, aradığı öz'lere yeni biçimler bulma yolunda gelişmeler kazanır. Böyleçe başlangıçta, biçimsel bir zorunluk olarak duyulan ve yeni bir şiir tekniğine yol açan örneklerin yanında, daha sonra Hasta Çocuk, Balıkçılar gibi toplumun ezilen katlarındaki insanlarını yansıttığı şiirlerinde de öz'ün zorladığı teknik gelişimler kendiliğinden ortaya çıkar. Ne var ki, Nurullah Ataç'ın söyleyişiyle, Fikret gibi şiirimize gerçekten yenilik getiren bir adamın dilin tadını duyma erdemi olmadığı için, bu teknik gelişmelerin yanısıra, dil iç yapısıyla olduğu gibi sürüp gider. İsim ve sıfat tamlamalarından sıyrılmayı düşünmediği gibi, "Bugün mesele Veli dayılar için, münhasıran onların anlayacağı gibi bir yazı dili tasavvur edemiyorum..." diyerek öteki Servet-i Fünuncuların beğenisinden ayrılmayan görüşler ileri sürer.

Dildeki bu kuşkuculuğuna karşın, divan edebiyatının, sözcüklerin dilbilgisi içindeki yerine göre koşulladığı uyak anlayışı yerine, kulağa bağlı uyak, (daha sonra) konuşma dilinden yararlanma gereksinmesi duyar; bütün güzelliği ararken "serbest nazım"a doğru sürekli bir açılma gösterir. Değişik "nazım biçimleri" deneyerek bu atılımları, dörtlü, beşli kuruluşlarda uyguladığı gibi, ikili, üçlü kuruluşlarda göstermekten çekinmez. Dünya görüşü ise ezilen tabakaların insanlarına acıma biçiminde başlar, yaşadığı dönemde egemen sınıf baskılarının artmasıyle birtakım sorulara dönüşür. Bu sorulara karşılıklar aradıkça, yaşadığı dönemi sınırlayan kültür koşullarını aşarak, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın dediği gibi "geçmişi olduğu gibi, iyi, kötü atmak ve yeni bir hayata başlamak" zorunluluğunu duyar. Bu aşamadan sonra, artık Osmanlı kültür koşullarının değil çağın adamı olmak ister. Özgürlük düşünüsünü somutlamaya başlayınca ekonomik hak ve özgürlüklerinden yoksun bırakılan kitlelere tanınan siyasal özgürlüklerin bir anlamı olmadığını görür ve gösterir.

Eserleri: Rübab-ı Şikeste (1900, son bas. 1962) Halûk'un Defteri (1911, bas. 1945) Şermin (1914, 1944, 1961 1965) Rübabın Cevabı (1912-1945) Tarih-i Kadim- Doksanbeşe Doğru (1928-1947) Eski Çağlar Tarihi adıyle A.Kadir'in günümüzün diliyle yenileştirdiği basım, 1967. (A.M. Dranas, Rübab-ı Şikeste'yi Kırık Saz adıyla bugünkü dilde söyledi.)

(*) Tevfik Fikret'i satırbaşlarıyla anlatan bu yazı Şükran Kurdakul'un "Şairler ve Yazarlar Sözlüğü" yapıtından alındı.

Eski Çağlar Tarihi (*)

Ey kan içen kargalar,
bütün karanlıklarsizinle dolu!
Artık yeter fikri susturduğunuz,
yerini hiç bir şey tutamaz bu dünyada
zincirsiz, kelepçesiz yaşamanın.
Haydi gidin, tarih korusun sizi,
-haydudlara en iyi sığınaktır gece,
gidin, yok olun siz de o mezarlıkta.
İşte müjdelerin en güzeli,
İşte en gerçek özgürlük
düşümüzdeki gelecek çağlarda:
Ne savaş, ne savaşan, ne ezilen,
ne yakınma, ne de zulmün kahrı,
ne tapılan, ne tapan
ben benim, sen de sen!

(*) Eski Çağlar Tarihi (Tarih-i Kadim) - Yenileştiren A.Kadir-(1965)

"Sisli akşam üstlerinde"
"Vatan" dediğin topraklarda yaktılar
"sabah olacaktır" diyen kitapları.
O vakit saflarımızda
bizimle beraber döğüştün.
"Sabah olur" diye başladığından
dünyanın dört bucağında
cephemizin şarkısı.
Sonra, yaşayanlardan daha cesur
açlığımıza dair konuştun:
"Yiyin, efendiler, yiyin;"
Ve hayalinin geniş omuzlarına
başımızı koyup dinlenirken
"Ey kimsesiz avare çocuklar" dedin

"farkı olacaktır geçen geceden
gelecek günlerin"
Memleketimin halkı
"Yumruklarıyla gösterirken uzak bir yerleri"
bütün kudretinle içimizden
"Yürümek" dedin "yürümek.."
İnandık Koca Fikret
inandık "Uzun geceler"
"Zelzelerle sona erecektir."
"Vatan" dediğin topraklarda "sabah" oluyor.
"Düşmek etrafını görmemektendir."

1945
Arif DAMAR

Promete

Kalbinde her dakıyka şu ulvi tehassürün
Minkâr-ı âteşini duy, daima düşün:
Onlar niçin semâda, niçin ben çukurdayım?
Gülsün neden cihan bana, ben yalnız ağlayım?...
Yükselmek âsmâne ve gülmek, ne tatlı şey!
Birgün şu hastalıklı vatan canlanırsa... Ey
Müştâk-ı feyz u nur olan âti-i milletin
Mechul elektrikçisi, aktâr-ı fikretin
Yüklen getir -ne varsa- biraz meskenetfken
Birparça ruhı, benliği, idrâki besleyen
Esmâr-ı bünyehızini, boş durmasın elin.
Gör dâima önünde esâtir-i evvelin
Gökten dehâ-yı nârı çalan kahramânını...
Varsın bulunmasın bilecek nâm ü şânını.

Tevfik Fikret'in el yazısı ve imzası

"Endonezya katliamı hazırlığı yapılıyor"

ANKARA(DEMOKRAT)

Bursa AP Milletvekili ve 12 Mart döneminin Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Başkanı Ali Elverdi'nin, partisinin Gemlik İlçe Kongresi'nde yaptığı konuşma parlamentoda tepkilere yol açtı. Konuyla ilgili bir açıklama yapan İzmir Milletvekili Süleyman Genç, "AP, Endonezya katliamı hazırlığı içinde".

Süleyman Genç Demokrat'a verdiği özel demeçte, Ali Elverdi'nin "henüz kullanmadığımız güçlerimiz var, tanklarımız, fantomlarımız, zırhlılarımız var" şeklindeki sözlerinin suç olduğunu belirtti. Genç, şunları söyledi:

"Bu tip hastalar tarihte görülmüştür. Zaman zaman da toplumun etkili yönetim noktalarına gelmişlerdir. Bu sözler 12 Mart mahkemelerini hangi ruh hastalarının yönettiğini kanıtlaması bakımından da ilginçtir. Orta yerde, kesin suç vardır. Bu durumda Cumhuriyet Başsavcılığına, ve Cumhuriyet Savcılıklarına görev düşmektedir.

Aynı şekilde, sıkıyönetim sorumlularına da, görev düşmektedir. Bu salyalı ağız, kin kusan duygular, intikam histerisine tutulmuş insanların istekleri ve açığa çıkan düşünceleri, Türkiye insanını ilericileri, yurtseverleri, demokratları ve sosyalistlerini ne sindirir ne de ürkütür. Sadece, AP'nin hangi düşünceleri taşıdığını, nasıl kin ve nefret içinde olduğunu, hukuk tanımadığını, tam bir barbarlık içinde olduğunu, Endonezya katliamına hazırlık içinde bulunduklarını ortaya koyar.

Ali Elverdi'nin bu sözleri kendi yanlılarına istenildiği gibi silah almayı serbest bırakmasının amacını da açıkça ortaya koymaktadır.

Bilinmelidir ki, korkaklar, hainler, kendi korku hallerinin altında sürekli insanlığa ve insanlara düşman olurlar. Ali Elverdi de bu davranışıyla ve silahlı kuvvetlerin onurlu, yasalara saygılı, demokratik gelişme ve değişmeye, insan onuruna, düşünce özgürlüğüne saygılı komutanlarına "çürük yumurta" demesi kendi sorumsuzluğunun, içinden çıktığı silahlı kuvvetlerimize kin duygularının ve saygısızlığının aynı zamanda ilkel anlayışının sonucudur. Bu düşünceler, CHP sol kanadının ortak düşüncesidir."

HUKUK ÇEVRELERİNİN GÖRÜŞÜ

Ali Elverdi'nin Gemlik AP İlçe Kongresinde yaptığı konuşma hukuk çevreleri tarafından da Siyasi Partiler Kanununun 100, 101 ve Türk Ceza Kanununun159. maddesine aykırı bulundu ve Cumhuriyet Başsavcısı ve suçun işlendiği yerin Cumhuriyet Savcısının soruşturma yapması gerektiği bildirildi. Hukuk çevreleri Elverdi için, "Milletvekili de olsa yargılanıp cezalandırılmalıdır." dediler.

SPK'NUN 100,101. MADDELERİ NE DİYOR?

Ali Elverdi'nin konuşmasının aykırı görüldüğü Siyasi Partiler Kanununun 100 ve 101. maddeleri şöyle:

"Madde 100 - Siyasi Partiler, Türkiye Cumhuriyetinin insan hak ve hürriyetlerine dayanan, hukuk devleti niteliğini ve tek dereceli genel oy ilkesine bağlı çok partili demokratik düzenini tanımayan, amaçları güdemezler.

Madde 101 - Siyasi Partiler Anayasa'nın ikinci kısmında yazılı temel hak ve ödevlerin özünü tanımamak amacını güdemezler."

Şu maddeler Siyasi Partiler Kanununun 4. kısmında "parti yasaklamaları" başlığı altında yer almakta ve bu kısmın 4. bölümünde bulunmakta. Sözkonusu kanunun siyasi partilerin kapatılmasını düzenleyen 5. kısmında yer alan ve 4. kısmın hükümlerine aykırılık dolayısıyle kapatma başlığı taşıyan 111. maddesinin 3.A) bendi ile 100 ve 101 maddelerine, bir parti üyesinin aykırı davranması durumunda yapılacak işleri düzenlemekte. Bu düzenlemeye göre Cumhuriyet Başsavcılığı bu eylemleri işleyen parti üyesinin partiden kesin olarak çıkarılmasını, ilgili siyasi partinin genel başkanlığından yazı ile ister. İlgili siyasi parti bu isteme karşı Yargıtay Ceza Dairesi Başkanlarından oluşan "Parti Yasaklamaları İnceleme Kurulu"na 15 gün içinde itirazda bulunabilir.Kurul, bu itirazı reddettiği takdirde yasa hükmüne aykırı davranan parti üyesinin 30 gün içinde partiden kesin olarak çıkarılması zorunlu görülüyor. Bu zorunluluğa uyulmadığı takdirde parti aleyhine Anayasa Mahkemesinde "kapatma" davası açılır.

Hukuk çevreleri Elverdi'nin sözkonusu konuşmasının Siyasi Partiler Kanununa aykırı olduğunu ve hakkında üyesi olduğu AP'den çıkarılması için gerekli işlemlerin Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılması gerektiğini bildirdiler.

TCK'NIN 159. MADDESİ

Öte yandan Sıkıyönetim Komutanlarını "çürük yumurta" olarak nitelendiren Elverdi'nin bu hareketiyle TCK'nin 159 maddesine de muhalefet suçu işlediği ve bu nedenle dokunulmazlığının kaldırılması için girişimlerde bulunulması gerektiği de öne sürüldü. Hukuk çevreleri, Elverdi'nin sözlerinin TCK'nın 159. maddesinde yazılı "Devletin silahlı kuvvetlerine hakaret" suçu oluşturduğunu, bu nedenle suçun işlendiği yerin Cumhuriyet Savcılığınca soruşturmaya başlanması ve dokunulmazlığının kaldırılması isteminde bulunulması gerektiğini ileri sürdüler. Hukuk çevreleri, yasal işlemlere bir an önce girişilmesi gerektiğini bildirerek "Elverdi, milletvekili de olsa yargılanıp cezalandırılmalıdır" dediler.

SDP GENEL BAŞKANI

Sosyalist Devrim Partisi Genel Başkanı Cenan Bıçakçı, AP Milletvekili Ali Elverdi'nin Gemlik İlçe kongresinde yaptığı konuşma üzerine yaptığı açıklamada, "Türkeş, Özal'dan sonra ikinci gölge Başbakan olarak görevini almış, Ali Elverdi de orduyu ele geçirme çalışmalarını açıkça itiraf etmiştir" dedi.

Demokrasi düşmanlarının anayasal kurumları yozlaştırıp saflarına çekme gayreti içinde olduğunu kaydeden Bıçakçı seçtikleri yolun ordu, polis ve adalet kurumlarını ele geçirerek demokrasi alanını bütünüyle istila etmek ve toplumsal muhalefeti sindirmek olduğunu söyledi.

IŞIK: "DEHŞETLE KARŞILADIM.."

Öte yandan Milli Savunma eski Bakanlarından CHP'li Hasan Esat Işık, Elverdi'nin demecini dehşetle karşıladığını söyledi. Işık, "dehşet içinde kaldım. Bir askerin böyle bir açıklama yapabileceğine inanmıyorum" şeklinde konuştu.

ÖZAYDINLI: "ELVERDİ'YE GÜNEŞ VURMUŞ"

İçişleri eski bakanlarından ve CHP Milletvekili İrfan Özaydınlı "Sıkıyönetim içinde birkaç çürük yumurta vardı sözünü bir insanın hele sözde bir askerin söyleyebilmesi için başına yaz güneşi vurmuş olması gerekir" dedi. Özaydınlı açıklamasında daha sonra "AP'li Ali Elverdi'nin sözleri anlaşılıyor ki AP'nin Türk Silahlı Kuvvetleri hakkındaki gerçek görüşünü yansıtmaktadır" görüşlerini savundu.

AKDOĞANLAR EVREN'DEN AÇIKLAMA İSTEDİ

Bu arada daha kıdemli olmasına rağmen deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın kendisine verrilmeyişini protesto ederek ordudan istifa eden MGK eski Genel Sekreteri Arif Akdoğanlar, Elverdi'nin sözleri hakkında Genel Kurmay Başkanı'nın açıklama yapmasını istedi. Akdoğanlar THA'ya verdiği demeçte **"Elverdi'nin sözlerinin şahsımla ilgisi yoktur. Doğrudan Sıkıyönetim içindeki kişileri hedef almıştır. Ben hedef alınan arkadaşların savunucusu değilim. Ancak bu konuda Genelkurmay Başkanı'nın mutlaka bir açıklama yapması gerekir"** dedi.

Akdoğanlar devamla şöyle dedi: **"Değil ben ya da benim gibi asker kökenliler ve halen ordu içinde görev yapanlar, hiç bir vatandaş hoş karşılamaz. bu sözleri ordunun içinden çıkmış bir insanın söylemesi, bu şekilde konuşması tasvip edilemez"**

ELVERDİ SÖZLERİNİ GERİ ALDI

Bursa AP Milletvekili Ali Elverdi Gemlik İlçe Kongresi'ndeki sözlerini, gördüğü tepki üzerine geri aldı. Elverdi "çürük yumurta" tabirini kullanmadığını ileri sürdü. Ali Elverdi demecinde şunları söyledi: **"Sıkıyönetim görevlilerinden değişenler için 'birkaç çürük yumurta vardı değişti' gibi bir tabir kullandığım yazılmıştır. Böyle bir deyim kullanmadım. Ankara Sıkiyenetimi için genel olarak şikayetler olduğunu, çok titiz, disiplinli, çalışkan bir sınıf arkadaşımın tayin edildiğini ifade ettim. Bu beyanımı tahrif ederek ve değiştirerek yazmışlardır.**

Konuşmamın tamamı alınmamış aşırı solcuların hoşuna gidecek kısımları yazılmıştır. Her iki aşırı cereyana karşı şikayetlerimi ifade etmiş bulunuyorum"

Faşistler operasyon sonrasında Fatsa'da açılan Hergün Bürosu'nu üs olarak kullanıyorlar

FATSA(ÖZEL)

Ordu'nun Fatsa ilçesinde bir süre önce Nokta Operasyonu adı altında başlatılan harekat yeni bir aşamaya girdi ve sabahları Ünye ve Ordu'dan iki otobüs ile gelen faşistler Emek Oteli çevresinde üstlenerek halka saldırmaya başladı. Etkinlik alanlarını belediye çevresine kadar uzatmaya çalışan faşistler önceki gün hal önünde ilerici olarak tanınan iki yurttaşı dövdüler.

Bu arada sayıları yüz civarında olan faşistlerin Emek Oteli arkasında açılan Hergün bürosunu üs olarak kullandıkları ve Fatsa Emniyet Amiri Kemal Şahin'in bu büroda silah yığınağı yapılmasına göz yumduğu anlaşıldı. Hergün Gazetesinin çevresindeki sokaklarda gündüz devriye dolaştıran faşistlerin bu çevrede kiralık ev aradıkları ve bazı yurttaşlara evlerini kendilerine kiralamaları için baskı yaptıkları belirlendi.

Emniyet Müdürü Kemal Şahin'in açık desteği ile hareket ettikleri öne sürülen faşistlerin silahlı olarak gezdikleri ve amaçlarının çay bahçesi , garajlar ve Emek Oteli çevresini denetim altına almak olduğu saptandı. Özellikle garaj çevresinin denetim altına alınması Fatsa'nın çevre il, ilçe ve bucaklarla olan ilişkisinin de faşistlerce kontrol edilmesini sağlayacak.

Ancak tüm bunlara karşın sayılarını henüz yeterli bulmayan faşistlerin geceleri Ünye ve Ordu'ya geri döndükleri bildirildi.

AP'lilere Erzincan'da faşistler saldırıyor

ERZİNCAN (DEMOKRAT)

Erzincan'da MHP ile AP arasında uzun süredir devam eden gerginliğin son günlerde giderek arttığı ve faşistlerin AP'lilere saldırdığı bildirildi. Saldırıların faşist öğretmenlerin tayinini yapan Milli Eğitim Müdürü Osman Karabıyık'ın yerine AP'li Metin Ayık'ın getirilmesiyle yoğunlaştığı öne sürüldü.

AP İl Gençlik Kolu Başkanı'nın camiden çıkarken basına bir çuval geçirilerek dövülmesinden sonra bir AP İl Yönetim Kurulu üyesinin ÜYD yakınında bulunan bürosunun kapısının kırıldığı diğer kapıya da "WC" yazıldığı öğrenildi. Daha sonra AP'li İlköğretim Müdürü ile AP İl Başkanı faşistler tarafından tehdit edildi. Bayram günlerinde ise Milli Eğitim Müdürü Metin Ayık'ın evine bomba bırakan faşistlerin çevreden yapılan müdahale sonucu fitili ateşleyemedikleri, Metin Ayık'ın saldırganları kovaladığı bildirildi.

HABERIN IÇINDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)

sına çarptırılınca Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkeme Heyeti'ne "Komünist mahkeme"diye bağırması bundandır. Elverdi daha nazik bir üslup kullanmış değiştirilen sıkıyönetim komutanları için. Çok gülünç olacağını anlamış olmalı ki Nihat Özer ve diğer komutanlar için "çürük yumurta"demiş.

Ali Elverdi, eski bir ordu mensubudur, şimdi ise devletin yasama organının bir üyesi yani devlet adamı! Asmaktan, vurmaktan, kesmekten sözediyor. Sağmalcılar Cezaevinde yani devletin kurumlarından birinde bir yetkili, Malatya Ülkü Ocakları eski başkanı, iki tutukluyu faşistlerin koğuşuna rehin olarak gönderiyor ve şişlenip öldürülmelerine neden oluyor. Devletin karakollarında devlet görevlileri CHP'li bir mütcahhide işkence yapıp öldürüyor. Vedaha nice örnekler.

Ve bütün bu işleri yapanlar,öldürdükleri, zulüm uyguladıkları, asıp kesmekle tehdit ettikleri insanların ödediği vergilerden maaş alıyorlar, Elverdilerin aylığı 50-60 bine geliyor.

Ali Yurtaslan'ın Aydınlık Gazetesinde yayınlanan itiraflarında sözü edilen kuruluş ve kişiler hakkında soruşturma açmaya cesaret edemeyen devlet,Ali Elverdi hakkında soruşturma açabilecek mi acaba?

Yoksa devlet eşittir, Elverdiler, Türkeşler, Demireller mi?

Ecevit: "Bu iktidarın nasıl faşist olduğu bir milletvekili tarafından ortaya kondu"

HABER MERKEZİ

AP'li Elverdi'nin Gemlik'teki demeci üzerine basın toplantısı düzenleyen CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Başbakanı Elverdi'yi ve hükümeti sert bir dille eleştirdi.

Ecevit, iktidarın küstah tavırlarını sürdürdüğünü belirterek "Başbakan şirretleşmektedir. Bu iktidarın nasıl faşist olduğu ünlü bir milletvekili tarafından açıkça ortaya konmuştur" şeklinde konuştu. Ecevit Elverdi'nin sözleriyle 4. Kolordu ve Ankara eski Sıkıyönetim Komutanının hedeflendiğini bildirerek Başbakan'ı, Elverdi adına kamuoyu önünde özür dilemeye çağırdı. Ecevit ayrıca başkent Ankara'nın faşist işgal altında olduğunu söyleyerek bu hükümetle erken seçime gidilemeyeceğini de vurguladı.

Türkiye'de faşizm oyununu sergileyen bir İçişleri Bakanının Başbakan tarafından istifa ettirildiğini bundan sonra Gülcügil'in açıklamalarının yalanlatıldığını anlatan Ecevit, şöyle devam etti:

"Ünlü bir AP Milletvekili bu iktidarın nasıl faşist kafalı olduğunu bütün açıklığıyla ortaya koyan bir demeç verdi. Kendisi de eski bir asker olmasına karşın bu milletvekili bazı sıkıyönetim görevlisi komutanlara tabir kendisine aittir, çürük yumurtalar diyor. AP'li milletvekili dünkü demecinde son Ağustos kararlarıyla bazı çürük yumurtaların sıkıyönetimden ayıklandığını söylüyor. Belli ki o arada bir kaç gün önce görevinden ayrılmış olan Ankara eski Sıkıyönetim Komutanını kastetmiştir. Ankara eski Sıkıyönetim Komutanı ne yaptı, Ankara eski Sıkıyönetim Komutanı Mamak'tan idam mahkumu iki sağcı eylemcinin kaçırılması olayına titizlikle eğildi ve kısa sürede bu konuyla ilgili tertibin iç yüzünü kamuoyunun gözleri önüne serdi. Yine . Ankara eski Sıkıyönetim Komutanı bu hükümetin Ankara Emniyetini büsbütün tahrip etmek için yaptığı bazı girişimleri engelleyerek bir ölçüde olsun emniyetin tek yanlılıktan kurtarılmasını sağlamaya çalıştı.''

Bu demecin Ankara Sıkıyönetim Komutanı için verildiğini bunun hesabını verecek olan kişinin de Başbakan Süleyman Demirel olduğunu söyleyen Ecevit, Başbakanın Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ve milletten özür dilemesi gerektiğini vurguladı. CHP Genel Başkanı Ecevit, AP Bursa Milletvekilinin Komutana hakaret ettiğini belirterek, Başbakan'dan parti içindene işlem yapıldığını sordu.

Ecevit erken seçimi red etme gerekçelerini açıklarken "Türkiye'yi Nazi ya da faşist oyunundan kurtarmak için erken seçimin karşısına çıkıyoruz" şeklinde konuştu.

Millet Meclisi Anayasa Komisyonu MSP'nin erken seçim önergesini görüşecek

ANKARA (DEMOKRAT)

Millet Meclisi Anayasa Komisyonu, erken seçim önergesini görüşmek üzere bugün saat 13.00'de toplanacak.

Bilindiği gibi Anayasa Komisyonu Başkanı Şener Battal, toplantının bugün yapılabilmesi için geçtiğimiz cuma günü çağrıda bulunmuştu.

En az 7 üye ile toplanabilen Anayasa Komisyonu çalışmalarına başlayabilirse, en kısa süre içinde bir rapor hazırlayacak ve bunu Millet Meclisi Başkanlığına gündeme girmek üzere gönderecek.Anayasa Komisyonu 10 CHP'li, 9 AP'li, bir MHP'li bir de MSP'li üyeden oluşuyor. Erken seçim önergesinin komisyonda AP tarafından desteklenmesi halinde CHP'nin 10 üyesine karşın yeterli çoğunluğu bulabiliyor.

AP DE ÖNERGE VERDİ

Öte yandan AP, erken seçim önergesini dün Millet Meclisi Başkanlığı'na verdi. Sözkonusu erken seçim önergesinin, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ile 27 arkadaşının imzalarını taşıdığı bildirildi.

ADAYLIĞI TARTIŞMALI

Erken seçim kararı alınması halinde milletvekili seçimleriyle birlikte yapılması gereken senato üçte bir yenileme seçimlerinde Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil'in seçim bölgesi olan Bursa'da aday olup olmayacağı tartışma konusu oldu.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan MSP Grup Başkanvekili Şener Battal, Çağlayangil'in seçime girmeye mecbur olduğunu söyledi. AP Grup Başkanvekili Gıyasettin Karaca, **"Erken seçim olacak diye üçte bir senato yenileme seçimleri de olacak değil"** görüşünü savunurken, CHP Grup Başkanvekili Metin Tüzün ise Çağlayangil'in durumunun incelenmesi gerektiğini söyledi.

GÜNÜN YAZISI

(Baştarafı 2. Sayfada)

"Güney Doğu Avrupa ülkelerindeki özel şartlar faşizme kendine özgü bir nitelik kazandırmaktadır. Bu özellik, örneğin İtalyanın aksine faşizmin iktidara bir kitle hareketinin sonucunda aşağıdan gelen değil, yukarıdan gelen bir hükümet biçimi halinde ortaya çıkmasından doğmaktadır. Faşizm, devlet gücünün denetimini burjuvazinin askeri gücünü ve banka sermayesinin mali olanaklarını eline geçirerek kitlelere işleyip yayılmak ve kitleler arasında ideolojik, politik ve örgütsel bir temel yaratmak çabasındadır" (c)

* * *

Merkezi olarak yönetilen bir dizi faşist cinayet şebekelerinden biri olan ŞİT'in cinayetlerini hafta sonlarında, tatil günlerinde işlemesi gerçeği ile Dimitrov'un geri kalmış ülkelerdeki faşizm olgusuna "yukarıdan aşağıya gelme" şeklinde saptadığı temel nitelik arasındaki bağlantı, kuşkusuz ki incelenmeye değer bir noktadır.

(a) G. Dimitrov, Faşizme Karşı Birleşik Cephe, May Yay

(b) " " " " " " "

(c) " , Faşizm ve Sarı Sendikalara Karşı Mücadele Tedbirleri, Ser. Yay.

"Bazı sınıflara tanınan ayrıcalıklar kaldırılmalı"

VARŞOVA (AJANSLAR)

Polonya'nın Gdansk kentindeki Lenin tersanesinde dok ve nakliyat işçilerinin başlattığı grev sürerken eylemi örgütleyip yürüten Toplumsal Özsavunma Komitesi KOR, ülkede bazı sınıflara tanınan ayrıcalıkların kaldırılmasını ve özel dükkanların kapatılmasını istedi.

KOR, 16 maddeden oluşan bir talepler listesini, görüşmelerde bulunmak üzere dün Gdansk'a gelen Başbakan Yardımcısı Tadeusz Pyka'ya sundu.KOR'un talepleri şöyle:

1)Gdansk bölgesinde bütün telefon ve teleks haberleşmesi yeniden kurulmalıdır.

2)İşçilerin grev hakkı teminat altına alınmalı, bütün işçilerin can güvenliği sağlanmalıdır.

3)İfade özgürlüğü kesin olarak sağlanmalı, sansur tamamen kaldırılmalıdır.

4)Bütün siyasi tutuklular serbest bırakılmalıdır.

5)İşçilerin sendika kurma hakkını garanti altına almak için Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) yasasına saygı gösterilmelidir.

6)Bütün dinsel gruplara basın yayın organlarından yararlanma hakkı tanınmalıdır.

7)İdarenin sendikal faaliyetlere müdahalesine bir son verilmelidir.

8)Ülkenin bunalımdan çıkmasını kolaylaştırmak için, içinde bulunulan sosyo-ekonomik durum hakkında kamuoyu aydınlatılmalı, halk reform programını tartışmalıdır.

9)Bazı sınıflara tanınan ayrıcalıklar kaldırılmalı ve özel dükkanlar kapatılmalıdır.

10)Kaliteli malların daha yüksek fiyatlarla satılmasını mümkün kılan sistem iptal edilmelidir.

11)Piyasada bolluk yaratılmalı, şadece ihtiyaç fazlası olan malların ihracatına gidilmelidir.

12)Piyasanın istikrara kavuşmasını sağlamak için et satışları karneye bağlanmalıdır.

13)Hayat pahalılığına karşı bütün çalışanların maaşlarına ortalama 4600 lira zam yapılmalıdır.

14)Grevde bulunanların ücretleri ödenmelidir.

15)Yeni bir zam veya devalüasyon yapılması halinde ücretler de otomatikman yükseltilmelidir.

16)Grevler hakkında televizyon ve gazetelerde halka yeteri kadar bilgi verilmeli ve grev komiteleri kurulmasına müsaade edilmelidir.

Öte yandan grevlere karşın Polonya Devlet Başkanı Edvard Gierek, Federal Almanya'ya yapmayı kararlaştırdığı ziyareti ertelemeyeceğini açıkladı.

İki liderin Hamburg kentinde bir Avrupa Silahsızlandırma Konferansı yapılması ve ekonomik işbirliği konularını görüşecekleri bildirildi.

"Hükümeti ayakta tutan Ecevit'tir"

Bediz DOĞAN

Hüseyin AVUÇ

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, AP Hükümetini sömürünün bekçisi olarak nitelendirdi, Ecevit'i ise bu hükümeti ayakta tutmakla suçladı. Erbakan, gazetemize verdiği özel demecin ikinci ve son bölümünde batı kulüp, AP Hükümetinin durumu, yeni hükümet konusunda Ecevit'le ayrı düştükleri noktalar hakkında görüşlerini açıkladı.

Demirel'in işbaşına gelmesiyle birlikte televizyonun **'faiz, faiz'** diye patladığını, bu faizleri ise dargelirlilerin ödediğini belirten Erbakan, "Yani bir mütegallibe sınıfı halk kitlelerini sömürmektedir. **Bu sınıf bir takım bankaları dolaylı yoldan kullanan bir kaç kişiden ibarettir"**dedi. MSP Genel Başkanı sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bundan önce çıkarılan bankalar kanunu da bir fayda getirmedi. En kapitalist ülkelerde bile daima kartellerle mücadele etmek için çok ağır kanuni tedbirler vardır. Bu tedbirler Türkiye'de yoktur. Hiç bir kapitalist ülkede olmayan sömürü de Türkiye'de cereyan etmektedir. Bu gün bütün Türkiye 5 kişinin eline geçiyor. Böylece Türkiye'de görülmemiş derecede büyük bir sömürü oluyor, bir büyük sınıf ayrımı meydana geliyor, zaten orta sınıfı da kaldırmıştır bu AP, onun için bayram ediyorlar"

TAHAKKÜM KANUNLARI

AP Hükümetinin aldığı 24 Ocak kararlarından hemen sonra, bir buzdolabının 13 bin liradan 40 bin liraya çıkartıldığını, buna karşılık buzdolabını yapan işçinin asgari geçim indiriminin 9 aydır çıkartılmadığını belirten Erbakan şöyle dedi:

"Yani fakiri ezmektedir, 3-5 zengini korumaktadır, sömürünün bekçisidir bu AP, zaten bunu da kendisi açıkça itiraf etmektedir. 'Kol için parmakları feda ettik diyor', onun kol dediği bu 3-5 zengindir. Parmak dediği de köylüdür, işçidir, esnaftır, memurdur. Tahakküme gelince tahakkümde ortadadır. Tahakküm kanunlarını getirdiler Meclise. Parlamento bunların tahakküme kaçacak taraflarına müsaade etmedi ayıkladı, şimdi fırsat buldukça evirip çevirip yeni tahakküm kanunları getiriyorlar. Hakimlerini kendisinin tayin edeceğini söylüyorlar, fevkalade hal kanunları ile harp zamanında ki yetkilerle ben bu sömürüyü yürüteceğim diyor. İnananlara her zaman zulüm yapılmaktadır bu memlekette insan haklarına saygı duyulmamaktadır, esasen AP ve sömürücü faizci kapitalist zihniyet batı kulüp zihniyetinden başka herhangi bir zihniyetin konuşulmasına tahammül edemez. Karşısındakilere her zaman zulüm yaparak gelmiştir. Bundan dolayıda Türkiye'ye ızdıraptan başka bir şey getirmemektedir. Ama Allaha şükürler olsunki, şimdi iflas noktasına gelmiştir. Bundan sonra milletimizi aldatamayacaktır. Bir batı kulüp devresi kapanıyor."

Bu batı kulüp zihniyeti kendisinden başka şeyin konuşulmasına fırsat vermediği için kendisi gibi batıl olmayanları tahakkümle ezdiği için zalimdir. Bunu ister silahla yapsın, ister emrindeki devlet güvenlik kuvvetlerini masum insanlara zulmettirici şekilde kullanıyor olsun hepsi bunun içerisine girer. İsterse fakir fıkarayı sömürttürsün hepsi zulümdür. Hak ile hükmetmeyen zalimdir."

ECEVİT'İN SORUMLULUĞU

Erbakan gazetemize verdiği özel demecin bir bölümünde de AP Hükümetinin yerine kurulmasını istedikleri hükümetin nasıl olması gerektiği konularında da CHP Genel Başkanı Ecevit'le ayrı düştükleri noktaları anlattı. 22 aylık hükümet dönemlerinde Ecevit yönetiminin Türkiye'nin sorunlarını çözemeyeceğinin ve IMF reçeteleri ile Türkiye'nin idare edilemeyeceğinin anlaşıldığını ifade eden MSP Genel Başkanı, 14 Ekim seçimlerinden sonra kurulan AP Hükümetini de diğer batıl zihniyetin iflasını göstermek içindesteklediklerini bir süre sonra desteklerini çektiklerini belirtti. Erbakan konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Kerhen destek devresi geçti, 6 ay sonra elli milyon insan 7. denemesinde de bu zihniyetten bir hayır gelmeyeceğini gördü. O zaman yeni bir seslenişte bulunduk; dedikki, ikinci batıl da iflas etmiştir. İşte görüyorsunuz şimdi ne olacak şimdi bunun yerine bir milli çözüm, batı kulüp zihniyetine karşı bir milli çözüm hükümetinin kurulması lazımdır. 24 Haziranda bunu söyledik.19 Ağustos'a kadar tam iki aylık vakit esnasında bir milli çözüm hükümeti kurulursa derhal bu hükümeti düşürür o hükümeti yerine koyarız. Çağrımızı yaptık ama maalesef o günden bu güne kadar öyle bir hükümet kurulamadı. Demirel'i iş başından uzaklaştırıp bir diğer yanlış zihniyeti iş başına getirmekte fayda yoktur. Bu sebepten dolayıdır ki bizim 24 Hazirandan sonra, millet gerçekleri gördükten sonra destekleme mecburiyetini üzerimizden kaldırmamız bu hükümetin yapmış olduğu her icraattan tamamen kendisinin mesul olduğunu gösterir. Bu hükümetin icraatından 2 mesul vardır Demirel ve Ecevit. Ecevit de mesuldür, çünki bu hükümetin düşmesi için gereken zemini hazırlamıyor. Bu hükümeti ayakta tutan odur. Milli Selamet değildir. AP'nin birkere daha milleti aldatmasına zemin hazırlayacak bir hükümeti kurmak da AP'ye hizmet olur. Yerine ne konacak dediğimiz zaman bunun cevabını vermiyor. Önce düşürelim sonra düşünürüz diyor. Bu tutum AP'yi iktidarda tutmak istemektir dolaylı yoldan."

"TEKNOKRATLARDAN KURULMUŞ HÜKÜMETLER DEMİREL'İN İŞİNE YARAR"

Erbakan,Ecevit'le aralarında meydana çıkan ayrılığa ilişkin son olarak şunları söyledi:

"Kurulacak milli çözüm hükümetinin başbakanı kim olacak, söyleyin bakalım dedik. Efendim hükümeti düşürelim sonra düşünürüz dediler. Böyle hükümet düşürülmez. Alman Anayasasında yeni başbakan seçilmeden gensoru önergesi verilemez. Alman Anayasası böyle söylüyor bizim Anayasada bu, sarahaten yazılmış değil, ama bizim bu kadar buhrana bir yeni buhran ilave etmemek hususunda milletimizin ızdıraplarını daha da arttırmamak hususunda Anayasada yazılı olmasa da bu noktaya dikkat etmemiz gereklidir. Onun için bundan dolayı bizim söylediklerimiz bir şahıs meselesi değildir. Bizim söylediklerimiz milletin dertlerini onaracak bir hükümet. Bu hükümet eğreti uydurma bir hükümet olamaz. Öyle teknokratlardan kurulmuş ısmarlama hükümetler sonunda Demirel'in işine yarar, milleti daha çok perişan eder."

Sıkıyönetim

(Baştarafı 1. Sayfada)

rı, Ankara, Bingöl, Diyarbakır,Elazığ, Erzurum Gaziantep, Hakkari, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kars, Malatya, Mardin, Siirt, Tunceli ve Urfa illerinde uygulanan sıkıyönetim böylece 20 Ağustos tarihinden başlamak üzere 2 ay daha uzatılmış oldu.

Sıkıyönetimin 2 ay daha uzatılması için Milli Güvenlik Kurulu tarafından tavsiye kararı alınmış ve Başbakanlık tezkeresiyle Millet Meclisi'ne sunulmuştu.

CHP GRUBU ADINA ABAYIN KONUŞMASI

TBMM Birleşik Toplantısında sıkıyönetimin uzatılması konusunda CHP Grubu adına Mukbil Abay söz aldı. Abay ülkenin bu günkü durumundan hükümeti ve başbakanı sorumlu tuttu. Ve **"Bana milliyetçiler sağcılar suç işliyor dedirtemezsiniz"** sözü Ankara Sıkıyönetim Komutanı'nın bugünkü açıklamasıyla cevabını aldı." şeklinde konuştu.

Mukbil Abay, hükümetin politikasının kentleri ve köyleri kendisine destek alan bir partinin yan kuruluşu, ülkücülere teslim etmek olduğunu söyleyerek, **"unutmayın ki Hitler ve hempaları önce komünistleri, sonra Yahudileri sonunda da destek olanları ortadan kaldırdı. Korktuğunuz komünizm kadar kapıya dayanan faşizm tehlikesini de görün artık. Hükümet bu gerçeği görmediği, yanlı tutumunu sürdürdüğü sürece, daha çok kan dökülecek ve elbette bunların hesabı sorulacaktır."** şeklinde konuştu.

Abay, CHP grubunun hükümete değil, Silahlı Kuvvetlere güvendiği için sıkıyönetimin uzatılmasını destekleyeceğini, sözlerine ekledi.

MSP GRUBU ADINA KUTAN'IN KONUŞMASI

MSP Grubu adına görüşlerini açıklayan Recai Kutan AP azınlık hükümetinin elindeki sıkıyönetim ile anarşinin önlenemeyeceğini söyleyerek bu iktidar döneminde sıkıyönetimin adeta tabii bir hal haline getirildiğini bildirdi. Recai utan hükümetin TV politikasını da eleştirerek şeker bayramında 7 kocalı Hürmüz adlı oyunun sergilenmesinin aileleri tahrip etmeye yönelik olduğu görüşünü savundu.

MHP'NİN GÖRÜŞÜ

MHP grubunun görüşlerini açıklayan Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu, Erzurum ile Hatay, Kahramanmaraş, Malatya ve Ağrı illerinin sıkıyönetim dışına çıkarılması bunun yerine Mersin, Sinop, Rize, Uşak ve Van illerinin dahil edilmesinin daha iyi olacağını söyledi. Somuncuoğlu, **"böylece sıkıyönetimin başarısı herkese gösterilmiş olurdu"** dedi.

Somuncuoğlu, konuşmasını şöyle tamamladı.

"Bu hükümet iki komiseri, bir okul müdürünü, dört işçiyi vebaşkenttenbir emniyet müdürünü tayin edemeyişinin ve bu halinin kamuoyu tarafından bilinmesi toplumun devlete olan güvenini ciddi bir şekilde sarsmaktadır. Sıkıyönetim ile hükümet arasındaki anlaşmazlık uyuşukluk giderilmelidir. Sıkıyönetimin icranın gücünü takviye için ilan edildiği gerçeği dikkatten uzak tutulmamalıdır"

Sıkıyönetimin uzatılmasına ilişkin görüşmeler sırasında milletvekilleri arasında tartışmalar çıktı. Mardin Bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz ile CHP senatörü Selahattin Cizrelioğlu "red" oyu kullandı.

KAVGA

Sıkıyönetimin iki ay daha uzatılmasına ilişkin görüşmenin son bölümü bir hayli elektrikli geçti. Eleştirileri yanıtlamak için kürsüye gelen İçişleri Bakanı Orhan Eren Pehlivanoğlu'nun yakalandığını söyledi. Ancak bu sırada CHP sıralarından **"sen mi yakaladın yakalayan adama çürük yumurta diyorsun"** sesleri geldi. Eren, uzatılmasında yarar olduğunu söyleyerek yerine oturdu. Daha sonra kişisel görüşlerini açıklamak üzere kürsüye gelen İzmir CHP Milletvekili Süleyman Genç Türkiye'de terörün doğru teşhis edilmediğini, bundan hükümetlerin suçlu olduğunu belirtti.

Genç'in konuşması sırasındasıralarında oturan AP milletvekili Mustafa Kemal Aykut ile CHP milletvekili Doğan Güneş arasında tartışma çıktı.

AP Milletvekili Mustafa Kemal Aykut'un CHP'li Güneş'in kafasına oturduğu yerden çantasını vurduğu görüldü. Hava birden elektriklendi, bazı CHP ve AP'liler araya girerek kavgayı büyümeden yatıştırdılar. Bu sırada oturumu yöneten İsmail Hakkı Yıldırım, **"kavga edecek ciddi bir şey yok yerinize oturun"** diye bağırdı.

Kavganın yatıştırılması üzerine Genç konuşmasını sürdürmeye başladı.

Ali Elverdi'nin çürük yumurta dediği kişi olan Ankara Sıkıyönetim Komutanı'nın daha önemli bir görev olan Genel Kurmay Harekat Dairesi Başkanlığı'na getirildiğini vurgulayan Genç, halk ile ordu arasındaki güvenin sarsılmak istendiğini sözlerine ekledi.

Kendisine sataşmada bulunulduğunu ve sözleri hakkında bir açıklama yapmak istediğini bildiren Ali Elverdi başkandan söz isteyerek kürsüye geldi. Elverdi, böyle bir konuşma yapmadığını, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne sataşmadığını, sözlerinin yanlış aktarıldığını açıkladı.

Ancak bu sözler üzerine CHP sıralarından tepkiler geldi CHP'li üyeler sıra kapaklarını vurunca Süleyman Genç yeniden söz istedi. Kürsüye gelen Genç **"ben tam bağımsız, antifaşist, anti-kapitalist bir Türkiye'den yanayım"** dedi.

Genç'in bu sözleri üzerine AP sıralarından sataşmalar duyuldu. AP sıralarından **"sivrisinek konuşuyor"** biçiminde sataşmalar oldu. Bazı AP'li üyelerin Genç'e **"komünist"** dedikleri duyuldu.

Genç bunun üzerine **"komünist olsam da bu düşünceye saygı duyduğum için kendimi inkar edemem ama burada kendi düşüncelerini, korktukları için açıklamayan aciz insanlar vardır. Aranızdaki Süleymancıları açıkça biliyorsunuz"** diye konuştu.

YILMAZ'IN AÇIKLAMASI

Bu arada, sıkıyönetimin uzatılmaması için oy kullanan Mardin Bağımsız Milletvekili Yılmaz bir açıklama yaptı. Yılmaz neden red oyu kullandığını şöyle açıkladı:

"Sıkıyönetimin Türkiye'ye özellikle doğu ve güney doğuda terörü baskıyı ve işkenceyi getirdiği için red oyu kullanıyorum. Doğu ve güney doğuda halkımız her şeyden önce korkusuzca yaşama özgürlüğüne sahip olmak istiyorlar. Sıkıyönetimse halkımızın tüm demokratik hak ve özgürlüklerini kısıtlayan bir uygulama içersindedir. Halkımızın bir tercümanı olarak,bu nedenlerle sıkıyönetime karşıyım"

İsrail'e karşı "cihad" önerisi ciddiyet kazanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsrail'in Kudüs'ü başkent ilan etmesine karşı alınacak ortak tavrı belirlemek üzere toplanan İslam Konferansı Kudüs Komitesi yapılan önerileri tartışmağa devam ediyor. Getirilmek istenen en önemli önlem temsilciliklerini Kudüs'e taşıyan ülkelerle ekonomik ve siyasal ilişkilerin kesilmesi ve bu ülkelere karşı petrol ambargosu uygulanması. Toplantıya FKÖ adına katılan Yaser Arafat, Kudüs'ün Arap kesiminin geri alınması için girişilecek "cihad" için gönüllü asker toplanması ve bunların eğitilmesine başlanmasını istedi.

Öte yandan Suudi Arabistan'ın İsrail'e karşı "cihad" önerisi birçok Arap ülkesi tarafından daha desteklendi. Kuveyt Bahreyn ve Kuzey Yemen bu çağrıya katıldıklarını açıkladılar. Bu ülkeler İsrail'e karşı açılacak bir savaşı tüm maddi ve manevi güçleriyle destekleyeceklerini bildirdiler.

Bu arada bir Küveyt gazetesi FKÖ'nün El Fetih kanadından bir heyetin yakında Çin Halk Cumhuriyetini ziyaret edeceğini bildirdi. Çin yetkilileri ile Filistin sorunu ışığında son uluslararası gelişmeler ele alınacak.

İsrail radyosunda yapılan bir açıklamaya göre, İsrail bu yıl ABD'den 2,9 milyon dolar yardım istiyor. Bunun 800 milyon doların savunma harcamalarına ayrılacağı belirtildi.

Demirel: "CHP erken seçimi engellerse meydana gelecek her türlü olayın sorumlusu olur"

ANKARA (DEMOKRAT)

Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dün partisinin ortak grup toplantısından sonra parlamentoda düzenlediği basın toplantısında tek çözümün erken seçime gitmek olduğunu, CHP'nin bunu engellemesi durumunda meydana gelecek her türlü olayın sorumlusu olacaklarını öne sürdü, bir soruyu yanıtlarken hükümetin elinde MHP ile ilgili her hangi bir dosyanın bulunmadığını söyledi.

Ülke idaresinde zaman zaman bunalımların olabileceğini kaydeden Demirel, Adalet Partisi ortak grubunda erken seçimin desteklenmesi yolunda ittifakla karar alındığını belirterek şöyle konuştu:

"Bizim hükümet olmamız bir mecburiyetten doğmuştur. 9 aydır boğuşup geliyoruz. Şimdi krizler bunalımlar çıkarılmak isteniyor. Bu durumda ülkenin bunalımdan çıkmasının tek yolu seçimleri erkene almaktır 1980 Sonbaharında seçime gidilmelidir. Bunda ülkenin menfaati vardır. Ankara'da itişip kakışmak yerine bir takım kombinezonlar, entrikalar yerine gelin birleşelim, seçime gidelim, Ankara'nın başı ağrıyor, Ankara'nın başı ağrıdıkça milletin başı ağrıyor."

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL Telefon: 28 68 03

Yıl: 11 Sayı 2273/250

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.–6 aylık 1800.–
1 yıllık 3600.–TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.–	55 DM
	6 aylık	4500.–	110 DM
	1 yıllık	9000.–	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.–	100 DM
	6 aylık	9000.–	200 DM
	1 yıllık	18.000–	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

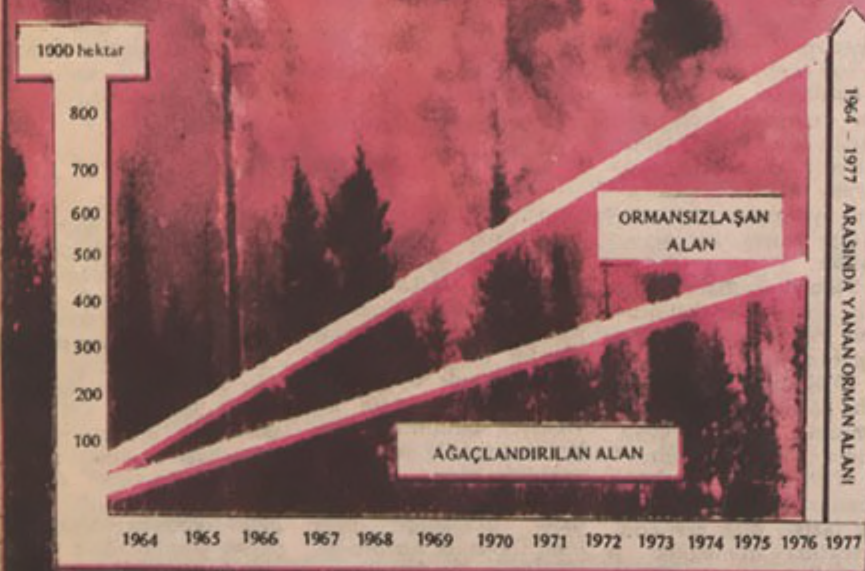
Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41

İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75

Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Son 40 yılda ormanlarımızın %7'si yandı

Yılda ortalama 150 bin dönüm orman yanıp kül oluyor

Ülkemizde, her yıl özellikle yaz aylarında artış gösteren orman yangınları nedeniyle, giderek daha çok orman yok oluyor. Kaybedilen ormanların yerine yeterince ağaçlandırma yapılmadığı için Türkiye'nin toplam orman örtüsü yıldan yıla azalıyor.

Son kırk yılda 1.5 milyon hektar ormanlık alan yangın sonucunda yok olurken yanan ormanların yalnızca 500 bin hektarlık bölümü yeniden ağaçlandırıldı.

Yanan ormanlık alanların ağaçlandırılamaması nedeniyle ormansızlaşan alanlar yıldan yıla artıyor.

Her yıl yaz aylarında artış gösteren orman yangınlarında, yılda ortalama 150 bin dönüm ormanın yandığı belirlendi. Türkiye'deki ormanlık alanın 20 milyon hektar olduğu gözönüne alındığında son 40 yılda ormanların %7'sinin yangın nedeniyle yokolduğu ortaya çıkmakta. Ayrıca yanan ormanların yerine yeteri kadar ağaçlandırma yapılamadığı için ormanlar aynı süre içinde %5 oranında azaldı.

Türkiye'de orman yangınlarının yaklaşık %51'i Akdeniz bölgesi'nde çıkıyor. Akdeniz bölgesinde büyük tarım işletmeleri 1950 yılında toprakların %21'ini işlerken, bu oran 1973'de %24.8'e çıktı. Ayrıca bu bölgede işlenen alanın ortalama büyüklüğü 1950'de 514 hektar iken, 1973'de 814 hektara yükseldi.

Orman yangınları konusunda genellikle büyük çiftçilerin topraklarını genişletmek için kasıtlı olarak yangın çıkarmalarının yanısıra, kıyı yağmacılarının da deniz kıyılarında vilalar kurmak üzere aynı yola başvurdukları ileri sürülüyor.

OSMANLI BANKASI
BARCLAYS International
CITIBANK The local bank that's a global bank
Banca Commerciale Italiana
ARAP TÜRK BANKASI A.Ş.
المصرف العربي التركي
ARAB TURKISH BANK

Ülkemizde faaliyet gösteren 12 çok uluslu banka, yabancı sermaye koyarak veya bir bankanın sermayesine katılarak Türkiye'de mevduat topluyor, kredi veriyor ve bunun sonucunda her yıl dışarıya milyonlarca lira kar transfer ediyor.

Resmi raporlarda Türkiye'deki yabancı banka sayısı 4 olarak gösteriliyor

Türkiye'de 12 çokuluslu banka faaliyet gösteriyor

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye'de 12 çokuluslu banka faaliyet gösteriyor. Bunların dışında 7 yabancı bankanın da Türkiye'de temsilciliği bulunuyor. Yabancı bankalardan ikisine geçtiğimiz günlerde Türkiye'de şube açma izni verildi.

Türkiye Bankalar Birliği tarafından her yıl yayınlanan bankaların yıllık faaliyetlerinin sonuçlarını kapsayan raporlarda, Türkiye'deki yabancı bankaların sayısı yalnızca 4 olarak gösteriliyor. Fakat gerçekte, yabancı sermaye koyarak veya bir bankanın sermayesine katılarak Türkiye'de mevduat toplayan, kredi veren ve bunun sonucunda her yıl dışarıya milyonlarca lira kar transfer eden 12 banka bulunuyor. Bunlara ek olarak 7 bankanın da Türkiye'de temsilciliği var.

Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı bankalar şunlar: Banco Di Roma, Osmanlı Bankası, Arap-Türk Bankası, Hollandsche Bank Üni N.V., Algemene Bank Nederland N.V., Bank of America, Banca d'Americae d'İtalia, Fin Invest, Banque de L'union Europeenne, Paribas International, Williams and Glyn's Bank ve Fidelity International Bank.

1911 yılından beri faaliyetlerini sürdüren Banco Commerciale İtaliana ise 1977 yılında faaliyetine son verdi.

Türkiye'de temsilcilik bulunduran yabancı bankalar da şöyle sıralanıyor: Citibank (First National City Bank of New York), Deutsche Bank A.G. Dresdner Bank A.G., Barclays Bank, Berliner Disconto Bank A.G., Saarländisch Kreditbank A.G, American Express Co.

Temsilcilik bulunduran bankalardan Citibank ve American Express Co.'ya Türkiye'de şube açmaları için geçtiğimiz günlerde izin verildi.

Yabancı bankalardan Osmanlı Bankası, Banque Grindley Ottomane'nin %30 payına sahip. National and Grindleys Bank Ltd.'de ise Türkiye'de şube açmasına izin verilen First National City Bank'ın %40 payı bulunuyor. National and Grindleys Bank'ın 160 şubesi Afrika ve Ortadoğu'da, 79 şubesi Güneydoğu Asya'da ve 3 şubesi de kendi ülkesi olan İngiltere'de faaliyet gösteriyor.

Osmanlı Bankası'nın İstanbul-Taksim Alanı'ndaki Hotel İntercontinental'de önemli hissesi var. Osmanlı Bankası'nın İran'da da, İran ticaret bankalarının liderliğini yapan Tahran Bankası'nda payı var.

Ankara Stad Otelinde çalışan 200 işçi de grev hazırlıklarını tamamladı

Otel ve eğlence işkolunda 1042 işçi grevde

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası, Emekli Sandığı otellerinde çalışan üyeleri adına, yılbaşından bu yana sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya varılamaması üzerine grev kararı almıştı. Bakanlar Kurulu grevleri erteleyince, Sendika Danıştay'a başvurup yürütmeyi durdurma kararı aldırarak, Ağustos başında Büyük Ankara ve İzmir Büyük Efes Otellerindeki grevleri başlattı.

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası'nın Büyük Ankara ve İzmir-Büyük Efes Otellerinde sürmekte olan grevlerinin yanı sıra aynı işkolundaki bağımsız Oleyis ve Dev-Oleyis Sendikaları da örgütlü oldukları 3 işyerinde uzun süreden beri grevdeler

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası, Emekli Sandığı otellerinde çalışan üyeleri adına yılbaşından bu yana sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmelerinde uzlaşmaya varılamaması üzerine grev kararı aldı. Bakanlar Kurulu Oleyis üyesi işçilerin grevini erteleyince, sendika Danıştay'a başvurarak yürütmeyi durdurma kararı aldırdı ve ilk aşamada büyük Ankara ve Büyük Efes otellerinde grev uygulamasına başladı. Büyük Ankara Oteli'nde çalışan 320 işçi 6 Ağustos, Büyük Efes'de çalışan 465 işçi de 11 Ağustos'tan bu yana grevdeler.

Konaklama ve eğlence işkolunda DİSK'e bağlı Oleyis'in dışında bağımsız Oleyis ve Dev-Oleyis sendikaları da, örgütlü oldukları üç işyerinde uzun süreden beri grevdeler. Böylece bu iş kolunda toplam grevci işçi sayısı 1042'ye ulaşıyor.

Ankara'daki Stad otelinde çalışan 200 emekçi de greve çıkmak için hazırlıklarını tamamladı. Geçen toplu sözleşmeden bu yana fiyatların % 250 dolaylarında arttığını asgari ücretle yaşam kavgası verdiklerini belirten emekçiler, başka bir seçenekleri kalmadığından haklarını grevle almaya kararlı olduklarını söylüyorlar.

"20 YILLIK AŞÇIYIM 5 BİN 700 LİRA ALIYORUM"

Stad Oteli'nin aşçı yardımcısı Rüstem Özsoy, diğer emekçiler gibi, aldığı ücretin azlığından yakınıyor, ve "eve gidene kadar para bitiyor, bir file bile dolmuyor" diyor.

"20 yıldır bu meslekte çalışıyorum, 5 yıldan bu yana da Stad Oteli'nde aşçıbaşı yardımcısıyım. Mutfakta çalışanlar ortalama 5-6 bin lira ücret alıyoruz. İki yakamı bir araya zor getiriyorum, çoğu zaman da getiremiyorum. Dışardan bakanlar bizim çok para aldığımızı sanırlar, patron da öyle diyor. 8 aydır toplu sözleşme görüşmeleri sürüyor, hala insafa gelmedi. Bu arada olan hep biz işçilere oluyor. Aldığımız paranın yarısı vergiye gidiyor, elimize 5-6 bin lira kalıyor. Patronlar bizim kadar vergi vermezler. 5 bin lira ile bir ay nasıl geçirilir, çoluk çocuğun karnı nasıl doyar, siz düşünün artık. Daha hiç birimiz kömür parasını yatıramadık. Öyle de açız, böyle de, grevi göze aldık."

60 dereceye kadar varan sıcaklıkta leziz yemekler hazırlayan DİSK-Oleyis üyesi, Stad Oteli mutfak işçileri "Daha kömür parası bile yatırmadık" diyorlar.

YAZIN 60 DERECE SICAKTA ÇALIŞIYORLAR

Stad Oteli mutfağında görevli 32 işçi yaz aylarında 60 dereceye kadar çıkan sıcaklıkta çalışıyorlar. Böylesi zor çalışma koşullarında hazırladıkları leziz yemekleri çoluk çocuklarına tattıramamanın burukluğunu yaşayan işçiler grev gününü bekliyorlar.

Radyo TV program haber

21.45 TV'DE SİNEMA

Monti'nin benzeriydim

Orijinal adı: I Was Monty's Double
Yapım yılı: 1959
Yönetmen: John Guillerman
Oyuncular: John Mills, Cecil Parker

Bu geceki Televizyonda sinemada "Monti'nin Benzeriydim" adlı film yayınlanacak Bir İngiliz yapımı olan film, Kuzey Afrika savaşında Almanları şaşırtmak için planlar yapan bir general'in öyküsünü konu alıyor. "Monti'nin Benzeriydim" yapılabilecek en iyi savaş filmlerinden biri.

İkinci paylaşım savaşı sırasında İngilizlerin çıkarma yapacağını haber alan Almanlar onları adım adım izlerler. Aslında böyle bir çıkarmadan İngilizlerin haberi yoktur. Almanları şaşırtmak için bir oyun hazırlanır. Monti'nin benzeri bir tiyatro oyuncusu bulunur. Tiyatro oyuncusuna Monti'yi iyi oynaması için bütün ayrıntılar anlatılır. Oyun hedefine ulaşır. Almanlar aldatıldıklarını anlarlar ancak artık iş işten geçmiştir.

Çocuk ve Sorunları 19.50

Ender yerli yapımlardan biri "Çocuk ve Sorunları" Üstelik izlenmeye değer nitelikte. Dizi programın bugün yayınlanacak olan bölümü "Çocuklar ve büyükler" adını taşıyor. Bu bölümde, Çocuk-anne ve baba ilişkileri konu ediliyor. Program, Prof. Dr. Atalay Yörükoğlu tarafından yorumlanan ve toplumun çeşitli kesimlerinde yaşayan çocuklar ve onların anne, babaları ile yapılan bir dizi roportajdan oluşuyor.

19.10 HEİDİ

Dizi film Heidi'nin bugün 15. bölümü yayınlanacak. Yuki adlı keçinin sahibi tarafından kesileceğini öğrenen Heidi ve Peter keçiyi beslerler ve kesilmekten kurtarırlar. Heidi'nin büyükbabası da k çinin sahibini ikna eder.

Ahmet Günday 19.30

Türk Halk Müziği programının solisti Ahmet Günday. Sanatçı zeybekler eşliğinde şu türküleri söyleyecek.: "Denizin dibinde demirden evler - Serenler Zeybeği Sarı Zeybek - Meşesi meşesi yayla meşesi - Şu köyceğiz yolları"

Radyodan Seçmeler

TRT I

06.40 Günaydın 07.40 Günün İçinden 11.05 Ahmet Melik'ten Şarkılar (Sadettin Kaynak'tan dört "Hüseyni" şarkı söyleyecek: Esmer bugün ağlamış, Bağrıma taş basaydım, Demirciler demir döver, Ekin ektim çöllere) 12.10 Öğle Üzeri 14.30 Güfte Yazarları 15.15 Yaşadıkça 16.05 Gülşen Paykoç'tan Şarkılar 17.00 Olayların İçinden 20.00 Köy Dağarcığı 21.30 Müzik Magazin 23.15 Gecenin İçinden

TRT I

07.05 Solistlerden Seçmeler 08.00 Gün Başlıyor 09.15 Anılarla Atatürk 10.00 İki Solistten Şarkılar (Alaaddin Yavaşça, Meral Uğurlu) 11.30 Taşların Dili Olsaydı 12.15 Tevfik Fikret'in Ölümü Özel Programı 12.45 Türkülerimizin Dünü Bugünü 13.30 Anıların Müziği 14.15 Semra Ersoylu'dan Şarkılar 18.15 Solistlerden Seçmeler

TRT III

08.00 Sabah Konseri (Messegarx Isoline Balesi'nden Bölümler, Gounod: Küçük Senfoni Rimsky-Korsakov: Op. 34 İspanyol Kapriçyosu, Tchaikovsky: Slav Marşı) 09.30 Chick Corea'nın "Leprechaun" Albümü 10.30 Ülkeler ve Müzikleri 12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz 16.00 Oda Müziği 20.00 Müzik Sözlüğü 20.30 Caz Müziği 21.00 Solodan Orkestraya 22.09 Gecenin Getirdikleri 23.00 Salı Konseri

TV'de BUGÜN

19.00	HABERLER
19.10	HEİDİ
19 30	TÜRK HALK MÜZİĞİ - BİR SOLİST
19.50	ÇOCUK VE SORUNLARI
20.30	HABERLER
21.20	TEVFİK FİKRET
21.45	TELEVİZYONDA SİNEMA
23.30	HABERLER

Demokrat Çocuk

LORCA

FEDERİKO GARSİA LORKA
5 haziran 1898
19 ağustos 1936

İspanyol şair ve oyun yazarı Federiko Garcia LORCA, eski bir Endülüs kenti olan Granada'da doğdu. Orta öğrenimden sonra müzikle, 19 yaşında hastalık nedeniyle Paris'e gidemeyince de edebiyatla ilgilendi. İspanya'nın başkenti Madrit'e geldi, ve piyanoyla besteler yaptı, oyunlar sergiledi, halk türkülerini inceledi, resimler yaptı, şiirler yazdı. Köyde doğayla başbaşa, halk türkülerini, ninni ve efsanelerini dinleyerek geçirdiği çocukluğunun sonucunda, sanatını «doğa» ve «halk» öğeleri üstüne kurdu. Küçüklüğünde kendisine hediye edilen kukla tiyatrosunu hiç yanından ayırmadı ve her yerde dostlarını eğlendirdi. Lorca, 19 Ağustos 1936'da İspanya İç Savaşı'nın başlangıç günlerinde faşistlerce kurşuna dizilerek öldürüldü. O'nda sanatçı duyarlılığı, halk ve doğa sevgisi, özgürlük tutkusu vardı ve ekonomik, toplumsal her türlü eşitsizliğe karşı çıkıyordu.

"Her sabah bir önceki gün ne yazdığımı unuturum. Bu, gösterişsizliğin ve cesaretin sırrıdır. Kimi zaman dünyada olanları gördüğümde, kendi kendime şöyle derim: "Yazmak neye yarar?". Fakat çalışmak, çalışmak gerekir. Çalışmak ve layık olana yardım etmek. İnsan bazan kendi kendine, boşuna bir emek verdiğini söylese bile çalışmak gerek. Bir protesto etme tarzında çalışmak. Çünkü adaletsizliklerle ve yoksulluklarla dolu bir dünyada, hergün uyanırken ilk hareket: Protesto ediyorum! Protesto ediyorum! diye bağırmak olabilir."

